Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Vznik Fotograf Gallery a její výstavní činnost v letech 2009–2012

Tomáš Martínek

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Opava 2025

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fottografie

Vznik Fotograf Gallery a její výstavní činnost v letech 2009–2012

The establishment of Fotograf Gallery and its exhibition activities in 2009–2012

Tomáš Martínek

Vedoucí práce: doc. Mgr. Štěpánka Bieleszová, Ph.D.

obor: Tvůrčí fotografie

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Opava 2025

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Student: Tomáš Martínek

UČO: 57589

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: T: Vznik Fotograf Gallery a její výstavní činnost v letech 2009–2012

Téma práce anglicky: T: The establishment of Fotograf Gallery and its exhibition activities in 2009–2012

Zadání: Teoretická bakalářská práce *Vznik Fotograf Gallery a její výstavní činnost v letech 2009–2012* mapuje okolnosti vzniku Fotograf Gallery v Praze a výstavy v prvních letech jejího fungování pod kuratelou Edith Jeřábkové. Práce si klade za cíl detailně popsat vznik a postavy spojené s galerií a tématicky zanalyzovat výstavy v daném období a zařadit je do sociokulturního kontextu. Práce vychází z odborné literatury, archivu galerie, publikací Fotograf Magazine i osobních rozhovorů.

Literatura:

Birgus, V., Mlčoch, J.: Česká fotografie 20. století. KANT, Praha 2009, 392 stran. ISBN 978-80-86970-015-1.

Birgus, Vladimír a Scheufler, Pavel. Česká fotografie v datech 1839-2019. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-0535-9.

Bieleszová, Štěpánka, ed. Civilizované iluze: fotografická sbírka Muzea umění Olomouc: Muzeum umění, ©2012. ISBN 978-80-87149-43-0.

Fotograf Magazine. 2022, roč. 21, č. #43 Sběratelství. 2022. ISSN 1213-9602.

Fotograf 07 z.s. Fotograf Gallery. Online. Dostupné z: https://fotografgallery.cz/

Vedoucí práce: doc. Mgr. Štěpánka Bieleszová, Ph.D.

Datum zadání práce: 27. 3. 2025

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá vznikem Fotograf Gallery v Praze a její výstavní činností v letech 2009–2012. Zaměřuje se na propojení galerie s časopisem Fotograf Magazine a širším kontextem české umělecké scény, zejména v oblasti fotografie. Práce mapuje zakladatelské osobnosti, formování organizační struktury a první kurátorské směry galerie. Součástí je také katalogizace všech realizovaných výstav v uvedeném období, včetně kurátorských textů a kontextuálních souvislostí. Práce zároveň reflektuje fenomén "artist-run spaces" a proměny vnímání fotografického média v důsledku digitalizace. Výzkum vychází z dostupných archivních materiálů, odborné literatury, rozhovorů s hlavními aktéry a internetových zdrojů.

Klíčová slova:
Fotograf Gallery, Fotograf Magazine, artist-run spaces, česká fotografie, současné umění, digitalizace, kurátorství, teorie umění

Abstract

This bachelor's thesis explores the establishment of Fotograf Gallery in Prague and its exhibition activities between 2009 and 2012. It focuses on the gallery's connection to Fotograf Magazine and the broader context of the Czech contemporary art scene, particularly in the field of photography. The thesis maps the founding personalities, the development of the gallery's organizational structure, and the initial curatorial approaches. It also includes a catalogue of exhibitions held during this period, along with curatorial texts and contextual background. Furthermore, the work reflects on the phenomenon of artist-run spaces and the transformation of photographic media perception influenced by digitalization. The research is based on available archival materials, professional literature, interviews with key figures, and online sources.

Keywords:
Fotograf Gallery, Fotograf Magazine, artist-run spaces, Czech photography, contemporary art, digitalization, curatorial practice, art theory

Poděkování

V první řadě bych chtěl poděkovat doc. Mgr. Štěpánce Bieleszové, Ph.D., za její odborné vedení při psaní této bakalářské práce a vždycky pozitivní přístup. Za obrovskou ochotu při zadávání práce velmi děkuji prof. PhDr. Vladimíru Birgusovi. Za otevřenost a skvělé uvedení do problematiky mnohokrát děkuji všem respondentům, MgA. Markétě Kinterové Ph.D., Mgr. Edith Jeřábkové a Mgr. Jiřímu Ptáčkovi, PhD.

Obrovské díky patří také MgA. Bc. Miroslavu Zemanovi za technickou podporu.

A nakonec bych chtěl poděkovat celé své rodině a přátelům za podporu na cestě studiem fotografie. Jmenovitě pak Mgr. Anetě Brunerové a MgA. Darjanu Hardimu za jejich cenné rady a konzultace.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci napsal samostatně a využil jsem výhradně citované zdroje, které uvádím v bibliografických odkazech.

Souhlas

Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě a zveřejněna na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

Obsah

1. Úvod **10**
2. Fotograf07 a Fotograf Magazine **11**
Vznik spolku 11
Markéta Kinterová 12
Sylva Francová 12
Pavel Vančát 13
Milena Slavická 13
Josef Moucha 14
Od prvního čísla ke galerii a festivalu 14
3. Galerijní scéna v Praze po začátku milénia, „artist-run spaces“ **16**
Česká scéna 16
„Artist-run spaces“ 18
4. Fotograf Gallery **19**
Vznik a počáteční pojetí galerie 19
Pavel Baňka 20
Tomáš Hrůza a další postavy Fotografu 21
Návaznost na jiné prostory 22
Edith Jeřábková 22
Jiří Ptáček 24
Vlivy na směřování galerie, „nefotografie“ a digitalizace 25
Prostor a financování galerie 27
5. Vznik Fotograf Festivalu **28**
6. Výstavy v letech 2009–201 **30**
Michal Kalhous – Šálek s víčkem 30
Tereza Severová – Včerejší zprávy 32
Tereza Velíková – Minus jedna 33
Silvie Kolevová – Adaptace 34
Miroslav Machotka— Tvarosloví každodennosti 35
Tereza Janečková a Pavlína Míčová — Teleportace 37
Jan Mahr — Synthetic 38
Dana Machajová — Ekvilibrium (počátek osy) 40
Michal Škoda — Records 41
Jan Jindra — Silvestry v hotelu Jalta 43
Jan Fabián — Absence krajiny 45
Petr Willert — Něco z babičky 46
Barbara Hammer, Martina Uhlířová, Veronika Neumanová, Helena Sequensová — HAMMER! 48
Adam Holý — Překrásná, dokonalá tvář 50
7. Výstavy v roce 2011 **53**
Conrad Ventur — Screen Tests Revisited 53
Lenka Vítková a Pavel Sterec — Provazový most 55
Peter Fabo — Příloha inzerátu 57
Jan Lesák — Případ pro začátečníka 59
Ján Budaj a Dočasná spoločnosť intenzívneho prežívania (DSIP) — Pracovná pamäť 60
Andrea Stappert — Fotografie 1985 – 2010 62
Richard Healy, Jiří Maha, Richard Nikl — Hey Guys! 64
Václav Kopecký — Výstava 66
Matyáš Chochola— Cesty toulavý 68
Jan Haubelt a Jiří Thýn — Odlitek ruky s malým torsem 70

Antonín Jirát — Síla vzniku 72
Radek Brousil — Bez názvu 9 – Bez názvu 15 74
Jaroslav Anděl, Michal Kern — Osmdesátá 76
Authentic Boys, Roderick Hietbrink, Petr Krátký — Moving Images 79
Tomáš Moravec — Náhradní měsíc 81
Alena Kotzmannová a David Böhm — Velryba má srdce velké jako osobní automobil 83
8. Výstavy v roce 2012 87
Běla Kolářová (v doprovodu Tomáše Vaňka) — Otisk, stopa, linie:
fotografie Běly Kolářové 87
Tichá žena 90
Robert Carrithers — The Groovy dada lounge revisited 92
Jednotka — A.S.S.S. ABELLO, S.A 94
Bára Mrázková — zevní ohraničující membrána, vnitřní jádrová vrstva,
zevní plexiformní vrstva, vnitřní jádrová vrstva 97
Aleksandra Vajd a Hynek Alt — the place from where you think 99
Katarína Hládeková — Second-Best 101
Aleš Čermák — Zamilovaný Hérakleitos 103
Anna Balážová — Něco v obraze 104
Petra Steinerová — Výměnný obchod 107
Michal Ureš — Samaritaine blanc 109
Filip Cenek & Josef Dabernig: poetry in stadiums 111
Martin Kochan (host Cyril Blažo) — Podobizny 114
Jiří Hroník — Deník majorův 117
9. Závěr 120
10. Odborná literatura a použité zdroje 124
11. Jmenný rejstřík 134

1. Úvod

Když se v prostředí české fotografie řekne Fotograf Gallery, lidem vytane na mysl mnohé - Pavel Baňka, Markéta Kinterová, Tomáš Hrůza, Fotograf Magazine, Fotograf Festival a mnoho dalších jmen. Ve vztahu k fotografii a jejímu pojetí zaujímá Fotograf Gallery v českém prostředí specifické místo a od roku jejího vzniku v roce 2009 do současnosti poskytla mnoho vrstevnatých pohledů na možnosti práce s fotografickým médiem a na roli fotografie v soudobé společnosti a její kulturní reprezentaci. I přes to o Fotografu doposud nevyšlá žádná teoretická práce, která by se pokusila vznik galerie popsat a zasadit její působení do českého kontextu.

Tato bakalářská práce si klade za cíl nejen zmapovat vznik galerie v návaznosti na Fotograf Magazine, založený v roce 2001, ale také představit kontext tehdejší umělecké scény, klíčové osobnosti spojené se vznikem galerie a přiblížit její první výstavní aktivity. Vzhledem k šíři tématu se práce zaměřuje především na úvodní zarámování problematiky a slouží jako odrazový můstek pro další, hlubší bádání. Zároveň se snaží katalogizovat výstavní činnost galerie v prvních třech letech její existence (od konce roku 2009 do roku 2012). Tento přehled je významný i proto, že dosud existoval pouze v interním archivu galerie a její online prezentaci. Přenesení této dokumentace na jinou platformu vnímám jako důležitý akt archivace cenných informací o její činnosti. V rámci této práce proto uvádím kompletní verze kurátorských textů k jednotlivým výstavám.

Výzkum vychází ze zdrojů veřejně dostupných na internetu, zejména z oficiálních stránek Fotograf Gallery, článků a rozhovorů publikovaných online, výročního čísla Fotograf Magazine a odborné literatury. Významným zdrojem informací byla rovněž databáze Artlist — Centrum pro současné umění Praha, kde teoretici a historici umění publikují texty o umělcích, galeriích, kurátorech a teoreticích. Klíčovou součástí mého bádání byly rozhovory s Markétou Kinterovou, Edith Jeřábkovou a Jiřím Ptáčkem, kteří mi poskytli vhled do prvotního fungování galerie a širšího kontextu tehdejší české

fotografické a umělecké scény. Cenné doplňující informace týkající se Fotograf Magazine mi ochotně poskytl také Josef Moucha.

2. Fotograf07 a Fotograf Magazine

Vznik spolku

Ještě před vznikem Fotograf Gallery v roce 2009, tehdy krátce nazývané Fotograf Studio, bylo v roce 2001 založeno občanské sdružení Fotograf 07. Jeho hlavním cílem byl vznik nového časopisu věnovaného české fotografické scéně – Fotograf. Označení Magazine se začalo používat až později v souvislosti s rozšířením aktivit do dalších platforem.

Iniciátorem založení časopisu byl fotograf a básník Pavel Baňka, který se v devadesátých letech inspiroval během pobytu v USA neziskovými uměleckými institucemi, konkrétně projektem *Light Work.*[1] Sdružení vzniklo za spolupráce několika dalších osobností – Markéty Kinterové, Sylvy Francové, Pavla Vančáta, Tomáše Dvořáka, Josefa Mouchy, Mileny Slavické, Jindry Vikové a dalších. Časopis v počátku také vznikl díky spojení s mecenášem umění Miroslavem Lekešem, který vydával časopis Art & Antiques. Fotograf Magazine si vybudoval v českém prostředí unikátní postavení a je dodnes jediné fotografické periodikum vycházející také v anglické verzi distribuované do 30 různých zemí. Co se týče zaměření časopisu, podle Pavla Baňky *„nešlo o techniku, ale o sdělení. Od začátku se pracovalo s tématickými čísly, které mohly fungovat i jako studijní materiál. Chtěli jsme do Čech přinést nové úhly pohledu z ciziny a zároveň akcentovat zdejší dění na fotografické a obecně umělecké scéně. Výměna informací a pojetí média především mezi východním a západním světem byla po izolaci totalitní režimem hrozně důležitá.“*[2] Od počátku Fotograf Magazine balancoval na pomezí různých médií a přesahoval k širším společenským a filozofickým otázkám. Pavel Baňka, který v letech 1995–

[1] HRŮZA, Tomáš. Brýle na čtení nebo 3D brýle? O (budoucím) čtení časopisu. *Fotograf Magazine*. 2022, roč. 2022, č. #43, s. 12-15. ISSN 1213 - 9602.

[2] *Markéta Kinterová*. Online. 2012. Dostupné z: https://marketakinterova.cz/. [cit. 2025-04-05].

2016 vedl Ateliér fotografie na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, si ke spolupráci na tvorbě časopisu přizval mimo jiné Markétu Kinterovou, Sylvu Francovou, Pavla Vančáta a Tomáše Dvořáka.

Markéta Kinterová

Markéta Kinterová absolvovala magisterské studium na UJEP v roce 2006 a v roce 2010 dokončila doktorské studium na UMPRUM v Praze. Již v roce 2005 získala cenu EXIT za soubor Darkside, ve kterém pracuje s pojetím zla a dobra, jeho vnímání skrze mediální obraz. Markéta Kinterová má na svém kontě téměř dvacet samostatných výstav, byla součástí desítek kolektivních výstav a zúčastnila se také dvou prestižních rezidencí a to v roce 2006 *Artist in residence, Rotor – association for contemporary art, Graz, Rakousko a v roce 2008 Artist in residence, Centro de la Imagen – FONCA, Mexico city, Mexico.* Ve jejím tvorbě často hraje zásadní roli text a zkoumání vztahu společnosti k veřejnému prostoru. V projektu Objekt v metru (2008) například označila nejkratší cestu ze stanice Metra můstek na Národní třídu ke Galerii Václava Špály textem z eseje Postprodukce kurátora a teoretika Umění Nicolase Bourriauda.[3] *„Právě socius, tedy všechny kanály, které distribuují informace a produkty, je tím pravým výstavním místem umělců současné generace. Umělecké centrum a galerie jsou zvláštními případy, ale tvoří nedílnou součást rozsáhlejšího celku: veřejného prostoru.“*[4]
Od roku 2016 je Markéta Kinterová vedoucí Ateliér dokumentárních strategií fotografie na Katedře fotografie FAMU v Praze.

Sylva Francová

Sylva Francová absolvovala Akademii výtvarných umění, Pedagogickou fakultu UK v Praze a v roce 2019 doktorandské studium na UJEP. Práce Francové se soustředí zejména na skupiny lidí či jednotlivce v konkrétním prostředí, které skrze tyto vazby pozoruje. Její fotografie jsou velmi často digitálně manipulované, či kombinované s

[3] TRUBAČOVÁ, Veronika. *Markéta Kinterová*. Online. In: Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2012. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/marketa-kinterova/. [cit. 2025-04-05].

[4] BOURRIAUD, Nicolas. Online. In: *Postprodukce*. 2004. Praha: tranzit, 2004, s. 70. ISBN 80-903452-0-4. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/phil/jaro2018/UEV_25/Bourriaud_Nicolas_Postprodukce.pdf. [cit. 2025-04-05].

videem. Mezi její nejvýraznější projekty patří Daily Stories (2007-8), Family Talks (2007), Views (2005-6), Portréty žen (2003-2004), Reality Show (2003), Time in Town (2002-3) či Zmizelé světy (2002-3). V současnosti působí na na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.[5]

Pavel Vančát

Pavel Vančát absolvoval bakalářské studium humanitních věd IZV UK v Praze v roce 1999 a mezi lety 2005 – 2009 Teorie a dějiny designu a nových médií, VŠUP Praha, studium ale nedokončil. Za svůj život kurátoroval desítky výstav a věnuje se publicistice a historii umění.[6] Články mu vychází například v kulturně-politickém čtrnáctideníku A2.[7] Opakovaně se věnoval kurátorování výstav Lukáše Jasanského a potažmo Martina Poláka, a v roce 2025 v úzké spolupráci s Jasanského rodinou vydal jeho první monografii *Pavel Jasanský 1938-2021,* kterou uvedl v kombinaci s přednáškou o Jasanského celoživotním díle v knihkupectví ArtMap.[8]

Milena Slavická

Milena Slavická absolvovala z dějin umění na FF UK v Praze v roce 1975 a od téhož roku pracovala v Národní galerii jako kurátorka sbírky českého, a následně zahraničního umění 19. a 20. století. Ve své rigorózní práci se zabývala ruskou avantgardou a v druhé polovině sedmdesátých let se seznámila osobně s Jindřichem Chalupeckým přes společný zájem o neoficiální scénu. V následujících letech pořádali ve spolupráci s Janou Klusákovou a Jiřím Šetlíkem návštěvy ruských neoficiálních umělců a umělkyň v Praze. V 90. letech působila jako šéfredaktorka časopisu Výtvarné umění, spoluzaložila galerii Pi-Pi-Art se svým mužem Viktorem Pivovarovem, Adrienou Šimotovou a Václavem Stratilem.

---

[5] KUBAČÁKOVÁ, Markéta. *Sylva Francová*. Online. In: Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2009. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/sylva-francova/. [cit. 2025-04-05].

[6] *Pavel Vančát*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2012. Dostupné z: https://artlist.cz/teoretici/pavel-vancat/. [cit. 2025-04-05].

[7] *Pavel Vančát*. Online. A2. 2008. Dostupné z: https://www.advojka.cz/o-nas/autori/pavel-vancat. [cit. 2025-04-05].

[8] *Pavel Vančát: Fotografická tvorba Pavla Jasanského*. Online. ArtMap. 2025. Dostupné z: https://www.artmap.cz/pavel-vancat-fotograficka-tvorba-pavla-jasanskeho/. [cit. 2025-04-05].

Kurátorovala také výstavy jako Nová intimita (1991), Mezi Ezopem a Mauglím (1992) či Moskevské konceptuální umění (1995) a po miléniu učila krátce na pražské AVU a v posledních patnácti letech se věnuje primárně psaní beletrie. Byla jednou z prvních v redakční radě Fotograf Magazine.

Josef Moucha

Josef Moucha v roce 1980 vystudoval Fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze a začínal jako dokumentarista, spojující novinářký přístup zachycení reality s teoretickou reflexí a uměleckým přesahem. Jeho fotografie mnohdy naruší objektivitu fotografie a poukazují na iluzivnost fotografického média. Mezi jeho nejznámější soubory patří soubory *Výcviková rota Mošnov, 1982, Doličné okamžiky, 1974-1992* nebo neuzavřený cyklus *Vacilando.*V roce 1991 spoluzaložil Pražský dům fotografie a v letech 1990–1995 působil jako redaktor Revue Fotografie. Ve Fotograf Magazine působil v letech 2002–2007. Dále také publikuje ve časopise FOTO nebo foto noviny a od roku 2013 působí jako pedagog Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.[9] [10]

Od prvního čísla ke galerii a festivalu

První číslo Fotograf Magazine s názvem #1 Portrét vyšlo v roce 2002. Úvodní editorial tematizoval vztah fotografie a tváře jako setkání dvou forem nepřítomnosti: *„Při setkání tváře s fotografií a fotografie s tváří se zpřítomňuje dvojí ne-přítomnost: jedna je zcela vlastní fotografii, druhá náleží jen a jen tváři. Ta první je barthesovská nepřítomnost okamžiku fotografování, který minul v okamžiku, kdy světlo vykreslilo obraz ve světlocitlivém materiálu. Fotografický snímek pak už pouze umanutě opakuje jediné, zato však zcela nutné a nepochybné tvrzení: tato věc tu byla, ale její realita spočívá právě v tom, že je nedosažitelná, že je to okamžik, který byl a nikdy se nezopakuje. Ani tehdy, když se k fotografii ještě jednou, ještě několikrát vracíme, protože i pak už jenom čelíme nepřítomnosti toho, co bylo a není, čelíme*

[9] Hana Buddeus. *Josef Moucha*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2011. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/josef-moucha/. [cit. 2025-04-07].

[10] *Doc. Mgr. Josef Moucha*. Online. Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě. 2004. Dostupné z: http://www.itf.cz/index.php?clanek=5. [cit. 2025-04-07].

neprostupné realitě toho, čeho se nelze dotknout.“[11] V tomto čísle se objevily texty o osobnostech, jako jsou Jolana Havelková, Dita Pepe, Lilly Almog, Boris Missirkov & Georgi Bogdanov, Ivan Pinkava či Karel Novák. Z odborných statí pak například Czech Photographic Avant-Garde 1918–1948 od Tomáše Pospěcha, Fotografické setkání v Arles Vladimíra Birguse, Antologie pěti generací slovenské fotografie Josefa Mouchy nebo esej Se Sontagovou kolem fotografie Pavla Vančáta.[12]
První čísla vznikala s nadšením, avšak za skromných podmínek a bez kvalitního technického zázemí. Markéta Kinterová v editorialu výročního čísla Fotograf Magazine #43 Sběratelství vzpomíná: *„O obsahu se rokovalo prvních pět let velmi dřevně, bez připojení k internetu a s papírovými katalogy, které vážily asi tunu.“*[13] Ve společném rozhovoru v témže čísle dodává: *„Upřímně jsme si prvních pár let mysleli, že každé číslo je možná poslední. Všechno jsme dělali na koleni dost dobrovolnicky.“*[14] V Českém a Slovenském prostředí je kromě Fotografu jediný foto časopis, který by měl podobný vývozní profil, pouze slovenský časpois Imago, který vycházel od roku 1995 do roku 2010 výhradně angličtině. Vznikl jako reakce na časopis *European Photography* a první číslo bylo příznačně pojmenováno *Another European Photography* s cílem dostat na západ fotografii bývalého východního bloku.[15] Mezi další významné časopisy formující českou fotografickou publicistiku patří *Revue Fotografie*, založená Václavem Jírů a vydávaná v letech 1957–1995, a *DIGIfoto*, které vycházelo mezi roky 2003 a 2011. Část jeho redakce, vedená Tomášem Hlivou, poté založila časopis *FOTO*, jehož do března 2025 vyšlo padesát jedna čísel. Fotograf Magazine zpočátku vycházel jako pololetník a od roku 2020 přešel na trojroční periodicitu. Od svého založení v roce 2002 do konce roku 2024 bylo vydáno celkem 48 čísel.

V roce 2009 se komunita kolem Fotografu rozhodla otevřít vlastní výstavní prostor – Fotograf Gallery a dva roky později, v roce 2011, založila Fotograf Festival,

---

[11]FOTOGRAF MAGAZINE. *#1 Portrét*. Online. Fotograf Magazine. 2013. Dostupné z: https://fotografmagazine.cz/magazine/portret/. [cit. 2025-04-07].

[12] FOTOGRAF MAGAZINE. *#1 Portrét*. Online. Fotograf Magazine. 2013. Dostupné z: https://fotografmagazine.cz/magazine/portret/. [cit. 2025-04-07].

[13] HRŮZA, Tomáš. Brýle na čtení nebo 3D brýle? O (budoucím) čtení časopisu. *Fotograf Magazine*. 2022, roč. 2022, č. #43, s. 12-15. ISSN 1213 - 9602.

[14] HRŮZA, Tomáš. Brýle na čtení nebo 3D brýle? O (budoucím) čtení časopisu. *Fotograf Magazine*. 2022, roč. 2022, č. #43, s. 12-15. ISSN 1213 - 9602.

[15] *Časopis – Magazine, Imago*. Bakalářská práce. Opava: Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě, 2018.

zaměřený na prezentaci současné fotografie a její širší kontext v oblasti vizuálního umění.

01 Fotograf #1 Portrét

02 Fotograf #43 Sběratelství

3. Galerijní scéna v Praze po začátku milénia, „artist-run spaces“

Česká scéna

S otevíráním českého umění západnímu světu a s novými možnostmi, které přinesla nastupující digitalizace devadesátých let, se na české umělecké scéně objevila silná touha vystavovat, publikovat a prezentovat české umění v zahraničí. Tato rychlá proměna však narážela na omezené zázemí tehdejších českých galerií – síť institucí nebyla dostatečně široká a větší, zavedené instituce často nedokázaly flexibilně reagovat na aktuální trendy a autenticky reflektovat nastupující uměleckou scénu. Jiří Ptáček, teoretik umění a kurátor Fotograf Gallery v letech 2012–2021 v rozhovoru dodává: „*Já vidím fotografa, který vznikl v roce 2010 jako takovou závěrečnou etapu procesu, který začal sedm let předtím v roce 2003 založením Galerie A.M. 180, což byla první galerie, kterou si založili umělci sami po roce 2000 poté, co viděli, že jejich generaci veřejné instituce vůbec nereflektují, že jsou v podstatě v nějaké krizi a pochopování aktuálního současnou umění. Ať se to týkalo Galerie hlavního města*

Prahy nebo Národní galerie, kde dlouho vlastně tu bariéru vůči té české scéně vytvářel Milan Knížák jako generální ředitel. A přišla takováhle reakce, kdy se nejdříve otevřel prostor A. M. 180. Otevíral ho Jakub Hošek a Anežka Hošková, oba malíři, společně se, Štěpánem Bolfem, bratrem malíře Josefa Bolfa. Měli tam takové dvě linie. Jedna byla hudební, ta druhá byla výtvarná a začaly je pořádat v takovém malém prostoru klubu Utopia jednou za dva týdny. Výstavy vznikaly ve velmi rychlém tempu, ale dobře vybírané s ohledem na tu uměleckou komunitu tehdejší Prahy. Chodili tam hlavně umělci a osoby blízké."[16] Pro galerii A. M. 180 bylo charakteristické prolínání role kurátora či kurátorky s rolí vystavujícího umělce a uplatnění principu „DIY" (do it yourself, česky „udělej si sám"), který se vyznačoval snahou dosáhnout výsledků s omezenými prostředky a minimálními náklady. Klíčovou součástí fungování prostoru byly vernisáže, jež sloužily jako hlavní pojítko úzké komunity, na jejíž podpoře galerie stavěla. Prostor byl rovněž propojen s osobností Dana Dudarce, zakladatele hudebního labelu Minority Records. Původní záměr počítal s propojením galerie a obchodu s vinylovými deskami. V roce 2017 se galerie přestěhovala z původního sídla v klubu Utopia na Žižkov, kde působí dodnes. S novým prostorem také přišlo financování z veřejných zdrojů. A. M. 180 se stále věnuje interdisciplinárním výstavám spojeným se zvukovou a hudební tvorbou a sdružení Kolektiv A. M. 180 vedený Štěpánem Bolfem každoročně pořádá festival alternativní hudby Creepy Teepee v Kutné Hoře.[17] Jiří Ptáček déle pokračuje: *„Skvělá klubová atmosféra a úspěch reprezentace různého pojetí tvorby mladých umělců, velmi rychle vyústilo ve vznik mnoho dalších prostorů jako Entrance gallery, galerie etc. a spousty malých prostorů, jako třeba Galerie m.odla, kterou dělala fotografka Daniela Deutelbaum v Holešovicích a to byla jenom vitrína uvnitř domu. Dále například galerie Laboratorio a mnoho dalších, zejména v Praze. Představovali samozřejmě umění v široké škále, žádná z nich nebyla pouze malířská, žádná z nich nebyla pouze sochařská, žádná z nich nebyla pouze videoartová. Fotograf tuto vlnu pomyslně uzavíral. Myslím, že byl zaměřenější, ale stále ještě reagoval na étos malého nízkorozpočtového galerijního prostoru, nepříliš galerijního rázu."* [18] Mezi další galerie zaměřené na prezentaci mladých umělců patřila Galerie Jelení, založená v roce 1999 v rámci Sorosova centra současného umění (SCSU), které se později transformovalo do Centra pro současné umění Praha (CSU).

---

[16] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

[17] KUTNÁ HORA. Creepy Teepee. Online. KUTNÁ HORA. Kutná Hora. 1998. Dostupné z: https://www.kutnahora.cz/calendar/creepy-teepee-2. [cit. 2025-04-29].

[18] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

Galerie Jelení svým charakterem inspirovala vznik dalších iniciativ, mimo jiné i galerie Display, kterou v roce 2001 založili Zbyněk Baladrán, Ondřej Chrobák, David Kulhánek a Tomáš Svoboda. Display se od počátku profiloval spíše jako interdisciplinární prostor zaměřený na uměleckou spolupráci. Svůj charakter vyjadřoval nejen názvem – nejprve Display – prostor pro současné umění, později Display – sdružení pro výzkum a kolektivní praxi – ale také cílenou snahou o neustálou dekonstrukci samotné představy prostoru určeného k prezentaci umění..[19] V tomto kontextu je třeba zmínit také galerii NoD, dnes známou pod názvem Experimentální prostor NoD. Založila ji v roce 1999 skupina Jednotka, jejíž členy byli Kryštof Kintera, Irena Perclová, Rastislav Juhás, Silvestr Melone, Irena Česalová, David Máj a Patrik Sedlák. Galerie vznikla za podpory Linhartovy nadace v prostorách bývalé košer jídelny v domě v Dlouhé ulici v Praze, který je majetkem Židovské obce. Již v roce 1992 zde nadace iniciovala vznik legendárního klubu Roxy. Linhartova nadace se později podílela také na vzniku Komunikačního prostoru Školská 28, kde byl následně otevřen první prostor Fotograf Gallery. [20]

„Artist-run spaces“

Alternativní umělecké prostory, často spojované s úzkou komunitou lidí, kteří vlastními silami organizují výstavy a další aktivity, bývají označovány anglickými termíny jako „artist-run“ space nebo „off-space“. Tyto pojmy, včetně jejich obměn jako „artist-run initiatives“, mají své kořeny pravděpodobně v New Yorku 60. a 70. let. Ačkoliv podobné prostory vznikaly i v dalších zemích a byly různě označovány, právě anglické termíny se prosadily nejvýrazněji v mezinárodním diskurzu. New York se na konci 60. let stal líhní těchto iniciativ, zejména ve čtvrtích jako Bowery – tehdy chudinské oblasti s vysokým podílem opuštěných bytů a nízkými nájmy, která začala přitahovat mladou uměleckou scénu. Loftové byty sloužily nejen jako ateliéry a obydlí, ale postupně se proměňovaly v místa alternativních uměleckých aktivit, které často reagovaly na dominující trendy v mainstreamové newyorské umělecké scéně. Mnohé z těchto aktivit byly rovněž spojeny s politickým aktivismem a snahou o zviditelnění

[19] PECHÁČKOVÁ, Mariana. *Display*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2022. Dostupné z: https://artlist.cz/prostory/display/. [cit. 2025-04-24].

[20] PECHÁČKOVÁ, Mariana. *NoD*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2022. Dostupné z: https://artlist.cz/en/prostory/nod-2/. [cit. 2025-04-24].

marginalizovaných skupin.[21] Atmosféru této éry zachytila také fotografka Nan Goldin ve svém slavném souboru „*The Ballad of Sexual Dependency“,* který vznikal právě v prostředí Bowery, kam se Goldin přestěhovala v roce 1978.[22]

4. Fotograf Gallery

Vznik a počáteční pojetí galerie

Fotograf Gallery vznikla na konci roku 2009 jako druhá platforma Fotografu tehdy ještě pod jménem Fotograf Studio ve Školské 28 v Praze, kde sdílela vnitroblok s již zmiňovaným Komunikačním prostorem. V počátcích byla tendence prostor zkombinovat s fotografickým studiem, určeným k umělecké spolupráci. Prostor komunitně fungoval jako jakési prodloužení ateliéru UJEP, ale také místo pro fotografické služby týkající se vyvolávání, zvětšování i tisku fotografií ve spojitosti s Terezou Kabůrkovou a tehdejší, ateliérem Pavla Baňky na Opatově. Brzy však došlo k uvědomění, že to přes dobrovolnický charakter Fotografu není udržitelný režim a sdružení se začalo soustředit na galerii a došlo k přejmenování na Fotograf Gallery. Galerii stejně jako vznik časopisu inicioval Pavel Baňka ve spolupráci s Markétou Kinterovou, Tomášem Hrůzou a důležitou roli v začátcích galerie hrály také Sylva Francová a Veronika Daňhelová, která je dnes asistentkou v Ateliéru dokumentárních strategií na FAMU, který vede Markéta Kinterová. Všichni ze jmenovaných prošli Baňkovým ateliérem na UJEP. Markéta Kinterová je s činností Fotografu snad nejdéle spojenou osobností, která vystřídala několik různých pozicí a sama se hlásí k tomu, že její vlastní role v instituci nevnímala v první dekádě Fotografu za podstatné, ale klíčové pro ní bylo kolektivně věci rozhýbat. V počátcích galerii vedli umělecky s Pavlem Baňkou a v roce 2014 se stala uměleckou ředitelkou sdružení, potažmo festivalu a galerie. V roce 2019 se pak stala šéfredaktorkou časopisu po odchodu Pavla Baňky. V začátcích postrádala galerie jasnou strukturu a vznikala takzvaně na koleni, bez stálého kurátora nebo kurátorky a domluvené výstavy vznikaly komunitně na základně

[21] MILLER, Marc H. *The Rise of Alternative Spaces in the 1970s and 1980s*. Online. GALLERY 98. Gallery 98. 2024. Dostupné z: https://gallery98.org/news/outside-the-commercial-art-world-the-rise-of-alternative-spaces-in-the-1970s-and-1980s/?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2025-04-29].

[22] MILLER, Marc H. *Nan Goldin, The Ballad of Sexual Dependency, Burden Gallery, Card, 1986*. Online. GALLERY 98. Gallery 98. 2024. Dostupné z: https://gallery98.org/2018/burden-gallery-nan-goldin-the-ballad-of-sexual-dependency-card-1986/. [cit. 2025-04-30].

různých známostí, doporučení a také skrze provázanost s časopisem, k čemuž Markéta Kinterová uvádí svůj původní záměr: *„Pamatuji si, že jsem přišla s myšlenkou prezentovat umělce, kteří byli otištěni v rubrice Tendence, jejímž smyslem bylo objevovat mladé talenty. Několik takových výstav proběhlo, čímž jsme zjistili, že to takhle dělat nejde a že chceme profesionální kurátorku či kurátora, což se nám krásně spnilo v podobě Edith Jeřábkové.“*[23] Ve snaze rozšířit společné smýšlení o fotografii, které komunitu spojovalo Pavel Baňka oslovil na popud Tomáše Hrůzy jako první stálou kurátorku Edith Jeřábkovou v roce 2010 a následně Jiřího Ptáčka, který galerii kurátorsky přebral v průběhu roku 2012 a vedl galerii do roku 2021. Oba v pozici teoretiků umění nevycházejících z primárně fotografického prostředí přinesli galerii ještě větší nadhled na fotografii.[24]

Pavel Baňka

Osobnost Pavla Baňky měla obrovský vliv nejen na vznik časopisu, galerie i festivalu, ale také na jejich směřování k provázanosti s jinými médii a umělci. Pavel Baňka měl různorodé vztahy napříč celou šíří umělecké scény v rámci několika dekád nejen v Československu, ale i v jiných zahraničních zemích. Od 80. let měl několik samostatných i kolektivních výstav v USA, Německu, Finsku nebo Maďarsku a 90. letech často pobýval v USA, kde vyučoval na pozici „Visting Artist“ na University of Michigan, Ohio University a Oregon College of Art and Crafts a po začátku tisíciletí také University of Connecticut a mezi lety 2005–2009 také na pozici „Visiting Professor for European Photography“ na University of Derby.[25] Ve snaze charakterizovat Baňkův přístup k fotografii je neodmyslitelně důležité zmínit interdisciplinaritu. Pavel Baňka vystudoval v 60. letech ČVUT a následně se věnoval primárně poezii a byl jedním ze zástupců českého beatnického hnutí společně s Václavem Hrabětem, Inkou Machulkovou nebo Vladťkou Čerepkovou. Fotografii se začal profesionálně věnovat až koncem sedmdesátých let. Poezie se však stala jakýmsi výchozím bodem, ze kterého Baňka přistupoval i k fotografii. Od začátků pracoval s inscenovanou a konceptuální fotografií, kde si často neobvyklým způsobem pohrával se světly, prostorem i objekty. Jeho fotografie tak dostávali často až surrealistický rozměr. V Baňkově tvorbě se také

[23] Markéta Kinterová, ředitelka a spoluzakladatelka Fotograf07 [ústní sdělení]. Praha, 15. 4. 2025

[24] Markéta Kinterová, ředitelka a spoluzakladatelka Fotograf07 [ústní sdělení]. Praha, 15. 4. 2025

[25] *Pavel Baňka*. Online. 2013. Dostupné z: https://pavelbanka.com/bio/. [cit. 2025-04-24].

objevuje symbolismus a jakési existenciální kladení otázek, které evokuje pomocí již zmíněného poetického přístupu. V průběhu života byl postupně reprezentován významnými galeriemi jako například Bibliothéque Nationale de France, Paris, Museum of Fine Arts v Bostonu, George Eastman Museum v Rochesteru, Musée de l'Élysée v Lausanne nebo Museum Ludwig v Kolíně nad Rýnem, International Centre for Photography, New York. Fakt, že jádro Fotografu bylo tvořeno z většinové části lidmi, kteří prošli Baňkovým ateliérem v Ústí, mělo samozřejmě obrovský vliv na přístup k fotografii celé komunity, ale rozhodně nelze tvrdit, že by ji to stoprocentně definovalo.[26]

Tomáš Hrůza a další postavy Fotografu

Mezi další osoby ve vzniku a fungování galerie patří také Tomáš Hrůza, který se již dříve angažoval v časopise a hrál důležitou roli také ve fungování festivalu. Absolvoval UJEP magisterským titulem v roce 2008 a v roce 2024 nastoupil do doktorského studia na FaVu v Brně. Mezitím také absolvoval stáž v roce 2004 na Art Department, State University New York, Albany, USA. Mimo jiné je také jedním ze zakladatelů kulturního rozcestníku ArtMap nebo organizátorem programu „Pilgrim – Potulná univerzita přírody“ který se věnuje vztahu člověka s přírodou. Toto téma se v různých formách objevuje napříč celou Hrůzovou prací. Mezi jeho nejznámější cykly patří Turisti (2004–2007), Se stromy (2011–2012) nebo 38°38‘0“N, 9°13’30“W (2008).[27] Zázemím pro fyzické fungování ArtMapy, byl v počátcích právě Fotograf. Mezi další, kteří se podíleli na obsahu jako kurátoři byli například jeden ze zakládajících časopisu Pavel Vančát, Štěpán Grygar a dále také fotograf, historik umění, publicista, pedagog a později také zakladatel nakladatelství PositiF Tomáš Pospěch. Všichni tři byli zároveň v redakční radě časopisu. Dále bychom mohli zmínit Tomáše Dvořáka, Zuzanu Štefkovou, Jiřího Davida nebo Antonína Dufka, historika umění a emeritního kurátora Moravské galerie v Brně, kde vytvořil během více než čtyřiceti let druhou největší sbírku fotografie v České republice.[28]

---

[26] SKŘIVÁNEK, Jan. Jazyk současnosti. Online. In: *Art & Antiques*. Praha: Artantiques media, 2008, s. 5. ISBN 9771213839008. ISSN 1213-8398. Dostupné z: https://www.artantiques.cz/jazyk-soucasnosti. [cit. 2025-04-24].

[27] *Tomáš Hrůza*. Online. 2014. Dostupné z: https://tomashruza.cz/cv. [cit. 2025-04-24].

[28] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

Návaznost na jiné prostory

K propojenosti a souznění s jinými prostory Markéta Kinterová dodává: „*Pro nás bylo synergické sousedství s tehdejší velmi dobře kurátorsky vedenou Galerií Školská 28, vedenou Danou Recmanovou. Dále to byla také Galerie Langhans založená Zuzanou Meisnerovou a umělecky vedená Davidem Koreckým. S Leica Gallery (v Jungmannové) mohlo být pro mnohé návštevníky zajímavé, že na stejné adrese najdou různorodé koncepce, ale spíš odhaduji, že každá galerie pokrývala a pokrývá trochu jiné cílové skupiny i když mezi nimi může být i překryv. Dále z té doby zmíním pro mne ve své době velmi inspirativní projekty galerie Futura a Karlin Studios, které byly vždy skvěle umělecky vedené a často plnily funkci velkých institucí, kterými ale ve své podstatě nebyly a nahrazovaly tak onu zmíněnou nefunkčnost státních institucí ve smyslu přivážet sem opravdu aktuální zahraniční díla, umělce, umělkyně, kurátorující a další. Musím říct, že po nich na mé mentální mapě města stále zůstává prázdné místo. Určitě byla pro mne důležitá také Galerie Jelení, Display či Tranzit Display a celé řada dalších galerijních projektů, které mnohé existují dodnes - etc., Entrance Gallery nebo A. M. 180.“* [29] Jiří Ptáček v rozhovoru na otázku, jestli byla komunita okolo Fotografu svým multidisciplinárním přístupem k fotografii v době svého vzniku ojedinělá, dodává: *„Já jsem to v takto konsolidované podobě v Čechách asi nepotkal, ale na Slovensku to byl třeba bratislavský Photoport, který byl podobně koncipovaným výstavním prostorem.“*

Edith Jeřábková

Edith Jeřábková vystudovala Teorii a dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v letech 1990 až 1996. Od začátku nového tisíciletí působila jako umělecká kritička například ve Flash Art, Fotografu, A2, Umělec nebo Revue Labyrint. V letech 2006–2010 působila jako kurátorka v Galerii Klatovy / Klenová a jako kurátorka v Muzeu umění Olomouc. Výraznou stopu v českém prostředí také zanechala výstavou „Ostrovy odporu. Mezi první a druhou moderností 1985–2012“, kterou vytvořili s Janou a Jiřím Ševčíkovými v Národní galerii.[30] Výstava byla původně zamýšlena pro Galerii Středočeského Kraje v Kutné Hoře (GASK), kde byla ovšem v roce 2011 zvolena ředitelkou na Jana Šofrová Radou Středočeského kraje na

[29] Markéta Kinterová, ředitelka a spoluzakladatelka Fotograf07 [ústní sdělení]. Praha, 15. 4. 2025

[30] BAIEROVÁ, Jana. *Edith Jeřábková*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2007. Dostupné z: https://artlist.cz/teoretici/edith-jerabkova/. [cit. 2025-04-24].

doporučení výběrové komise. Proti tomuto rozhodnutí se veliká část kurátorů a kurátorek ohradila a odešla z působení v GASKu. Edith Jeřábková tuto situaci v rozhovoru komentuje: „*A my jsme také se rozhodli, že tam tu výstavu dělat nebudeme a že budeme solidární s kurátory a budem proti tomu silně politickému vstupu. Takže jsme hledali místo a prostě nás napadlo, protože ta místa opravdu nebyla a museli bychom si snad nějakou síň pronajmout, že to zkusíme v té Národní galerii. Tehdy se nám tam povedlo dostat i kvůli tomu, že vedení galerie nebylo příliš zorientované až na Hanu Musilovou. Podařilo se nám tam výstavu dostat, ale ta spolupráce byla opravdu těžká díky tehdejšímu manažerskému vedení galerie Vladimíra Rösela, který vystřídal Milana Knížáka.*“ [31] Edith Jeřábková se na adresu Národní galerie vyjadřovala kriticky vícekrát. V rozhovoru s Filipem Jakšem pro Artalk v roce 2012 na otázku zda-li nemá dojem, že je Národní galerie spíše muzeum odpověděla: *„No to samozřejmě... Především není vůbec definovaná koncepce Národní galerie, není definovaný status, to je ten důvod, proč působí staticky. Ale ona neplní správně ani tu funkci muzea, například prezentace stálých sbírek by chtěly novou koncepci – alespoň co se týká Veletržního paláce. Není také definované, jestli galerie bude zhodnocovat to, co se na scéně děje, nebo jestli bude fungovat jako živá platforma, na které se to bude dít, případně jestli bude naplňovat obojí v pestřejším spektru programu. Doposud o její koncepci nic nevím, pouze to, že krátce po zahájení výstavy ‚Ostrovy odporu. Mezi první a druhou moderností 1985-2012’ se ve Veletržním paláci otevře kdoví na jak dlouho výstava Slovanské epopeje, kterou si tam vystaví / uskladní GHMP. My samozřejmě nemůžeme nic hodnotit, protože za nového vedení v NG zatím nic neproběhlo.“* V rámci jejího vztahu k modernitě se Jeřábková ve stejném rozhovoru odkazuje například na již zmiňovaného Nicolase Bourriauda a jeho Manifest Altermoderny, „*jeho manifest se vztahuje k trienále, které proběhlo v Tate gallery. V překladu „jiná“ nebo „alternativní“ moderna v dnešní době znamená právě to, že moderna se stala reflexivní, zahrnula do sebe svou vlastní reflexi, vstřebala lekci postmoderny a dále do sebe nasává vše, i tu alternativu. A to je moment, kdy se umělec stal „homo viator“, který se pohybuje mezi všemi médii, v celém kulturním poli. Potom padají veškeré bariéry: prostorové a národnostní, mediální, stylové, časové, autorské…“* [32] výrazná témata, které se na tehdejší společenské a umělecké scéně řešily, považuje jak vystřízlivění z demokracie, depolitizaci umění a společnosti nebo

[31] Edith Jeřábková, kurátorka Fotograf Gallery 2010–2012 [ústní sdělení]. Praha, 17. 3. 2025

[32] JAKŠ, Filip. *Kurátor jako prostředník mezi světy*. Online. In: Artalk. 2012. Dostupné z: https://artalk.info/news/kurator-jako-prostrednik-mezi-svety. [cit. 2025-04-24].

reflexi tehdy se již plně rozvíjejícího internetového prostředí a ve svém vlastním teoretickém ukotvení popisuje potřebu rozloučení se s postmodernou a poststrukturalismem, které ještě v té době drželi kostru současného myšlení. Ačkoliv nevěděla kam, popisuje že objektová ontologie pro ni hrála roli přemostění k výrazněji aktivističtějšímu projevu. V té době také vnímala v českém uměleckém prostředí již nastupující kritiku antropocentrismu a racionalismu.[33]

Jiří Ptáček

Jiří Ptáček stejně jako Edith Jeřábková vystudoval Teorii a dějiny výtvarných umění na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v letech 1995-2001. Za svůj život kurátoroval okolo čtyř set výstav v mnoha galeriích po celé republice a kurátorsky vedl Galerii NoD (2007-2008), Galerii mladých v Brně (2011) a v letech 2012 až 2021 Fotograf Gallery. Od konce devadesátých let publikoval články v periodikách jako Ateliér, Art&Antiques, Reflex, A2, na čt art, v letech 2003 až 2006 byl šéfredaktorem časopisu Umělec a po dekádu měl na starost vedení výtvarné sekce Nového Prostoru. Společně s Jesperem Alvaerem vedli v letech 2009 a 2010 Ateliér video na FaVU v Brně a v dalších letech tam působil jako asistent. V roce 20015 také získal cenu Věry Jirousové za výtvarnou kritiku.[34] Cestu k Fotograf Gallery popisuje: *„Byl to přímo Pavel Baňka, kdo mě oslovil, po již ohlášeném odchodu Edith, nepamatuji si už s jakým to bylo předstihem, ale celé to bylo velmi rychlé. To oslovení určitě vyplynulo ze skutečnosti, že jsme se s Pavlem už delší dobu znali. Já jsem velmi často na jeho pozvání navštěvoval Ateliér fotografie v Ústí nad Labem, jako kritický komisař tamních studujících. S Pavlem jsme si rozuměli už v takovém jako základním náhledu no fotografii jako medium v širších souvislostech. Já jsem se oproti některým svým kolegům nebo kolegyním nezabýval fotografií jako takovou, spíš jsem jí vnímal jako součást nějakého intermediálního nebo multimediálního pole, ve kterém ta fotografie sehrávala důležitou roli, protože už tehdy to byl ten demokratický nástroj, fotoaparáty už byli mnohem dostupnější a samozřejmě byly mobily, i když jsme na ně ještě tolik nefotografovali, ale byla velmi přítomná ta teze, že fotografie začíná v kapse a jde si svým řečištěm a přelévá se přes břehy těch jiných médií. K fotografii jsem se hlouběji*

[33] Edith Jeřábková, kurátorka Fotograf Gallery 2010–2012 [ústní sdělení]. Praha, 17. 3. 2025

[34] *Jiří Ptáček*. Online. ČT ART. 2019. Dostupné z: https://art.ceskatelevize.cz/autor/jiri-ptacek?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2025-04-25].

dostal na přelomu tisíciletí třeba i díky spolupráci s Václavem Stratilem, který mě přizval ke spolupráci na jeho fotografické výstavě. On byl velmi důležitá osobnost v tom, že produktivně přeskakoval mezi médii.“ [35] Dodává, že pro něj na poli fotografie byly v té době inspirativní osobnosti jako Markéta Othová, Alena Kotzmannová nebo Jan Mahr, který se od malby dostal k fotografii.

Vlivy na směřování galerie, „nefotografie“ a digitalizace

Galerie měla být od počátku úzce provázána s časopisem Fotograf a měla fungovat jako most mezi klasickým pojetím fotografie a jejími přesahy do dalších uměleckých disciplín. Cílem bylo nejen prezentovat fotografii v jejích tradičních podobách, ale zároveň reflektovat její proměny a její dialog s širším spektrem současného vizuálního umění. Edith Jeřábková, která přišla jako první stálá kurátorka do Fotograf Gallery v průběhu roku 2010 k tomu dodává: „*Fotograf Gallery vlastně začínala opravdu jako galerie spojená s tím médiem a provázaná s tématy časopisu a myslím si, že to vlastně byla taková trochu komunitní galerie, nechci říct fotografů, ale fotografie a současného umění. Ten širší záběr byl vlastně nastavený už jenom díky tomu, že už v té době fotografie procházela určitou sebereflexí. Vtahovala do sebe jiná média a fotografové už nepůsobili jenom jako fotografové, ale už se cítili jako umělci obecně. Stále tam bylo přítomno jádro té starší generace, v dobrém slova smyslu, Pavel Baňka se stále chtěl zároveň ohlížet zpátky a když jsem tam nastupovala, byl tam například veliký diskuzní večer o Anne Fárové nebo tam vystavoval Miroslav Machotka. Což jsem nedělala já, ale už jsem tam byla přítomná. Takže se dá říct, že se tam prolínala ta starší generace s tou nastupující mladou generací, často spojovanou s tím termínem ‚nefotografie‘ v širší souvislosti se současným uměním.“* [36] Termín „nefotografie“ z hlediska českého kontextu popisuje pedagožka, teoretička umění a kurátorka Muzeum umění Olomouc, Štěpánka Bielezsová, v publikaci *Michal Kalhous* ze série *Olomoučtí* fotografové, kterou vydala Univerzita Palackého v Olomouci ve spojení s Muzeum umění Olomouc. „*S nástupem postmoderny do oblasti české fotografie postupně infiltroval pojem ‚nefotografie‘, zahrnující banální nefotogenické záběry často podržené tristní a záměrně*

[35] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

[36] Edith Jeřábková, kurátorka Fotograf Gallery 2010–2012 [ústní sdělení]. Praha, 17. 3. 2025

neumělou formou, evokující projevy spojované s amatérskou fotografií.“ [37] S tímto pojetím fotografie jsou v českém kontextu nejčastěji spojováni Lukáš Jasanský, Martin Polák, Markéta Othová, Alena Kotzmannová a Michal Kalhous, který se stal autorem vůbec první výstavy v Fotograf Gallery. Vernisáž výstavy Šálek s víčkem proběhla 18. prosince 2009. Významnou roli v této sebereflexi fotografie sehrála nastupující digitalizace, jež zpřístupnila fotografii širšímu spektru uživatelů a zároveň zásadně proměnila vztah k samotnému aktu fotografování i k následnému zpracování obrazu. Digitalizace přinesla zploštění primárního fotografického výstupu před postprodukčními zásahy a vedla k novým otázkám ohledně autenticity, hodnoty a estetiky fotografického díla. Dnes již zesnulý teoretik fotografie a vedoucí katedry žurnalistiky na Fakultě sociálních věd Karlovy univerzity Filip Láb ve své knize *Postdigitální fotografie* popisuje: „*V dobách klasické fotografie na film byly jasné rozdíly v tom, jak vypadaly fotografie pořízené různými fotoaparáty různých značek, některé objektivy byly kontrastnější, některé měly měkčí kresbu, některé lépe vykreslovaly stinné partie, některé byly ostřejší, některé více viňetovaly a ztmalovaly fotografie v rozích. Každý filmový materiál měl jiný charakter, jinou barevnost, jiný kontrast, jinou zrnitost. Používaly se filtry pro kontrolu či konverzi barevnosti, barevné filtry pro změnu podání v černobílé škále. Fotografové měli své ustálené postupy na zpracování filmů i zvětšenin, to vše přispívalo k automatické tvorbě osobního obrazového stylu, každý fotograf byl v tomto ohledu trochu jiný a unikátní. Digitální fotografie o všechny tyto odlišnosti přišla a algoritmus procesující fotografie zarovnal do uniformní podoby. Cesty k novému hledání výrazného a rozpoznatelného vzhledu fotografií mohly znovu začít.“* [38] I v tomto ohledu se otevíralo nové pole zkoumání, jak s digitální fotografií dále pracovat – zda ji ponechávat v syrové, avšak esteticky nevýrazné podobě, nebo naopak výrazně zasahovat do výsledku prostřednictvím softwarové postprodukce. Tato otázka se stala zásadní nejen v oblasti umělecké fotografie, ale také ve fotožurnalismu, kde úpravy snímků vyvolávaly silné kontroverze. Příkladem může být fotografie *„Gaza Burial“* (Pohřeb v Gaze), která vyhrála hlavní cenu soutěže World Press Photo za rok 2013. Silný postprodukční zásah do snímku tehdy vyvolal rozsáhlou debatu o hranicích etiky v dokumentární fotografii a o tom, kde končí

---

[37] BIELESZOVÁ, Štěpánka. *Michal Kalhous*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, 2022. ISBN 978-80-244-6108-3.

[38] LÁB, Filip. Postdigitální fotografie. In: LÁB, Filip. *Postdigitální fotografie*. Praha: Karolinum, 2022, s. 79. ISBN 978-80-246-4760-9.

legitimní úpravy a začíná manipulace s obrazem. [39] Debaty o digitální fotografii a jejím budoucím vlivu na vnímání fotografického média byly na přelomu tisíciletí všudypřítomné. Pro mnohé znamenala digitalizace obavy ze ztráty autenticity a „odlidštění" fotografie, zatímco pro velkou část nastupující generace otevírala nové možnosti, jak dosáhnout požadovaných výrazových prostředků a experimentovat s novými formami vizuálního vyjádření. V českém prostředí zanechala výraznou stopu v oblasti digitální manipulace s obrazem Veronika Bromová. Její soubor *„Zemzoo"*, charakteristický abstraktními zásahy do fotografického obrazu, reprezentoval Českou republiku na Bienále současného umění v Benátkách v roce 1999 a patří k prvním výrazným příkladům využití digitálních technologií v české výtvarné scéně. [40]

Prostor a financování galerie

Původní prostor Fotograf Gallery ve Školské 28 vznikl po rekonstrukci bývalého bazaru s elektronikou, realizované díky finanční investici Pavla Baňky. Architektonického řešení se ujal Jan Fabián, manžel Markéty Kinterové – architekt a konceptuální umělec, který se ve své tvorbě věnuje také sochařství, designu a vztahu člověka k životnímu prostředí. Markéta Kinterová k této skutečnosti dodává: *„Z plesnivého prostoru s odpudivými kancelářskými podhledy ve Školské (kde předtím sídlil bazar elektroniky), jsme se pokusili udělat něco, co se přiblíží oné vzývané i zatracované ‚white cube'. Honza (Jan Fabián) měl zkušenosti s prostorovou vizí pro řadu galerijních prostor, takže bylo logické a entuziasticky ekonomické jej k dílu přizvat. O několik let později se také zhostil úlohy rekonstrukce prostor v Jungmannově ulici, kam jsme se v roce 2017 úspěšně přesunuli a získali tak mnohem elegantnější prostor s velkorysými výlohami do ulice, kde sídlíme dodnes."* [41] Jan Fabián měl v roce 2010 také ve Fotografu vlastní výstavu *Absence krajiny*. Přechod do nového prostoru přinesl Fotograf Gallery výrazně širší a otevřenější možnosti působení. Výrazným prvkem se staly velké výlohy, které působivě fungují jak během pulzujících vernisáží, tak i při upoutání pozornosti náhodných kolemjdoucích. Galerie navíc získala další rozměr v podobě podzemního prostoru, který se často využívá jako samostatná platforma pro

[39] TOOTH, Roger. *Super-reality of Gaza funeral photo due to toning technique says contest winner*. Online. In: THE GUARDIAN. The Guardian. 2013. Dostupné z: https://www.theguardian.com/technology/2013/may/14/gaza-funeral-photograph-world-press. [cit. 2025-04-25].

[40] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

[41] Markéta Kinterová, ředitelka a spoluzakladatelka Fotograf07 [ústní sdělení]. Praha, 15. 4. 2025

video instalace a multimediální projekty. Ohledně financování Markéta Kinterová popisuje: „*Tím, že spolek vydával časopis a měl za sebou několikaletou existenci splňoval podmínku Ministerstva kultury ČR (první žádost se smí podat až tři roky od založení) a mohl žádat krom časopisu v jiném okruhu na výstavní činnost. Poměrně úspěšně se také uchází pravidelně o dotace od magistrátu hl. m. Prahy. Pavel Baňka založil tou dobou také projekt sbírkových portfolií, což je velmi vybraná kolekce šesti mladých autorů s pěti fotografiemi ve sběratelském boxu, kterou pravidelně na podporu naší činnosti nám autorstvo velmi velkoryse daruje, čímž díky prodeji PPF Art, přispěje právě na dofinancování našich aktivit.*“ [42]

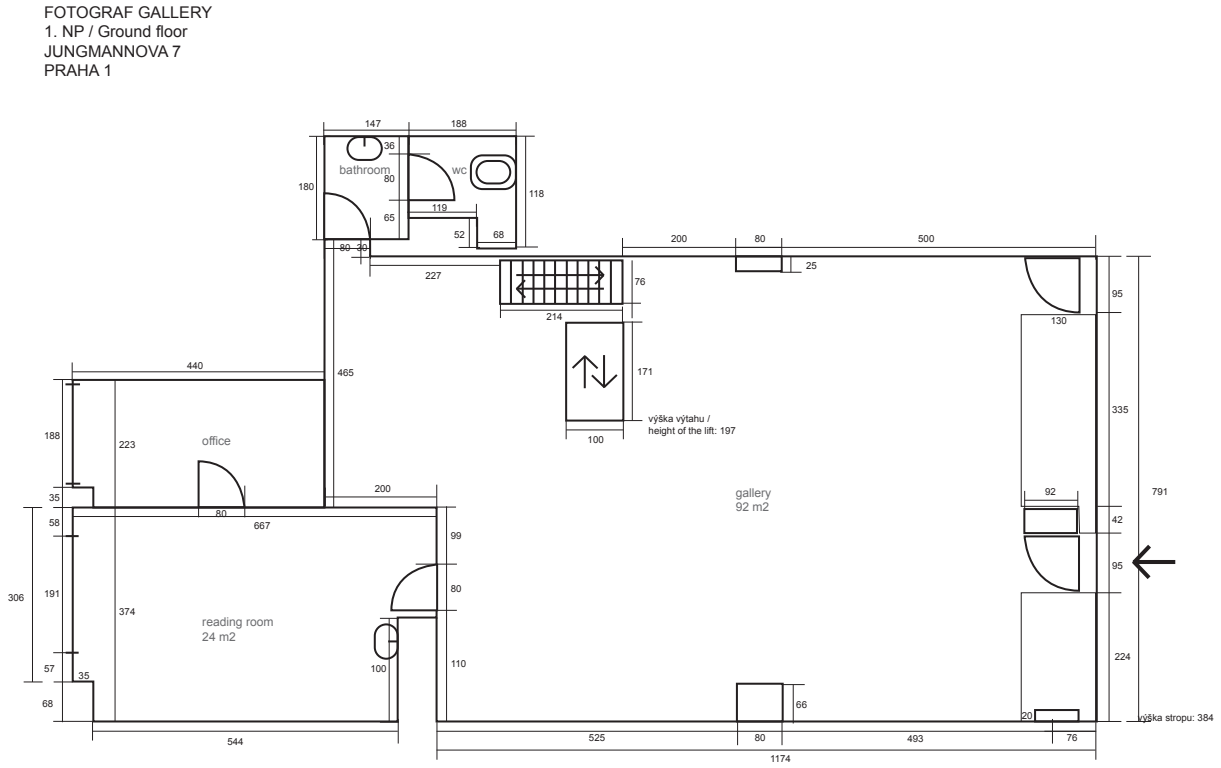

03 Půdorys Fotograf Gallery v Jungmannové

5. Vznik Fotograf Festivalu

Fotograf Festival vznikl v roce 2011 z iniciativy Pavla Baňky a stal se tak třetí platformou aktivit sdružení Fotograf. Jeho hlavním cílem je hledání a redefinování pozice fotografie v rámci současného vizuálního umění. Festival je v České republice

[42] Markéta Kinterová, ředitelka a spoluzakladatelka Fotograf07 [ústní sdělení]. Praha, 15. 4. 2025

ojedinělý tím, že každoročně pracuje s novým tematickým zaměřením a je založen na pečlivé kurátorské koncepci. Každý ročník má svého hlavního kurátora, přičemž program galerie Fotograf se festivalovému tématu podřizuje pouze v období konání samotného festivalu.[43] Prvním tématem festivalu bylo „Festivalu Fotograf / Fotografie 80. let – Nekonečné čekání“, což bylo nápadem Pavla Baňky, který v rozhovoru pro Český rozhlas Vltava popisuje, že osmdesátá léta byla podle něho pro tvůrce nesmírně důležitá etapa, po níž bylo všechno jinak. S nastupující globalizací a následně rozvojem internetu se různé umělecké tendence začaly prostřednictvím mladých generací šířit a vzájemně ovlivňovat mnohem rychleji napříč světem. Pavel Baňka k tomu dodává, že generace jeho studentů na UJEP projevovala rostoucí zájem o 80. léta, v nichž hledala nové inspirační zdroje.Festival Fotograf probíhal na různých místech v Praze a kromě výstav nabízel také přednášky, debaty a site-specific aktivity. V rámci prvního ročníku se výstavy uskutečnily nejen v Fotograf Gallery, ale také v Komunikačním prostoru Školská 28, ve Francouzském institutu, v Ateliéru Josefa Sudka, v galerii 5. patro, v Leica Gallery a v Galerii Ferdinanda Baumanna. V prostoru Fotograf Gallery proběhla výstava *„Osmdesátá“* Michala Kerna a Jaroslava Anděla. V Komunikačním prostoru Školská 28 byla uvedena výstava propojující vizualismus Karla Kameníka, Josefa Mouchy a Bořka Sousedíka, kurátorovaná Tomášem Pospěchem. Markéta Kinterová, tehdy působící jako koordinátorka festivalu, zdůrazňuje také významné projekty jako výstavu Tichá rezistence, kurátorovanou Petrem Vaňousem, kde byli představeni Irene Stehli, Jaroslav Beneš a Jiří Poláček, či výstavu Jana Svobody v Ateliéru Josefa Sudka. V Leica Gallery se konala výstava Jiřího Hankeho a ve Francouzském institutu pak výstava „*Retroaktivní interference“*, která představila reakce mladých autorů a studentů na fenomén 80. let. Ve vitrínách malé Galerie Ferdinanda Baumanna připravili Lukáš Jasanský a Martin Polák výstavu, která odlehčenou formou reflektovala fenomén osmdesátých let. Důležitou součástí festivalového programu bylo také dvoudenní Sympozium Fotograf pořádané ve Francouzském institutu, které se zaměřovalo na problematiku fotografie 80. let nejen v kontextu Československa, ale i v širším mezinárodním rámci. Sympozia se zúčastnili významní zahraniční hosté, například Wendy Watriss a Fred Baldwin, ředitelé *FotoFestu* v Houstonu, Andreas Müller-Pohle, šéfredaktor berlínského časopisu *European Photography*, Hripsimé Visser, šéfkurátorka Stedelijk Museum v Amsterdamu, a kurátorka a historička umění Noemi Smolik.

[43] *Fotograf 2022. Výroční zpráva*. Online. In: Fotografgallery.cz. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/wp-content/uploads/2023/10/fotograf07z.s._vyrocni-zprava-2022.pdf. [cit. 2025-04-25].

Českou a slovenskou fotografickou scénu na sympoziu reprezentovali osobnosti jako Antonín Dufek, Vladimír Birgus, Josef Moucha, Miroslav Petříček a další.[44]

6. Výstavy v letech 2009–2010

Michal Kalhous – Šálek s víčkem (18. 12. 2009 – 28. 1. 2010)

Fotograf Gallery zahájila svou činnost výstavou *„Šálek s víčkem“* Michala Kalhouse, která byla otevřena 17. 12. 2009 a jejímž kurátorem byl Pavel Vančát. Michal Kalhous byl mnohými označován za „postrach“ zastánců klasické fotografie. Jeho zdánlivě neestetizující zátiší z běžného života však nesou odlehčené otázky týkající se podstaty lidské povahy a samotného života. V rozhovoru s Karlem Oujezdníkem pro Český rozhlas Vltava, pořízeném přímo k výstavě, Kalhous popisuje: *„Fotografie je pro mě strašně intimní a pořizuju ji jakoby v úplně tom nejbližším osobním prostoru, ať je to doma nebo někde nablízku a vždycky je ta fotka spojena s nějakou veskrze příjemnou chvílí.“*[45] Instalace výstavy byla v souladu s Kalhousovým dílem minimalistická: šlo o třicet jednoduše nainstalovaných, nezarámovaných černobílých zvětšenin, vystavených v jednoduché linii. V rozhovoru Jiří Ptáček dodává, že výstava měla v roce 2017 jednodenní reprízu „Déjà vu (Šálek s víčkem)“, a to i proto, že soubor byl stále smotaný v roli v zázemí galerie — Michal Kalhous si jej totiž do té doby nikdy nevyzvedl.[46]

04 Michal Kalhous

[44] OUJEZDSKÝ, Karel. *Začal první ročník Festivalu Fotograf*. Online. In: Český rozhlas Vltava. 2011. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/zacal-prvni-rocnik-festivalu-fotograf-5082546. [cit. 2025-04-25].

[45] OUJEZDSKÝ, Karel. *Michal Kalhous/ Šálek s víčkem*. Online. Český rozhlas Vltava. 2009. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/michal-kalhous-salek-s-vickem-5079501. [cit. 2025-04-30].

[46] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

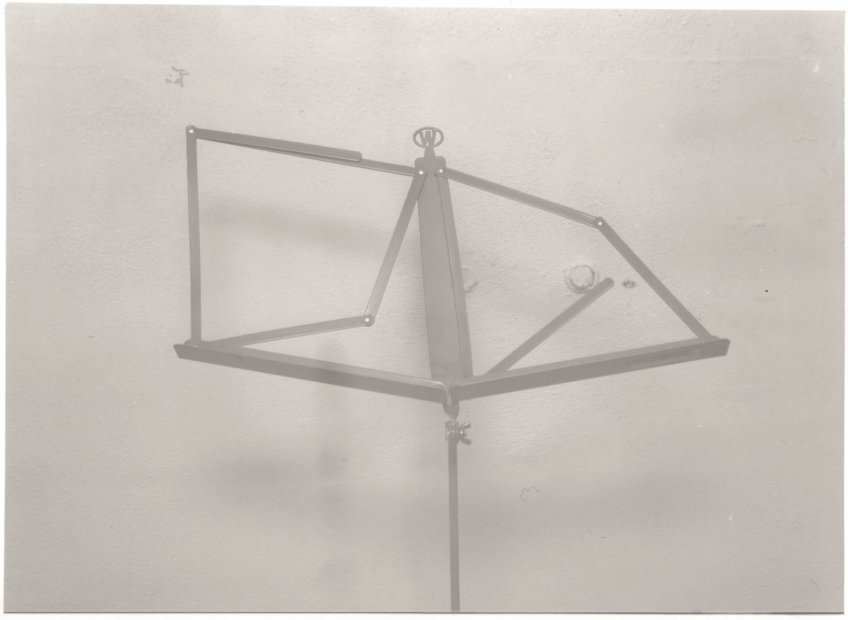

05 Michal Kalhous

06 Michal Kalhous

07 Michal Kalhous

Tereza Severová – Včerejší zprávy (5. 2. 2010 — 28. 2. 2010)

Další výstavou byla *„Včerejší zprávy“* Terezy Severové, která vznikla na podnět Pavla Baňky. Ten požádal Severovou, aby reagovala na medailon, který o ní do Fotografu napsal Jiří Ptáček, a který shrnoval její nedávné práce zabývající se zaplňováním a vyprazdňováním prostoru. Baňka zároveň navrhl, aby Severová s Ptáčkem v kurátorském tandemu dále rozpracovali tento materiál a hledali společné téma napříč jednotlivými cykly. Společně tak nalezli spojující myšlenku nejen ve fyzických procesech zaplňování a vyprazdňování, ale také v jejich myšlenkovém pozadí — tedy v obecných pojmech, jako jsou pravda, láska, stáří či umění — a zaměřili se na způsoby, jak se tyto pojmy „vyprázdňují“ a „naplňují“. Výstava byla čistě fotografická, ačkoliv Tereza Severová v té době ve svých cyklech pracovala také s videoartem. Instalaci doplnil tisk prostorového půdorysu, do něhož byly zanesené již zmíněné pojmy.[47]

08 Tereza Severová

09 Tereza Severová

[47] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

Tereza Velíková – Minus jedna (11. 3. 2010 — 2. 4. 2010)

Třetí výstavou v pořadí byla *„Minus jedna“* Terezy Velíkové, kurátorovaná Tomášem Dvořákem. Výstava zkoumá vztah mezi obrazem a zvukem a poukazuje na jejich technologicky odlišnou reprezentaci. Na rozdíl od předchozích dvou výstav instalace víceúrovňově zasahovala do prostoru galerie prostřednictvím audiovizuálních instalací a objektů. Tereza Velíková vystudovala Konceptuální a intermediální tvorbu na UMPRUM v Praze a v roce 2011 dokončila doktorát na AVU. Je také jednou ze spoluzakladatelek galerie Entrance.[48]

10 Tereza Velíková

11 Tereza Velíková

[48] DVOŘÁK, Tomáš. *Tereza Velíková — Minus jedna*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/tereza-velikova/. [cit. 2025-04-30].

Silvie Kolevová – Adaptace (8. 4. 2010 — 30. 4. 2010)

Výstava Silvie Kolevové *„Adaptace“* se zabývala rodinnou pamětí a pojmy, které utvářejí rodinné zázemí. Kolevová pracovala s přepracovanými fotografiemi z rodinného archivu, které přetvářela do nově inscenovaných fotografií, dále s videoprojekcemi a miniaturními modely domácností. Výstava nebyla pokusem rodinné pojmy dokumentovat a zachytit, ale spíše je vytvořit a popsat.[49] Podobným způsobem Kolevová pracovala již v cyklu *„Rehabilitace – rekonstrukce“* (2007–2008). Silvie Kolevová je absolventkou Ateliéru fotografie na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. *„Adaptace*“ byla první výstavou, kterou — byť předem plánovanou — kurátorsky připravila Edith Jeřábková.[50]

12 Silvie Kolevová

13 Silvie Kolevová

14 Silvie Kolevová

15 Silvie Kolevová

[49] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Silvie Kolevová — Adaptace*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/silvie-kolevova/. [cit. 2025-04-30].

[50] Edith Jeřábková, kurátorka Fotograf Gallery 2010–2012 [ústní sdělení]. Praha, 17. 3. 2025

Miroslav Machotka— Tvarosloví každodennosti (7. 5. 2010 — 4. 6. 2010)

Miroslav Machotka, ačkoliv vystudoval ČVUT, se od 70. let věnoval fotografii, v níž pozoroval městské prostředí — především Prahy a své rodné Roudnice nad Labem. Jak napovídá název výstavy *„Tvarosloví každodennosti“*, její téma úzce souvisí s charakterem Machotkova díla: ačkoliv komponuje s precizností, která možná vychází z jeho stavebního vzdělání, jeho fotografie nesou lehkost běžného ohledávání města. Objekty svého zájmu vkládá do ladných černobílých harmonií, nebo naopak do paradoxních kontrastů. „Každodennost“ vystihuje Machotkův přístup k fotografii, k níž přistupoval s lehkostí a bez snahy o experimentování s formáty či technikou. Přesto je jeho kompozice promyšlená a citlivě vystavěná. Výstavu kurátoroval Antonín Dufek.[51]

16 Miroslav Machotka

[51] DUFEK, Antonín. *Miroslav Machotka — Tvarosloví každodennosti*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/miroslav-machotka/. [cit. 2025-04-30].

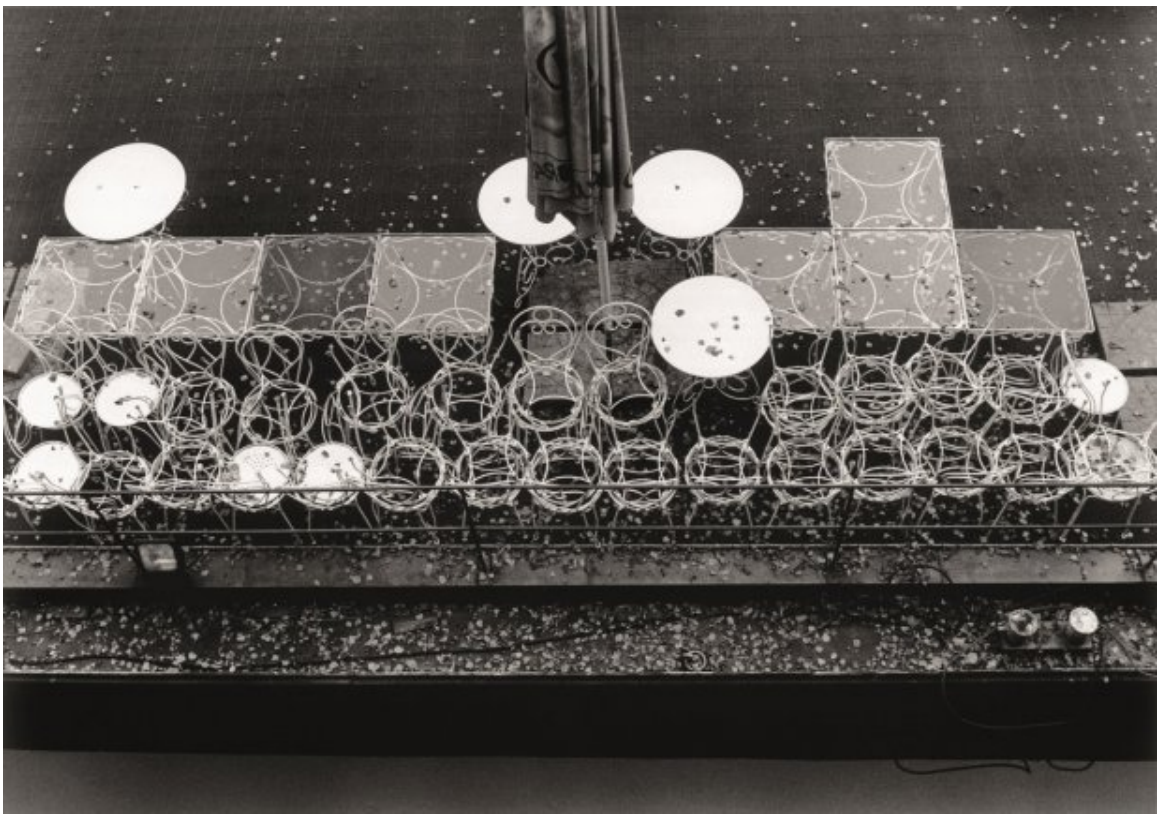

17 Miroslav Machotka

18 Miroslav Machotka

Tereza Janečková a Pavlína Míčová — Teleportace (10. 6. 2010 — 9. 7. 2010)

Autorský tandem Janečkové a Míčové vznikl již v polovině nultých let a v jeho rámci vzniklo několik různorodých projektů. V roce 2005 například instalovaly v životní velikosti tísnivě působící fotografie z bytu rodiny Janečkových, přeplněného předměty běžného užitku i sentimentální hodnoty. Ve svých společných projektech se obě autorky věnovaly intimním a rodinným tématům, ale také širším společenským jevům, které zpracovávaly kritickým přístupem za použití různých médií, včetně fotografie, videa, malby či grafického designu. Výstava *„Teleportace“* představovala souvisle běžící audiovizuální projekt čtyř nesjednocených rozpohybovaných animací, volně inspirovaných hororem *Moucha*, v nichž se mísí lidská a psí těla. Výstava jemnou ironií zkoumala problematiku vlastní identity i prostoru v širším společensko-kulturním kontextu. Výstavu kurátorovaly Edith Jeřábková a Marika Kupková.[52]

19 Tereza Janečková a Pavlína Míčová

[52] KUPKOVÁ, Marika. *Tereza Janečková a Pavlína Míčová — Teleportace*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/tereza-janeckova-pavlina-micova/. [cit. 2025-04-30].

Jan Mahr — Synthetic 16. 7. 2010 — 13. 8. 2010

Jan Mahr se dostal od malby, kterou vystudoval na Střední uměleckoprůmyslové škole sv. Anežky České v Českém Krumlově, ke studiu fotografie na Institutu tvůrčí fotografie (ITF), kde následně několik let působil i jako pedagog. Dnes vede obor Fotografie a médií právě na SUPŠ sv. Anežky České. Jeho tvorba je charakterizována jako minimalistická a konceptuální, zaměřená především na světlo a strukturu objektů.[53] V souboru *„Synthetic“* se zabýval estetikou laciných předmětů každodenního užitku, jež se staly symbolem konzumní nadprodukce. V jeho jednoduchých kompozicích, které se vyznačují výraznou barevností, jemnou tonalitou a syntetickým podáním barev, lze nalézt návaznost na klasiky malířského konceptu a abstrakce. Kurátorem výstavy byl Jiří David, významný intermediální umělec české postmoderny, zakladatel skupiny *Tvrdohlaví*, s nímž Jan Mahr spolupracoval na několika projektech. Jiří David, který ve své práci kombinuje malbu, fotografii a prostorovou instalaci a vedl Ateliér vizuální komunikace na AVU a později intermediální a konceptuální ateliér na UMPRUM (2004–2020), v kurátorském textu o Mahrově tvorbě píše: *„Co kdybych se odvážil napsat k Janu Mahrovi jen jednu větu, třeba: Fotografie Jana Mahra jsou skoro neviditelné a vůbec v nich nejde o médium samotné fotografie, tak a tečka. Nebo: Fotografie Jana Mahra balancují mezi rafinovanou obyčejností a nebezpečnou lyričností. Co takhle: Fotografie Jana Mahra jsou jakoby o světle a zvolené předměty to mají už ‚jen‘ dokazovat.“*[54]

[53] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

[54] DAVID, Jiří. *Jan Mahr — Synthetic*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-mahr/. [cit. 2025-04-30].

20 Jan Mahr

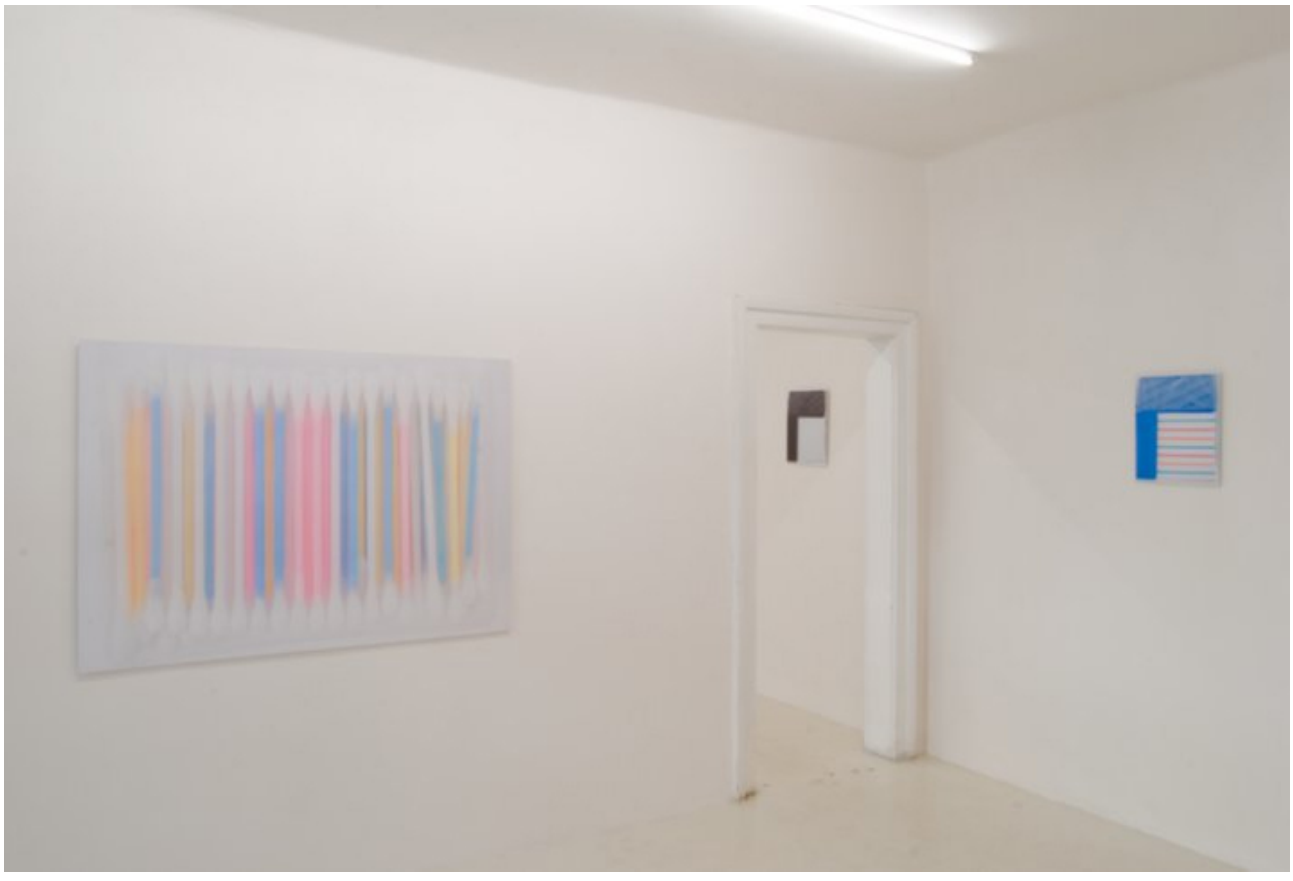

21 Jan Mahr

Dana Machajová — Ekvilibrium (počátek osy) (27. 7. 2010 — 13. 8. 2010)

Výstava Dany Machajové, tehdejší studentky FAMU, se zabývala hledáním identity prostřednictvím přirovnání k ose – rovnovážnému bodu, který autorka navozovala audiovizuální instalací. V ní na sebe z protilehlých stran místnosti hleděly dvě postavy, jež divák nikdy nemohl spatřit současně, a tím se přiblížit kýžené rovnováze — *ekvilibriu*. Výstavu kurátorovala Edith Jeřábková.[55]

22 Dana Machajová

[55] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Dana Machajová — Ekvilibrium (počátek osy)*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/dana-machajova/. [cit. 2025-04-30].

Michal Škoda — Records (2. 9. 2010 — 1. 10. 2010)

Michal Škoda působí od roku 1998 jako ředitel a hlavní kurátor Domu umění v Českých Budějovicích, který pod jeho vedením získal mezinárodní přesah. Ve své tvorbě, zahrnující malbu, kresbu, objekt i fotografii, se dlouhodobě věnuje tématu prostoru a architektury — tématům, která zároveň promítá i do kurátorské činnosti v Domě umění. Výstava *„Records“* představila soubor koláží formátu A4, v nichž fotografie fungují především jako médium ustalující prostorovou kompozici. V těchto uspořádáních Michal Škoda hledá nejen estetickou útěchu, ale zároveň zkoumá možnosti prostorového vnímání. *„Records“* byla zároveň první výstavou, kterou do Fotograf Gallery samostatně přinesla Edith Jeřábková jako kurátorka.[56]

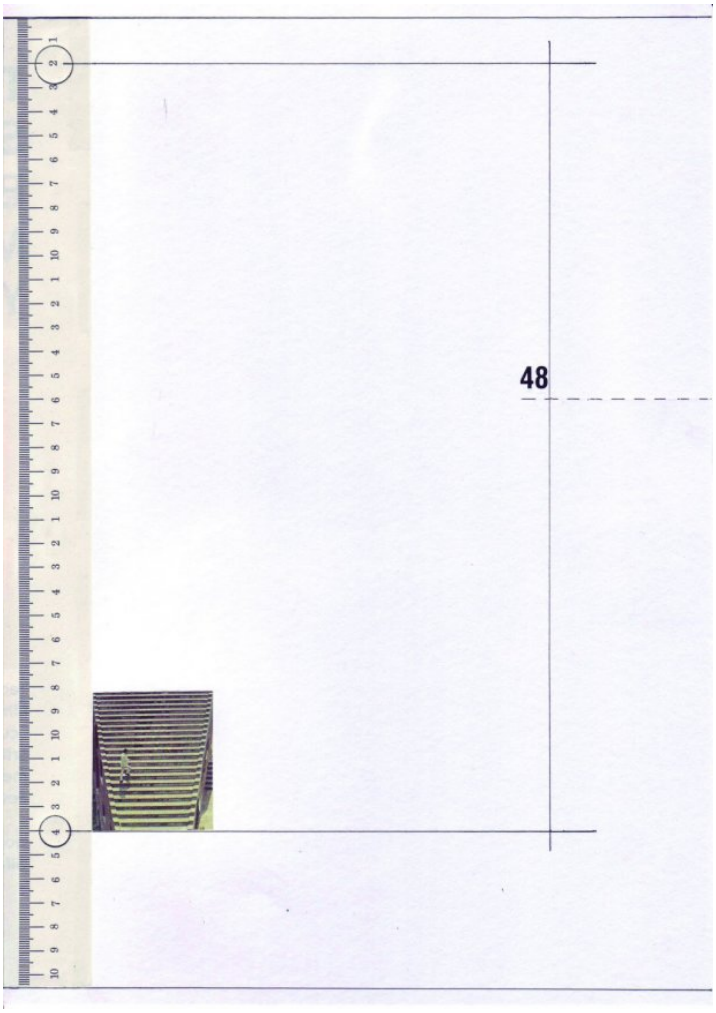

23 Michal Škoda

[56] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Michal Škoda — Records*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/michal-skoda/. [cit. 2025-04-30].

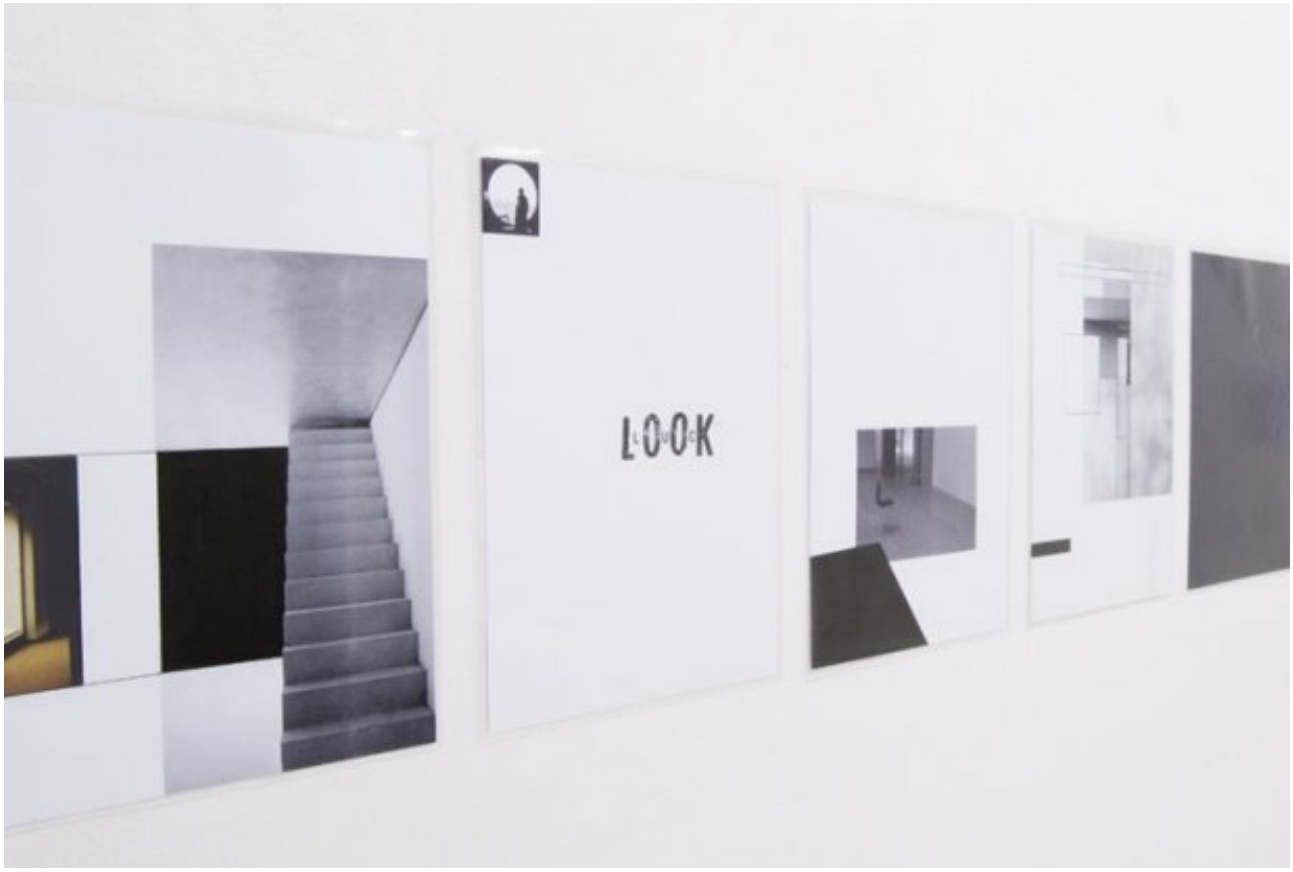

24 Michal Škoda

25 Michal Škoda

Jan Jindra — Silvestry v hotelu Jalta (1982–1984) (6. 10. 2010 — 5. 11. 2010)

Výstava Jana Jindry patřila mezi ty, které se v prvním roce fungování Fotograf Gallery vracely zpět v čase. Představila soubor fotografií, které tehdejší student FAMU pořídil v pražském hotelu Jalta během silvestrovských večírků v letech 1982 až 1984.Výstava odrážela tehdejší rostoucí zájem o osmdesátá léta, jak zmínil i Pavel Baňka v rozhovoru k prvnímu ročníku *Fotograf Festivalu*. Soubory reflektující tuto dekádu – často ironicky nahlížející oficiální režim a jeho odvrácené stránky – v té době nemohly veřejně vzniknout. Vedle klasických dokumentaristů, jako byli Viktor Kolář, Jindřich Štreit či Jiří Hanke, začala reflexi 80. let obohacovat také různorodá optika autorů jako Jasanský a Polák, Josef Moucha či právě Jan Jindra a Libuše Jarcovjáková.[57] Jindrovi vyšla v roce 2016 monografie *„Osmdesátky“* (BigBoss), která obsahuje i další jeho cykly jako *„Jídelní a lůžkové vozy“*, *„Jižní město“* či *„Přijímač“*.[58]Tvrzení o „hladu“ po osmdesátkách lze podpořit i tím, že v téže době začal narůstat zájem o tvorbu Libuše Jarcovjákové – ten však vygradoval až v současnosti, v souvislosti s trendem autoreflexivního dokumentu a potřebou hledání identity ve společnosti. Paralely mezi Jindrovým hotelem Jaltou a fotografováním LGBTQ+ klubu T-Club Jarcovjákovou zmiňuje i kurátor výstavy Tomáš Pospěch ve svém kurátorském textu.

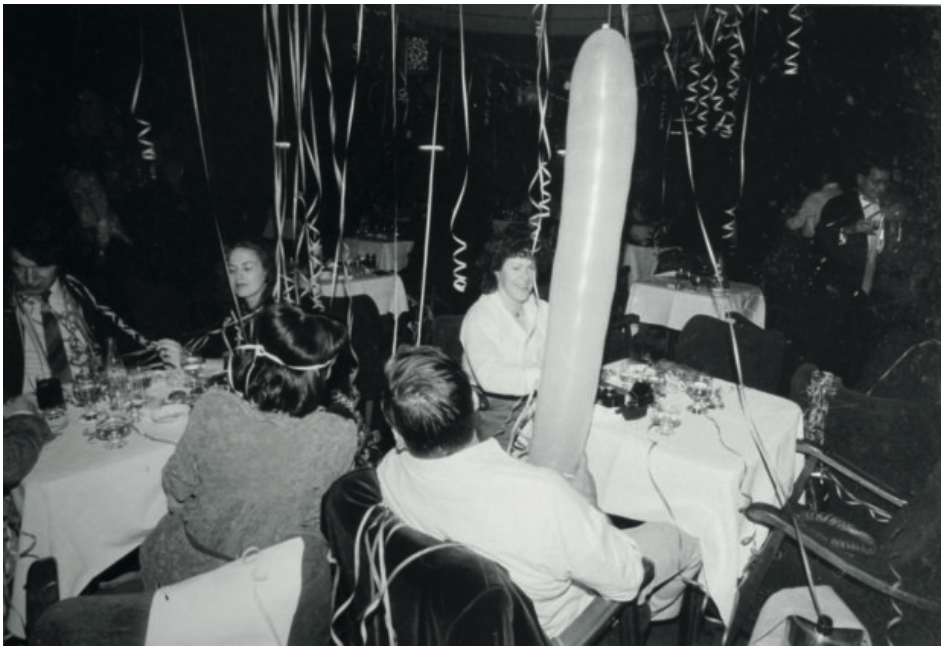

26 Jan Jindra

[57] POSPĚCH, Tomáš. *Jan Jindra — Silvestry v hotelu Jalta (1982–1984)*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-jindra/. [cit. 2025-04-30].

[58] BIGBOSS. *Jan Jindra: Osmdesátky*. Online. BigBoss. 2016. Dostupné z: https://shop.biggboss.cz/products/jan-jindra-osmdesatky. [cit. 2025-04-30].

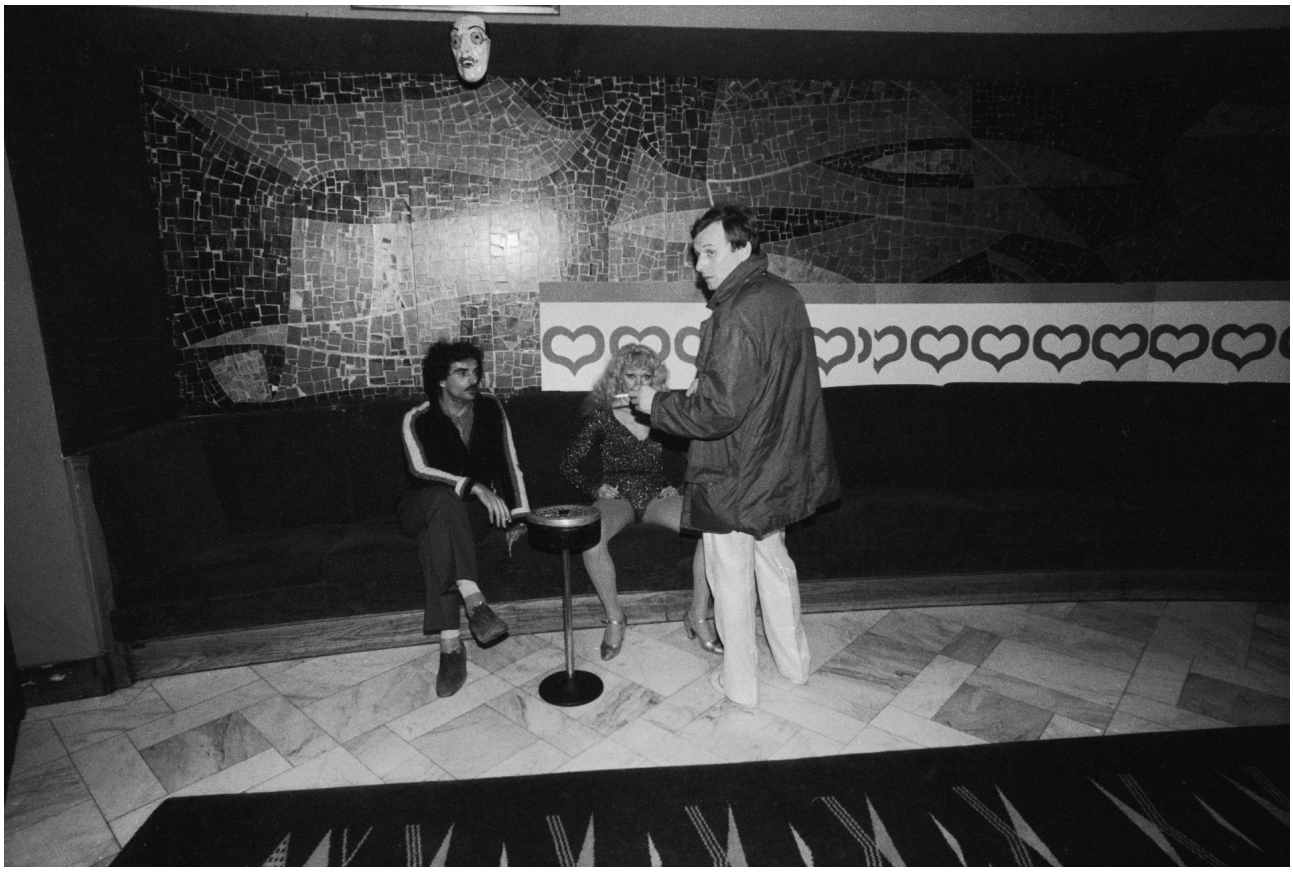

27 Jan Jindra

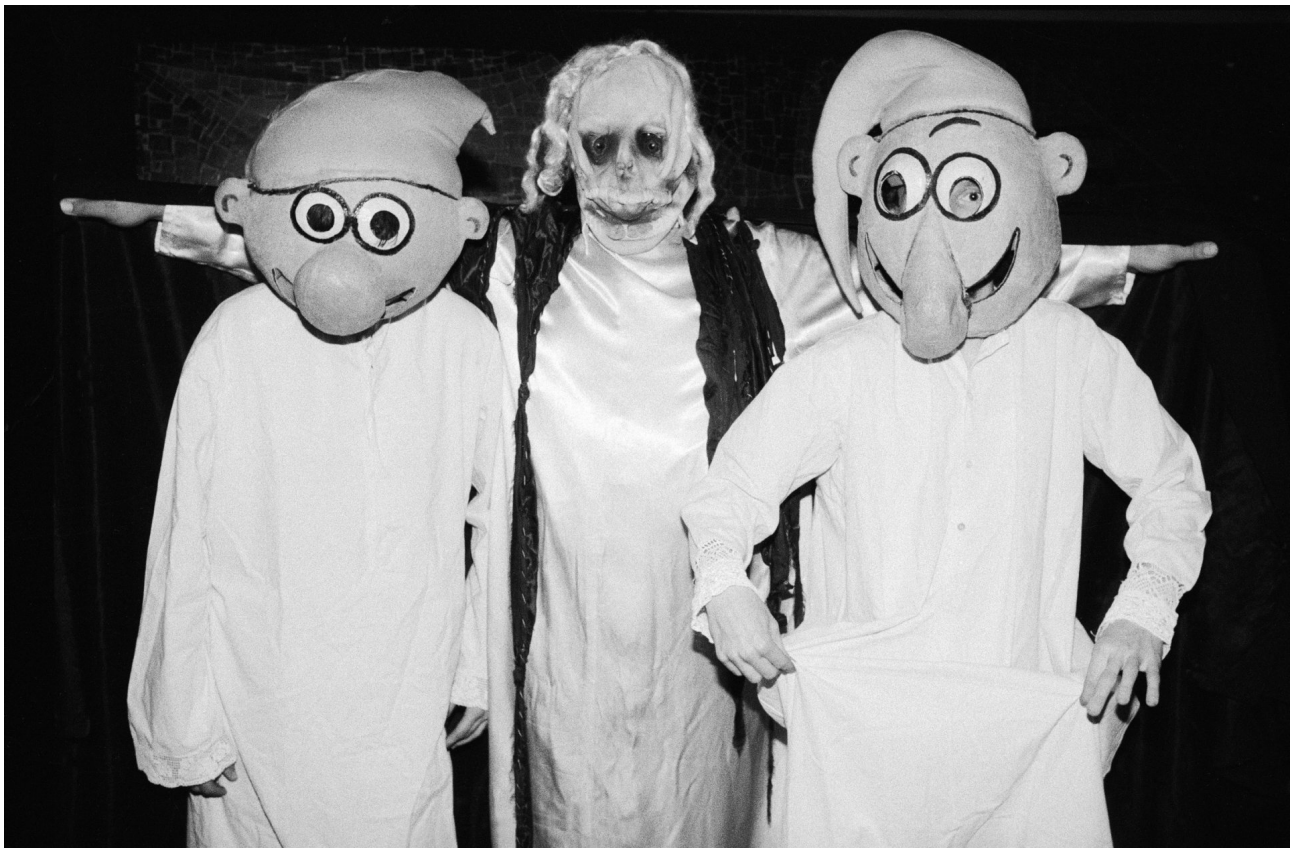

28 Jan Jindra

Jan Fabián — Absence krajiny (5. 10. 2010 — 10. 10. 2010)

V tomto období se poprvé v historii galerie uskutečnily dvě výstavy současně. Krátká výstava Jana Fabiána *„Absence krajiny“* ve formě naučné stezky provedla diváka umělým světem umění, zaplněným skicami, rozpracovanými projekty a vizualizacemi, a stala se jedním z nejvýraznějších zásahů do prostoru galerie v roce 2010. Výstavu lze vnímat i jako kritiku lidského přístupu k životnímu prostředí, které zahlcujeme nekonečným množstvím idejí, návrhů a konceptů. Téma navazuje na další Fabiánovy práce, věnující se antropocentrismu a dopadům globálního znečištění.[59] Jan Fabián vystudoval Ateliér Sklo v architektuře na UMPRUM pod vedením Mariána Karla, který kladl důraz na konceptuální přesah, sochařské dovednosti a práci s instalací v prostoru. V první dekádě nového milénia měl Fabián přes deset samostatných výstav v České republice a účastnil se rezidenčních pobytů v USA a Finsku. Zároveň byl součástí několika desítek kolektivních výstav v Česku i dalších evropských zemích. V roce 2003 obdržel první cenu *First Art Biennial of European Students* v Římě.[60] Kurátorkou výstavy byla architektka Eva Červenková Myslíková.

29 Jan Fabián

[59] ČERVINKOVÁ MYSLÍKOVÁ, Eva. *Jan Fabián — Absence krajiny*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-fabian/. [cit. 2025-04-30].

[60] JAN FABIÁN. *Jan Fabián*. Online. 2008. Dostupné z: https://janfabian.com/. [cit. 2025-04-30].

Petr Willert — Něco z babičky (15. 10. 2010 — 5. 11. 2010)

Petr Willert je absolventem Ateliéru reklamní fotografie na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a v současnosti působí jako pedagog oboru Multimédia na Střední uměleckoprůmyslové škole v Uherském Hradišti. Spolu s Pavlou Navrátilovou založil studio *Onomono*, zaměřující se na produktovou a reklamní fotografii, architekturu, interiérový design, portrétní a módní fotografii.[61] Dokumentární soubor *„Něco z babičky“* spojuje několik projektů, které Willert rozvíjel během studia – *„Dobrá hospodyňka má pro pírko“*, navazující *„Pocta“* a *„Hon na kočku“*. Všechny se soustředí na životní prostor autorovy babičky v malém bytě v Uničově. Soubor kombinuje záznam každodennosti s inscenovanými zátišími jejího bytu, kde se objevují předměty s nádechem banality – stylově blízké estetice Jasanského s Polákem nebo Michala Kalhouse – avšak ve výrazně techničtějším a barevnějším provedení. Jemně inscenovaný přístup k portrétům babičky v některých momentech evokuje práci „*Pictures From Home“*[62] Larryho Sultana z počátku devadesátých let, v níž autor ironickým a empatickým pohledem zachycuje své rodiče v jejich domácím prostředí. Výstavu kurátoroval Tomáš Pospěch.[63]

30 Petr Willert

[61] *Ateliér Reklamní fotografie*. Online. Atelér reklamní fotografie. 2015. Dostupné z: https://arf.works/absolvent/petr-willert/. [cit. 2025-04-30].

[62] SULTAN, Larry. *Pictures from Home*. Online. Larry Sultan. 2009. Dostupné z: https://www.larrysultan.com/gallery/pictures-from-home/. [cit. 2025-04-30].

[63] POSPĚCH, Tomáš. *Petr Willert — Něco z babičky*. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/petr-willert/. [cit. 2025-04-30].

31 Petr Willert

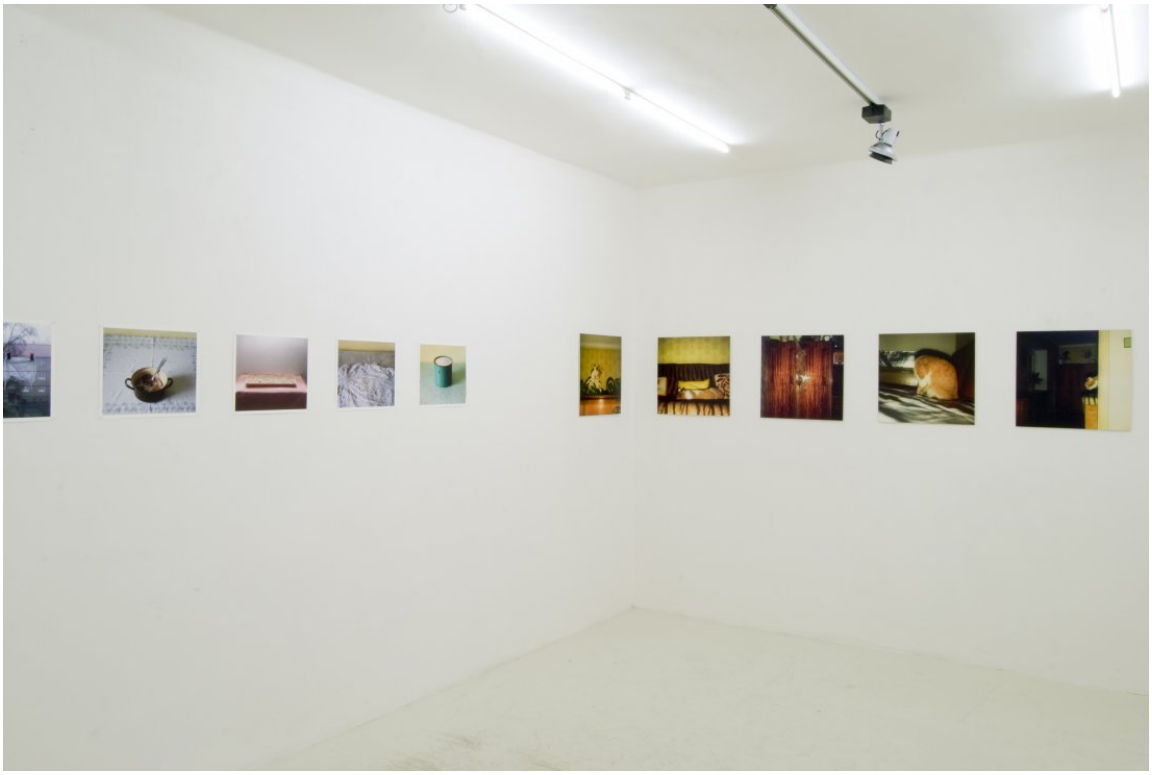

32 Petr Willert

Barbara Hammer, Martina Uhlířová, Veronika Neumanová, Helena Sequensová — HAMMER! (11. 11. 2010 — 28. 11. 2010)

Výstava, která vznikla jako doprovodný program k 11. ročníku queer festivalu *Mezipatra*, představila tvorbu americké filmařky Barbary Hammer – průkopnice queer a feministické kinematografie 70. let. Experimentální videoart Barbary Hammer doplnila díla trojice současných českých autorek, které – ač o dvě generace mladší a vycházející z jiného kontextu – zpracovávají obdobná témata. Fotografie Veroniky Uhlířové z cyklu *„Za peníze“* se věnují komodifikaci ženského těla ve veřejném prostoru. Video instalace Veroniky Neumannové a Heleny Sequensové *„Odalisky“* zkoumá vztah k ženskému tělu jako objektu touhy i jako kulturně podmíněnému symbolu. Výstavu kurátorsky připravila Zuzana Štefková, kritička umění a kurátorka. Vystudovala doktorát z dějin umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde působí jako pedagožka – stejně jako na UMPRUM. Je také kurátorkou galerie *Artwall*, tvořené osmi několikametrovými výklenky v betonové opěrné zdi Letenských sadů na břehu Vltavy v Praze. Galerie *Artwall* se – stejně jako Zuzana Štefková ve své práci obecně – snaží o průnik umění do veřejného prostoru a otevírání politických a sociálně kritických témat, jako jsou gender, minority, sexualita a další. Výstava *„Hammer“* byla nejen první kolektivnější výstavou ve Fotograf Gallery, ale také jednou z nejvýraznějších výstav zabývajících se queer a feministickou tematikou v Česku v první dekádě nového milénia.[64]

33 Hammer, Uhlířová, Neumanová, Sequensová

[64] ŠTEFKOVÁ, Zuzana. *Barbara Hammer, Martina Uhlířová, Veronika Neumanová, Helena Sequensová — HAMMER!*. Online. Fotograf Gallery. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/barbara-hammer/. [cit. 2025-04-30].

34 Hammer, Uhlířová, Neumanová, Sequensová

35 Hammer, Uhlířová, Neumanová, Sequensová

Adam Holý — Překrásná, dokonalá tvář (2. 12. 2010 — 23. 12. 2010)

Dnes již zesnulý fotograf Adam Holý se na začátku nového milénia nesmazatelně zapsal do dějin české fotografie. Širší publikum oslovily jeho akty a portréty, kterým se věnoval nejen v komerční sféře. Jeho vztahy s modelkami však často přesahovaly do osobní roviny a Holý se je snažil zachytit v syrové, intimní autenticitě – velmi často sexuálně přímočaré –, která by v dnešním diskurzu možná vyvolala ostřejší kritiku než v době svého vzniku. Jeho tvorba občas evokuje pohled muže v roli predátora, lovícího svou „kořist" objektivem fotoaparátu. Zároveň však jeho přístup mnohdy hraničil s až dětskou fascinací tělesnými tvary, které před ním vyvstávaly, a které dokázal ve svých osobních souborech zachytit s mimořádnou citlivostí. V roce 2014 obdržel Holý ocenění Fotograf roku v rámci Czech Grand Design za svou knihu *„The Overview Effect"*. Vystavoval v galeriích jako Laboratorio, Jelení, Berlínskej model či Langhans Gallery, a byl také autorem fotografií pro filmové plakáty k filmům *Želary* nebo *Pelíšky*. Jeho životní tvorbu ovlivnila také divoká atmosféra večírků devadesátých let. Tato zkušenost – spolu s temnějšími aspekty jeho osobnosti – formovala Holého syrový přístup k fotografii, jeho existenciální hledání i to, co sám nazýval „mystickým vytržením". To však často nacházel i ve zcela běžných životních situacích.[65] Těmto momentům se věnuje i výstava *„Překrásná, dokonalá tvář"*, kterou pro Fotograf Gallery kurátoroval Pavel Vančát. Ten k procesu vzniku výstavy v kurátorském textu uvádí: *„Když jsme s Adamem debatovali nad výběrem fotografií z několika set negativů, vyjádřil přání, aby snímky vypadaly tak, jakoby je nikdo nefotil, jakoby vznikly spontánně samy od sebe, bez čočky a spouště, ba dokonce bez lidského přičinění. Tato nedosažitelná maxima je možná dobrým klíčem k výstavě, která by se měla v ideálním případě ukazovat a prezentovat sama, jen pomocí oscilace mezi náznakem příběhu a tajemnou atmosférou. Název výstavy vymyslel Adam s pomocí sv. Jana od Kříže. Zbývá jen ji pověsit relativně rovně."*[66]

---

[65] VITVAR, Jan H. Respekt. Online. *Respekt*. 2015, s. 8. ISSN 0862-6545. Dostupné z: https://www.respekt.cz/tydenik/2015/13/takove-nezne-prasactvi?srsltid=AfmBOoqQBB-Ev6VPULQIdFjcxyq7mKSlHSPe2B9aCgxTlqpCPk69921u. [cit. 2025-04-30].

[66] VANČÁT, Pavel. *Adam Holý — Překrásná, dokonalá tvář*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/adam-holy/. [cit. 2025-04-30].

36 Adam Holý

37 Adam Holý

38 Adam Holý

7. Výstavy v roce 2011

Conrad Ventur — Screen Tests Revisited (5. 1. 2011 — 28. 1. 2011)

Edith Jeřábková se s americkým umělcem Conradem Venturem seznámila ještě v době, kdy společně s Pavlem Vančátem a Ondřejem Chrobákem pracovala na projektu *StartPoint*, který tehdy fungoval v rámci Galerie Klenová a uděloval ceny za nejlepší absolventské práce čtyř českých výtvarných škol. Projekt se později posunul na mezinárodní úroveň a zapojili se do něj absolventi 34 evropských uměleckých škol. Conrad Ventur, absolvent Goldsmiths College, University of London, zaujal Edith Jeřábkovou svou video tvorbou, která reflektovala prostředí internetu a YouTube. Jeho práce *„Screen Test Revisited“* je remakem slavného projektu Andyho Warhola, v němž pomocí videa portrétoval desítky významných osobností umělecké scény 60. let. Ventur tyto portréty přepracoval a znovu natočil *„osobnosti tehdejšího hvězdného nebe (Billy Name, Bibbe Hansen, Ivy Nicholson, Ultraviolet, Jonas Mekas, Mario Montez, Sally Kirkland, Penelope Palmer, Mary Woronov, Taylor Mead)“.* Edith Jeřábková k výstavě uvádí, že si přála přenést tento projekt do českého prostředí i z toho důvodu, že v Československu nikdy plně nedošlo k etapě pop-artu a zdejší umělecké prostředí si k němu nedokázalo vytvořit vlastní postoj.[67]

39 Conrad Ventur

[67] Edith Jeřábková, kurátorka Fotograf Gallery 2010–2012 [ústní sdělení]. Praha, 17. 3. 2025

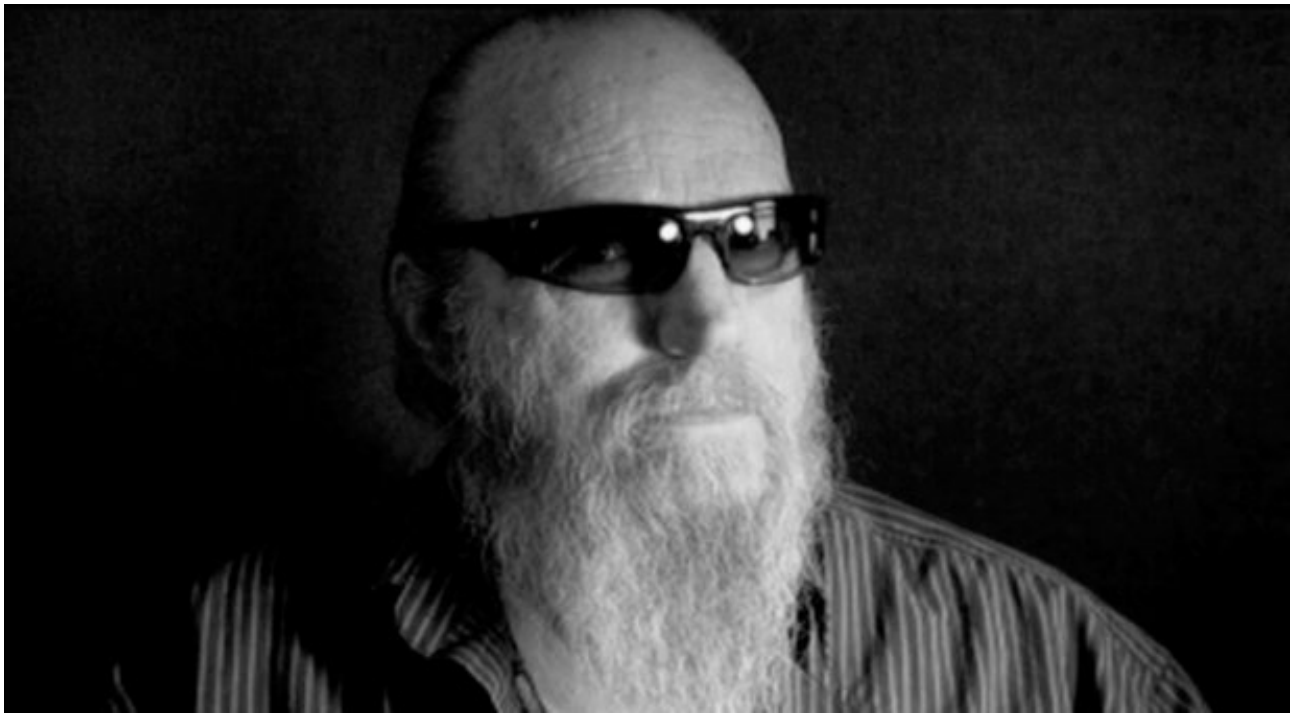

40 Conrad Ventur

41 Conrad Ventur

Lenka Vítková a Pavel Sterec — Provazový most (2. 2. 2011 — 25. 2. 2011)

Lenka Vítková vystudovala českou filologii a výtvarnou výchovu na Univerzitě Palackého v Olomouci a následně pražskou AVU, kterou absolvovala v roce 2013. Ve své tvorbě se zaměřuje na malbu, text, instalaci a videoart, a navazuje na postkonceptuální proud v českém prostředí. Působila také jako kurátorka Galerie 36 v Olomouci a v letech 2004–2008 byla členkou redakce časopisu *Umělec*. V roce 2022 vydala knihu *„První kniha emblémů“*, v níž kombinuje své texty a malby.[68] Pavel Sterec vystudoval ateliér performance na FaVU v Brně a později AVU v ateliérech konceptuální tvorby a malby. Jeho tvorba, podobně jako u Lenky Vítkové, spojuje více disciplín a často se pohybuje na pomezí vědy a společenského výzkumu. Zabývá se vztahem člověka k přírodě a jeho postavením uvnitř politických a společenských struktur. V roce 2011 a 2015 byl finalistou *Ceny Jindřicha Chalupeckého.*[69] Edith Jeřábková oba umělce přizvala k dialogu, který symbolicky zastupuje nejen název výstavy *„Provazový most“*, ale i reálná konstrukce provazového mostu v rámci instalace. Klíčovým aspektem projektu je prolnutí myšlenkových přístupů obou autorů, které se přetavuje do intermediálního dialogu zvuku, malby, fotografie a prostorové instalace, v níž *„Provazový most“* odpoutává fotografii od zdi, štětec určuje její formát a provaz se stává strukturou celého díla.[70]

42 Lenka Vítková a Pavel Sterec

[68] BYTELOVÁ, Denisa a SAM, Sráč. *Lenka Vítková*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2015. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/lenka-vitkova/. [cit. 2025-04-30].

[69] PAVEL STEREC. *Pavel Sterec*. Online. 2018. Dostupné z: https://pavelsterec.org/. [cit. 2025-04-30].

[70] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Lenka Vítková a Pavel Sterec — Provazový most*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/lenka-vitkova-a-pavel-sterec/. [cit. 2025-04-30].

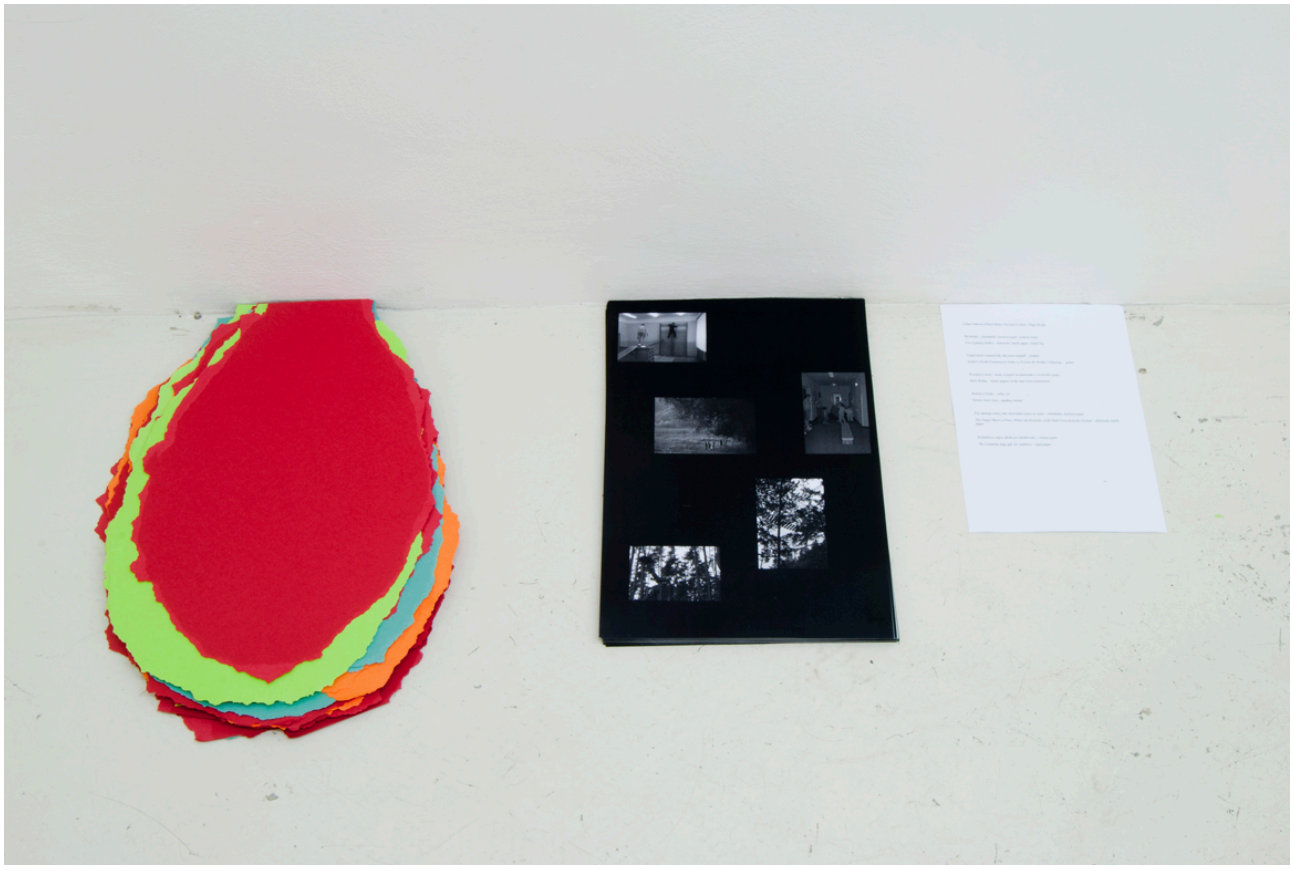

43 Lenka Vítková a Pavel Sterec

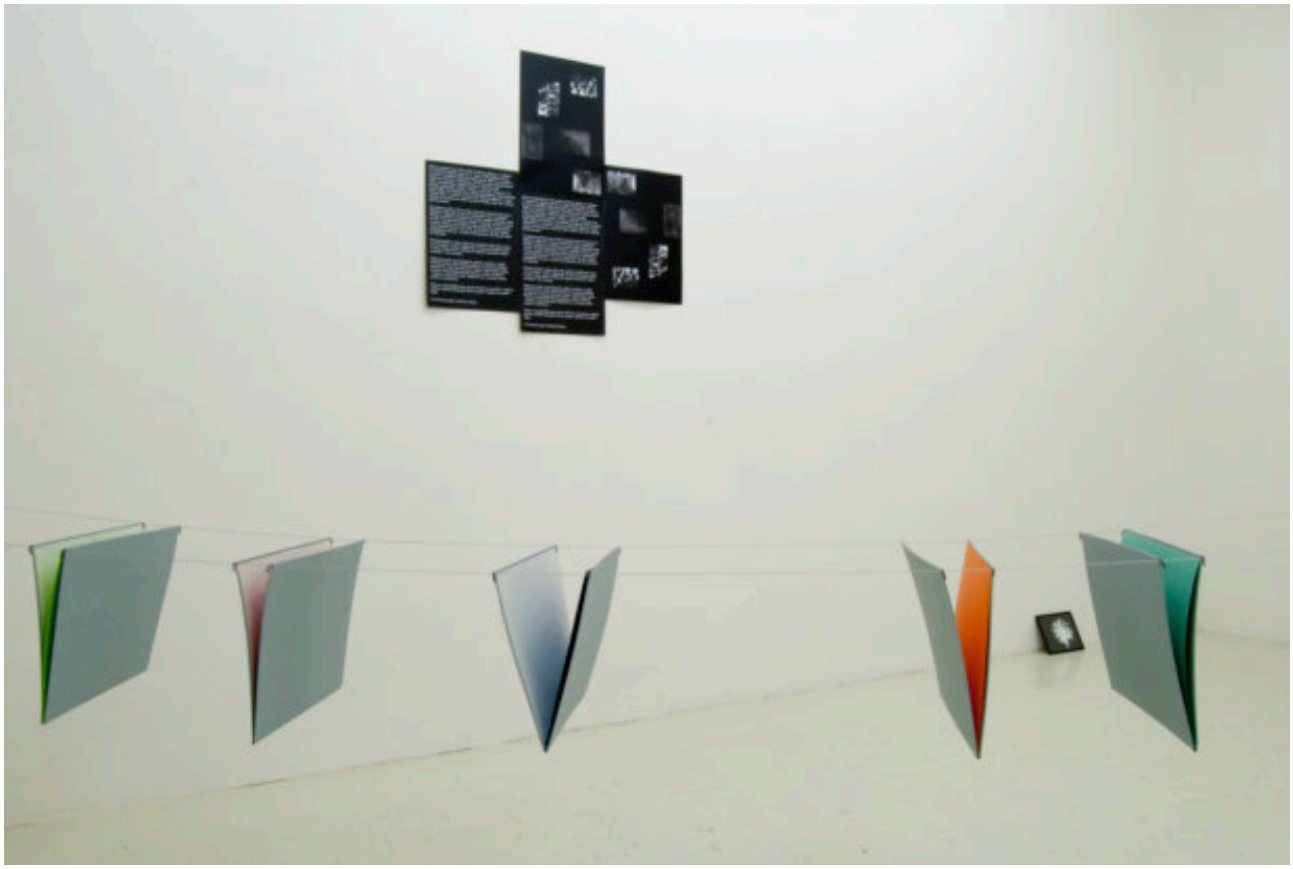

44 Lenka Vítková a Pavel Sterec

Peter Fabo — Příloha inzerátu (2. 3. 2011 — 25. 3. 2011)

Slovenský fotograf Peter Fabo vystudoval fotografii na UMPRUM v roce 2010. Upozornil na sebe výrazně intimní knihou *„Diana“* (2008) a diplomovou prací *„Meno, mesto, zviera, vec“* (2010). Fabo pracuje s pojmovou vícevrstevnatostí obrazu, kterou ve své pozdější tvorbě rozvíjí i prostřednictvím konceptuálního přístupu k instalaci výstav, kde kombinuje různá média. Výstava *„Příloha inzerátu“* je však po technické stránce jednoduchá – tvořená pouze printy bez složitější či vytříbenější adjustace. Klíčovou roli zde sehrává jejich prostorové rozložení, které ovlivňuje vnímání významových vztahů mezi jednotlivými fotografiemi i celkovým souborem. Vícevrstevnatost, jež je pro Fabovu tvorbu charakteristická, zde opět vystupuje do popředí – autor záměrně rezignuje na technickou dokonalost ve prospěch aktivního zapojení diváka, který se stává přímým aktérem ve „hledání idejí“ skrytých v obraze. Peter Fabo, který žije v Praze, vystavoval mimo jiné v galeriích Berlínskej model, Entrance, v Galerii Václava Špály nebo v Galerii Josefa Sudka. V Bratislavě pak opakovaně vystavoval ve Photoportu, galerii blízké charakterem Fotograf Gallery.[71] Text k výstavě, kurátorované Edith Jeřábkovou, napsal Fabův přítel a spolupracovník Vladimír Pešek – filmový výtvarník, architekt a zakladatel projektu *hideandseek*.

45 Peter Fabo

[71] PEŠEK, Vladimír. *Peter Fabo — Příloha inzerátu*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/peter-fabo/. [cit. 2025-04-30].

46 Peter Fabo

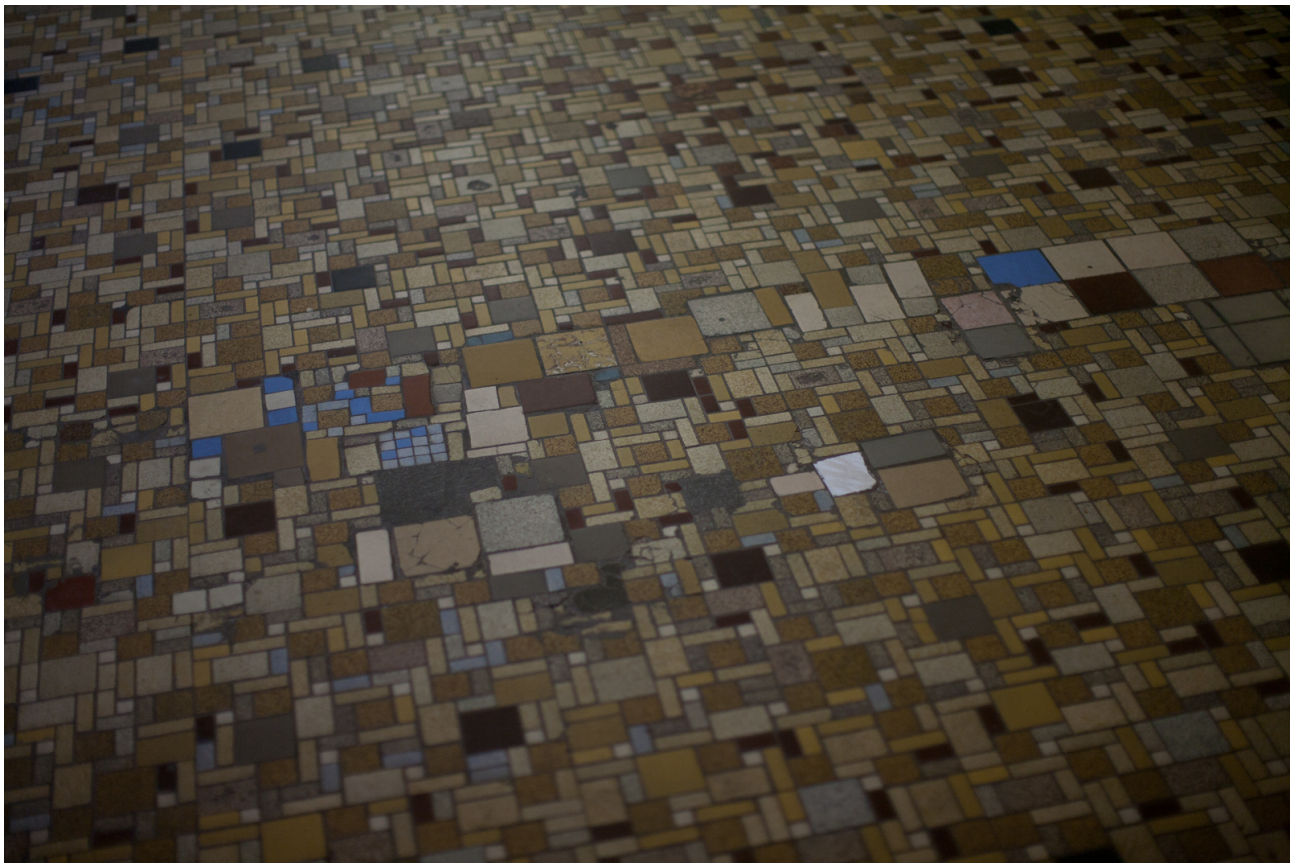

47 Peter Fabo

Jan Lesák — Případ pro začátečníka (2. 3. 2011 — 25. 3. 2011)

Výstava byla první samostatnou výstavou Jana Lesáka a zároveň jeho diplomovou prací v ateliéru Pavla Baňky na UJEP, kde později absolvoval i doktorské studium ve vizuální komunikaci pod vedením Zdeny Kolečkové. Ve své tvorbě Jan Lesák často překračuje hranice fotografie směrem k postkonceptuálním a poststrukturalistickým přístupům, přičemž využívá principy postprodukce a práci s již existujícími artefakty. Ve výstavě *„Případ pro začátečníka“* převádí mluvené slovo z filmu Pavla Juráčka *„Případ pro začínajícího kata“* do textové a následně objektové podoby. Proces vzniku popisuje v rozhovoru pro *Český rozhlas Vltava: „Ta práce byla v podstatě mechanická, vytrvalá a dlouhodobá, a hlavně byla naprosto jednoduchá – že jsem k tomu nepotřeboval žádné komplikované metody. Jenom jsem psal na psacím stroji na každý list řádek textu a vršil jsem ty listy na sebe, až se vytvořil objekt, jímž proniká právě ta černá linie. Byla to možnost pobývat v tom díle celý měsíc, což je velká změna oproti tomu, když ho vidíte během 90 minut – ten prožitek a zápis do paměti je naprosto odlišný. To dílo prostě jinak působí.“*[72]

48 Jan Lesák

[72] OUJEZDSKÝ K. (2011). *Jan Lesák – Příběh pro začátečníka* [Rozhlasový rozhovor]. Český rozhlas Vltava. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/jan-lesak-pribeh-pro-zacatecnika-5081406

49 Jan Lesák

Ján Budaj a Dočasná spoločnosť intenzívneho prežívania (DSIP) — Pracovná pamäť (29. 3. 2011 — 22. 4. 2011)

Výstava pracuje s archivem umělce, aktivisty a politika Jána Budaje, zakladatele *Dočasnej spoločnosti intenzívneho prežívania* (DSIP), která byla aktivní na bratislavské scéně 70. let. Skupina se zaměřovala na performativní a aktivistické intervence ve veřejném prostoru, jejichž cílem bylo narušovat každodenní otupělost normalizační Bratislavy. Veškerou činnost DSIP nejen Ján Budaj pečlivě dokumentoval, a výstava se tak snaží tuto aktivitu retrospektivně představit — zároveň však upozorňuje i na širší možnosti práce s pamětí a archivem. Výstavu připravila Mira Keratová, historička umění a kurátorka, která se dlouhodobě zabývá východoevropskou neoavantgardou a performativním uměním 60. a 70. let. Tento výstavní přístup — kombinaci výzkumu a publikační činnosti na základě uměleckých archivů — uplatnila kromě výstavy *„Pracovná pamäť“* také ve výstavních projektech věnovaných Stanu Filkovi, Ľubomíru Ďurčekovi, Peteru Bartošovi a Michalu Moravčíkovi.[73]

[73] KERATOVÁ, Mira. *Ján Budaj a Dočasná spoločnosť intenzívneho prežívania (DSIP) — Pracovná pamäť*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-budaj-a-docasna-spolocnost-intenzivneho-prezivania-dsip/. [cit. 2025-04-30].

50 Ján Budaj a Dočasná spoločnosť intenzívneho prežívania (DSIP)

51 Ján Budaj a Dočasná spoločnosť intenzívneho prežívania (DSIP)

52 Ján Budaj a Dočasná spoločnosť intenzívneho prežívania (DSIP)

Andrea Stappert — Fotografie 1985 – 2010 (27. 4. 2011 — 20. 5. 2011)

Klasicky koncipovaná výstava *„Fotografie 1985–2010“* představila soubor portrétů, které německá umělkyně vytvářela v průběhu let především intuitivně, na základě osobních přátelství. Tyto portréty přesahují běžné pojetí portrétní fotografie — mají performativní charakter a zachycují moment společného dialogu mezi dvěma tvůrčími osobnostmi. V kurátorském textu Edith Jeřábkové se uvádí: *„Akt komponovaného fotografování umělce svou povahou překračuje mnohé hranice – stává se svým druhem performancí, psychologickým vztahem, apropriací, kontextuální studií a modernistickým dílem, které přiznává portrétovanému umělci jeho osud, mýtus a auru. Fotograf je výslednému uměleckému portrétu objektem stejně jako jeho objekt. Na jeho konceptu a režii závisí chování portrétované osobnosti – tím nebezpečněji, že se jedná o setkání dvou tvůrčích eg, z nichž jedno je stavěno do opačné pozice než obvykle.“*[74]

[74] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Andrea Stappert — Fotografie 1985 – 2010*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/andrea-stappert/. [cit. 2025-04-30].

53 Andrea Stappert

54 Andrea Stappert

55 Andrea Stappert

Richard Healy, Jiří Maha, Richard Nikl — Hey Guys! (25. 5. 2011 — 17. 6. 2011)

V rozhovoru Edith Jeřábková popisuje, že ačkoliv tehdy ještě nedokázala přesně teoreticky zarámovat tvorbu jednotlivých autorů, vnímala jejich návrat k minimalismu a konceptu. Podle jejího názoru autoři přistupovali k estetické kritice veřejného prostoru a virtuálního světa s objektově orientovaným diskurzem, reflektujícím paralelní reality a vliv designu na současné umění. Přiznává, že výstava mohla být pro širší veřejnost obtížně čitelná, ale zároveň dodává, že jí osobně otevřela nové pohledy v oblasti kritiky postinternetového diskurzu a racionalismu. Jiří Maha a Richard Nikl již předtím spolupracovali v rámci Ateliéru performativních médií Jiřího Kovandy na FUD UJEP v Ústí nad Labem, kde oba studovali. Edith Jeřábková k nim záměrně přizvala i britského umělce Richarda Healyho. Spolupráce této trojice s kurátorkou se osvědčila, a o rok později společně připravili výstavu pro Dům umění v Brně. [75]

[75] Edith Jeřábková, kurátorka Fotograf Gallery 2010–2012 [ústní sdělení]. Praha, 17. 3. 2025

56 Healy, Maha, Nikl

57 Healy, Maha, Nikl

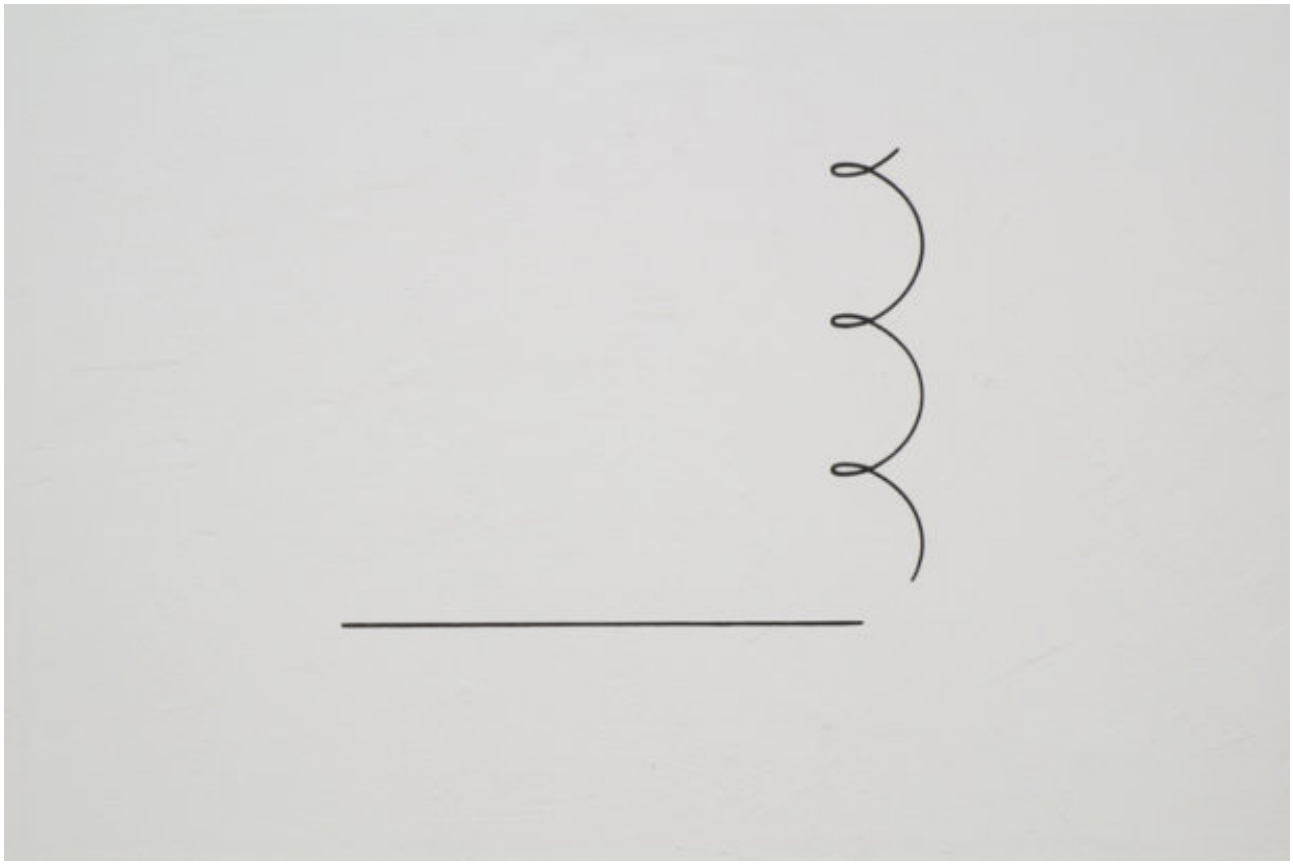

58 Healy, Maha, Nikl

Václav Kopecký — Výstava (29. 6. 2011 — 15. 7. 2011)

Václav Kopecký vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze a Fakultu umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, kde od roku 2020 vede Ateliér aplikované fotografie. Ve své tvorbě se zabývá otázkami časovosti, materiality a prostorového charakteru fotografie. Klíčovým prvkem jeho přístupu je využívání analogových postupů, které podtrhují elementární principy média, jako je světlocitlivost a reprodukovatelnost. Jeho *„Výstava“* představuje koncept *galerie v galerii* – pomocí camery obscury Kopecký zaznamenal samotný prostor galerie, který pak ve formě výsledných fotografií znovu instaloval na místo jejich vzniku.[76]

[76] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Václav Kopecký — Výstava*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/vaclav-kopecky/. [cit. 2025-04-30].

59 Václav Kopecký

60 Václav Kopecký

Matyáš Chochola— Cesty toulavý (20. 7. 2011 — 12. 8. 2011)

Chochola absolvoval Ateliér malířství II u Vladimíra Skrepla a Jiřího Kovandy na pražské AVU a během studia absolvoval také stáž na Universität der Künste v Berlíně. Působí jako intermediální umělec, který ve své tvorbě kombinuje performance, prostorové instalace, sochu a další média. Jeho práce propojuje prvky šamanismu, rituality a symbolismu. Často antagonisticky kombinuje tradiční řemeslné techniky s digitálními médii nebo objekty *trashové* estetiky a usiluje o jejich harmonické propojení. S multimediální instalací *„Magic, Exotic, Erotic“* získal v roce 2016 *Cenu Jindřicha Chalupeckého*.[77] Edith Jeřábkovou zaujal svou schopností přinášet do českého prostředí prvek magična. Po jeho oslovení vytvořil výstavu *„Cesty toulavý“* pro Fotograf Gallery v podstatě na zakázku. Výstava tematizuje proces hledání a vytváření vlastních hodnotových systémů prostřednictvím novodobého šamanismu. Pohybuje se na pomezí iluze a snu a klade otázky po možnosti harmonického vztahu člověka s přírodou. Chochola zde propojuje klasickou černobílou fotografii a papíry ručně natírané fotografickou emulzí se sochařskými a jinými materiálními prvky, které zásadně ovlivňují výslednou instalaci a adjustaci fotografií. Výstava zároveň doplňovala projekt Jana Haubelta a Jiřího Thýna ve společné kritice racionalismu.[78]

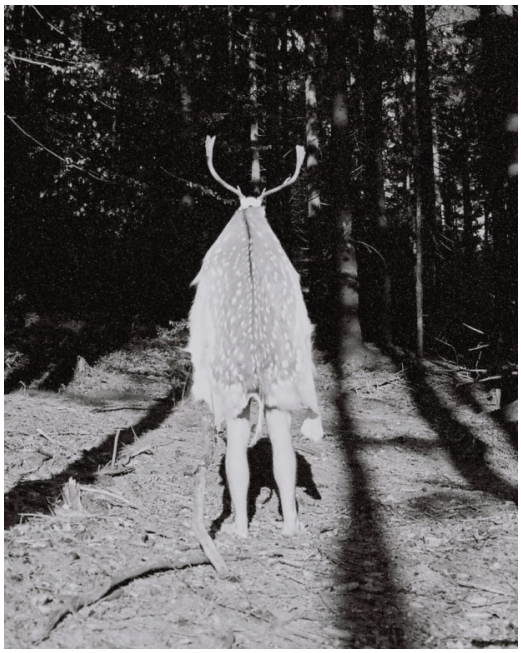

61 Matyáš Chochola

[77] BYTELOVÁ, Denisa. *Matyáš Chochola*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2016. Dostupné z: https://artlist.cz/en/umelci/matyas-chochola/. [cit. 2025-04-30].

[78] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Matyáš Chochola — Cesty toulavý*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/matyas-chochola/. [cit. 2025-04-30].

62 Matyáš Chochola

63 Matyáš Chochola

Jan Haubelt a Jiří Thýn — Odlitek ruky s malým torsem (20. 7. 2011 — 12. 8. 2011)

„Rozhodnutí o pořádání dvou výstavních projektů najednou bylo nasnadě. Jsou to menší expozice, které vznikaly přímo do těchto prostor. A přestože jsou rozdílné, obsahově na sebe navazují,“[79] uvedla kurátorka Edith Jeřábková. Návštěvníkům Fotograf Gallery se představil projekt *„Odlitek ruky s malým torzem“*, na němž autorsky spolupracovali výtvarníci a fotografové Jan Haubelt a Jiří Thýn. Výstava představuje dialog mezi dvěma umělci, kteří pracují s respektem k tvorbě toho druhého. Primárně však reaguje na problematiku reprodukce v umění — s vědomým odkazem na Augusta Rodina, který byl v minulosti opakovaně obviňován z kopírování cizích děl. Jeho sochy byly dokumentovány, publikovány v knihách a nyní znovu „zmaterializovány“ reakcí Haubelta a Thýna. Téma nekonečné opakovatelnosti zde slouží jako prostředek kritiky vztahu mezi realitou a iluzí, a klade divákovi otázky týkající se ideologie i racionality v uměleckém výrazu. Jan Haubelt vytvořil odlitky rukou, do nichž Jiří Thýn vstoupil různorodými zásahy v podobě malých objektů, které ruce svírají. Tyto intervence následně fotograficky zaznamenal.[80] Jan Haubelt vystudoval Ateliér socha I u Kurta Gebauera na UMPRUM. Ačkoliv je původem sochař, intenzivně pracuje s fotografií a vytváří napětí až iluzivní percepci mezi dvourozměrným obrazem a prostorovou instalací. Je spoluzakladatelem umělecké skupiny *Ládví* (spolu s Adélou Svobodovou, Tomášem Severou a Jiřím Thýnem).[81] Jiří Thýn studoval fotografii nejprve u Pavla Štěcha a později u Ivana Pinkavy. Ve své tvorbě se soustavně věnuje práci s prostorem a objektově orientovanými instalacemi. Dlouhodobě zkoumá hranice fotografického média, které rozšiřuje o digitální postprodukci, malbu a další výtvarné disciplíny. Byl dvakrát finalistou *Ceny Jindřicha Chalupeckého* a v současnosti jej zastupuje pražská galerie Hunt Kastner.[82]

---

[79] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Jan Haubelt a Jiří Thýn — Odlitek ruky s malým torsem*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-haubelt-a-jiri-thyn/. [cit. 2025-04-30].

[80] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Jan Haubelt a Jiří Thýn — Odlitek ruky s malým torsem*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-haubelt-a-jiri-thyn/. [cit. 2025-04-30].

[81] MAGID, Václav. *Jan Haubelt*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2017. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/jan-haubelt/. [cit. 2025-04-30].

[82] HUNT KASTNER. *Jiří Thýn*. Online. HUNT KASTNER. 2022. Dostupné z: https://huntkastner.com/artists/jiri-thyn/information/. [cit. 2025-04-30].

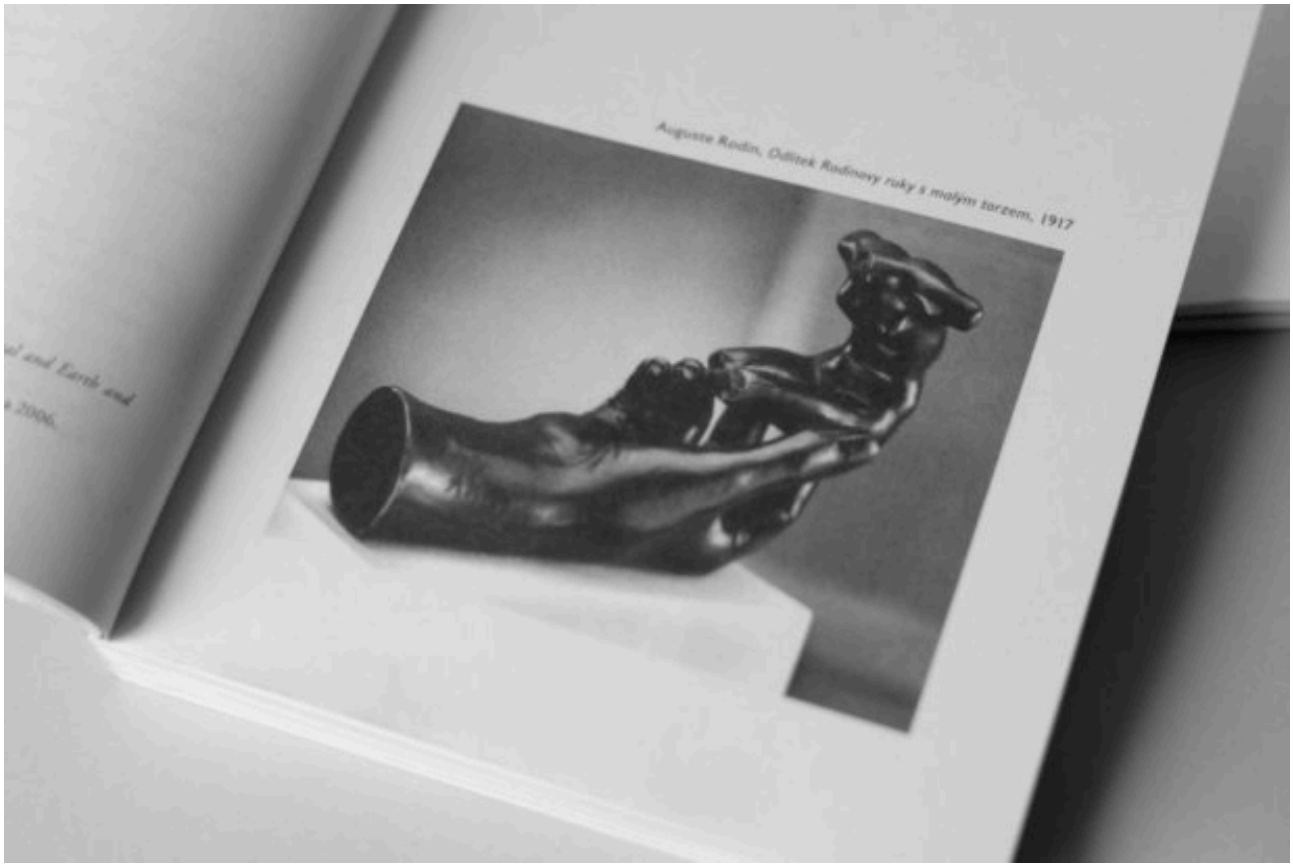

64 Jan Haubelt a Jiří Thýn

65 Jan Haubelt a Jiří Thýn

66 Jan Haubelt a Jiří Thýn

Antonín Jirát — Síla vzniku (7. 9. 2011 — 30. 9. 2011)

Antonín Jirát, tehdejší student Ateliéru interaktivních médií na FUD UJEP a kolega Edith Jeřábkové z Fotograf Gallery, představil ve své výstavě téma víry a náboženství zasazené do kontextu vlastního pracovního prostředí. Hlavním prvkem instalace byl objekt připomínající pokřivený domek, podepřený autoheverem – symbolické gesto, kterým autor do prostoru galerie vnáší otázky víry, její role v sekulární společnosti a přežívajícího vlivu náboženství navzdory modernismu, komunismu i převážně ateistické povaze českého prostředí. Jirát k tomuto komplexnímu a potenciálně kontroverznímu tématu přistoupil s lehkostí a osobitým humorem — formou téměř *gagovitého* či dadaistického vstupu. Kurátorce Edith Jeřábkové přišlo nápadité a příznačné představit výstavu reflektující víru právě v autorově běžném pracovním prostředí.[83]

[83] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Antonín Jirát — Síla vzniku*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/antonin-jirat/. [cit. 2025-04-30].

66 Antonín Jirát

67 Antonín Jirát

Radek Brousil — Bez názvu 9 – Bez názvu 15 (7. 9. 2011 — 30. 9. 2011)

Radek Brousil vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze v Ateliéru fotografie (2009) a absolvoval stáže na AVU v Ateliéru nová média I, na Concordia University v Montrealu (Ateliér fotografie) a na London College of Communication (Visual Communication). Jeho tvorba často nese společensko-vědní charakter s prvky aktivismu. V roce 2015 získal Cenu Oskára Čepana za projekt *„The Ultimate Norm“*, v němž se zaměřil na technologický rasismus ve vývoji barevných filmových materiálů. Do 80. let výrobci filmů standardně počítali se zobrazováním světlé pleti; teprve požadavky průmyslu na kvalitní tonalitu tmavých výrobků v reklamní fotografii přiměly výrobce upravit světlocitlivost filmových vrstev.[84] Výstava *„Bez názvu 9 – Bez názvu 15“* reprezentovala mnohem minimalističtější přístup k instalaci, než jaký se objevuje v Brousilově pozdější tvorbě. Prostřednictvím konceptuální a hravé vizuální řeči zde autor proměňuje významy jednotlivých obrazů pomocí mechanických zásahů a obměn ve vzájemných kompozicích. Ačkoliv vychází z primárního zájmu o fotografii, ve své práci ji často transformuje do prostoru prostřednictvím promyšlených instalací a objektů. Využívá textilní materiály, keramiku i malbu.[85] Radek Brousil se zároveň stal prvním umělcem, který měl výstavu ve Fotograf Gallery dvakrát – navzdory tomu, že Pavel Baňka nastavil pro galerii pravidlo nevystavovat stejného autora opakovaně. V roce 2014 ho totiž k výstavě oslovil Jiří Ptáček, který kvůli chybě v galerijním archivu netušil, že Brousil zde vystavoval už v roce 2011.[86]

[84] FEKETE, František. *Radek Brousil*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2017. Dostupné z: https://artlist.cz/en/umelci/radek-brousil/. [cit. 2025-04-30].

[85] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Radek Brousil — Bez názvu 9 – Bez názvu 15*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/radek-brousil/. [cit. 2025-04-30].

[86] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

68 Radek Brousil

69 Radek Brousil

70 Radek Brousil

Jaroslav Anděl, Michal Kern — Osmdesátá (5. 10. 2011 — 31. 10. 2011)

Tato výstava, první realizovaná v rámci nově vzniklého *Fotograf Festivalu*, propojila českého fotografa Jaroslava Anděla se slovenským malířem, konceptuálním umělcem a environmentalistou Michalem Kernem. Michal Kern se v 70. a 80. letech zabýval efemérními zásahy do krajiny, zejména v oblasti Nízkých Tater, které dokumentoval pomocí malby, kresby, textu a fotografie. Jeho tvorba konceptuálně zpracovávala environmentální témata a hledala možnosti harmonie mezi člověkem a přírodou. Jaroslav Anděl, známý jako fotograf, konceptuální umělec a historik umění, byl v roce 2004 oceněn Asociací profesionálních fotografů titulem *Osobnost české fotografie* za ním kurátorovaný projekt *„Česká fotografie 1840–1950 – Příběh moderního média“.* [87] Tento projekt prezentoval fotografii jako médium, které ovlivnilo nejen vývoj moderního umění, ale zasáhlo i do komerční sféry, vědy, technologie, zábavního průmyslu a politického i osobního života. Společná výstava představila průsečík jejich zájmu o krajinu: zatímco Jaroslav Anděl skrze ni hledal vlastní identitu a původ, nechávaje volně

[87] ASOCIACE PROFESIONÁLNÍCH FOTOGRAFŮ: APF. *Jaroslav Anděl*. Online. Asociace profesionálních fotografů: APF. 2004. Dostupné z: https://www.asociacefotografu.com/cz/osobnosti-ceske-fotografie/12/jaroslav-andel.html. [cit. 2025-04-30].

plynout své myšlenky, Michal Kern krajinu aktivně proměňoval konceptuálními zásahy a skrze různá média zkoumal vztah člověka k přírodě a možnost jejich souladného soužití.[88] Výstavu kurátorsky připravila Katarína Uhlířová.

71 Jaroslav Anděl, Michal Kern

72 Jaroslav Anděl, Michal Kern

[88] UHLÍŘOVÁ, Katarína. *Jaroslav Anděl, Michal Kern — Osmdesátá*. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/osmdesata/. [cit. 2025-04-30].

73 Jaroslav Anděl, Michal Kern

74 Jaroslav Anděl, Michal Kern

Authentic Boys, Roderick Hietbrink, Petr Krátký — Moving Images (6. 11. 2011 — 9. 12. 2011)

„*Moving Images“* je projektem vzniklým jako dialog mezi uměleckou skupinou Authentic Boys a jejím zakladatelem Roderickem Hietbrinkem a českým intermediálním umělcem a performerem Petrem Krátkým. Skupina Authentic Boys se primárně zaměřuje na film, video a performance — podobně jako Petr Krátký, který ve svých performancích často vystupuje sám. Výstava skrze relativizaci času, pozastavování a přeskakování obrazových sekvencí naráží na samotnou podstatu obrazu a času. Nabízí jejich subjektivní reinterpretaci a zpochybňuje stabilitu vnímání reality prostřednictvím pohyblivého obrazu. Výstavu kurátorovala Markéta Kubačáková.[89]

75 Authentic Boys, Hietbrink, Krátký

[89] KUBAČÁKOVÁ, Markéta. *Authentic Boys, Roderick Hietbrink, Petr Krátký — Moving Images*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/moving-images/. [cit. 2025-04-30].

76 Authentic Boys, Hietbrink, Krátký

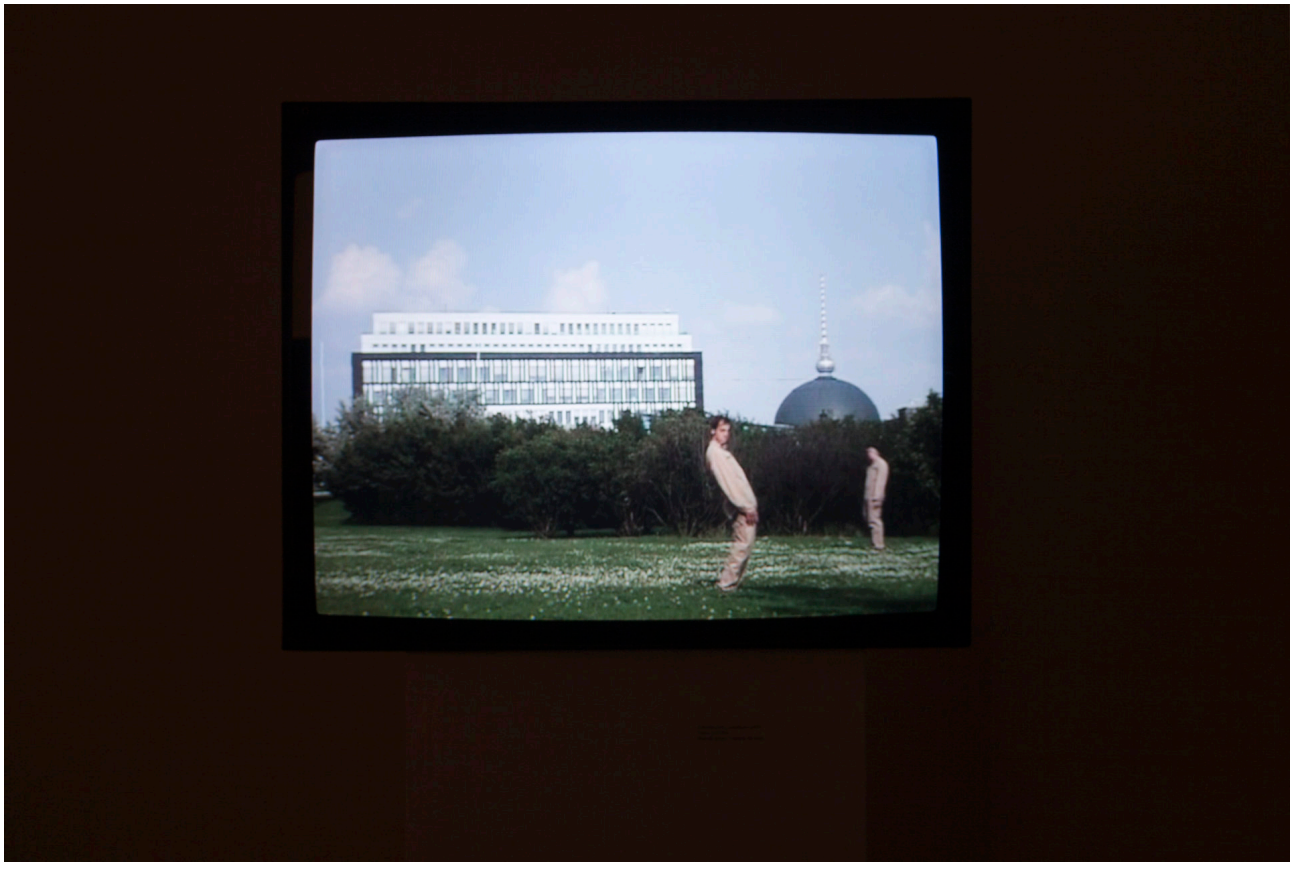

77 Authentic Boys, Hietbrink, Krátký

Tomáš Moravec — Náhradní měsíc (14. 12. 2011 — 13. 1. 2012)

Tomáš Moravec vystudoval Ateliér intermediální tvorby Jiřího Příhody na AVU. Ve své práci se věnuje kritickým intervencím do veřejného prostoru a intermediálním instalacím, často s využitím video prvků. Například v projektu *„Nalajnováno“* (2008) oživoval nevyužívané travnaté plochy proměnou na provizorní fotbalová hřiště. Téhož roku se stal finalistou *Ceny Jindřicha Chalupeckého* se světelnou instalací *„Nemoc bílého muže“*.[90] Výstava *„Náhradní měsíc“* se tematicky opírá o myšlenku, že „nic nejde podle plánu“. Autor zde odkazuje na římský kalendář, který byl každý rok sestavován jinak a oproti tropickému roku kratší zhruba o deset dní. Aby Římané tento rozdíl vyrovnali, každé dva roky vkládali do kalendáře tzv. *Mercedonius* – náhradní měsíc. Moravec tuto historickou skutečnost chápe jako metaforu pro osobní i společenské odchylky od plánovaného běhu věcí. V rámci výstavy mu byly kurátorkou vytyčeny konkrétní podmínky – překážky, které měl při realizaci výstavního projektu. „*Seznam překážek: 1) vzít v úvahu probíhající výstavu v galerii (Kotzmannová a Böhm), 2) navrhnout instalaci tak, aby nenarušovala funkčnost prostoru (např. průchodnost místností), 3) využít alespoň jednu fotografii, 4)tematizovat společenské téma, kterému se dosud hlouběji nevěnoval, 5) vyhnout se použití elektrických zařízení při tvorbě.“* Výstava *„Náhradní měsíc“* se tak stává pokusem o hledání možného v rámci omezení, o reakci na struktury, které vznikají tam, kde se plán hroutí. Výstavu kurátorovala Veronika Daňhelová.[91]

78 Tomáš Moravec

[90] FEKETE, František. *Tomáš Moravec*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2017. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/tomas-moravec/. [cit. 2025-04-30].

[91] DAŇHELOVÁ, Veronika. *Tomáš Moravec — Náhradní měsíc*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/tomas-moravec/. [cit. 2025-04-30].

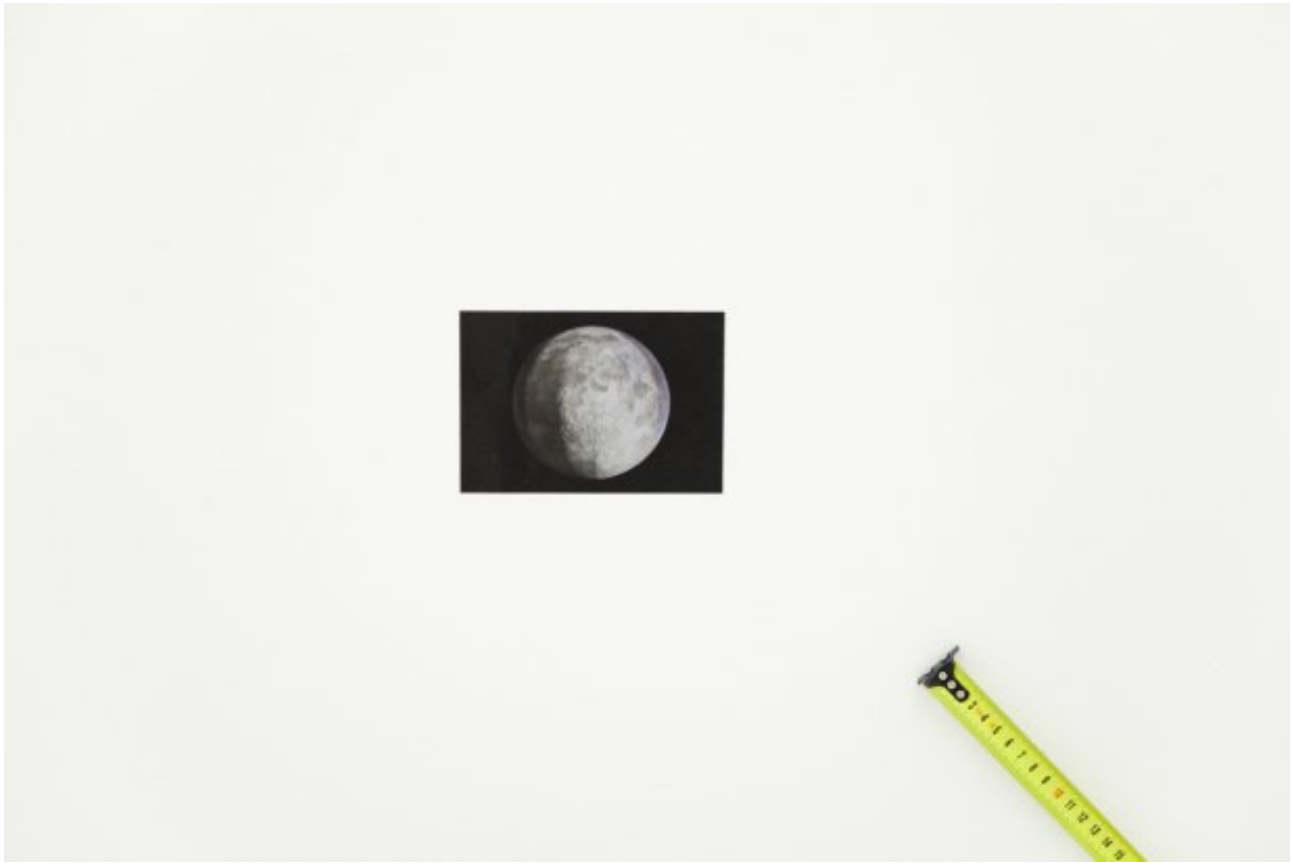

79 Tomáš Moravec

80 Tomáš Moravec

Alena Kotzmannová a David Böhm — Velryba má srdce velké jako osobní automobil (14. 12. 2011 — 13. 1. 2012)

Alena Kotzmannová patří k nejvýraznějším postavám české fotografické scény přelomu tisíciletí. Studovala v Ateliéru tvorby konceptuální a intermediální a v Ateliéru fotografie na UMPRUM, kde dnes vede Ateliér fotografie II. Ve své tvorbě se věnuje každodennosti, časovosti a motivu cesty – tématům, v nichž hledá skrytou poetiku. Nahlíží na ně s konceptuálním odstupem, často napříč médii, a zkoumá podstatu jednotlivých obrazových či prostorových prvků. Dvakrát byla finalistkou *Ceny Jindřicha Chalupeckého* a opakovaně také finalistkou *Ceny Jaromíra Funkeho*.[92] David Böhm vystudoval AVU, kde prošel Ateliérem malby II a Ateliérem grafiky II u Vladimíra Kokolii. Dlouhodobě spolupracuje s Jiřím Frantou, členem skupiny Rafani – společně realizují prostorové intervence, performance a multimediální projekty. V pozdější tvorbě se Böhm intenzivně věnuje ilustraci. Kniha *Hlava v hlavě*, na níž spolupracoval s Ondřejem Buddeusem, získala v roce 2014 cenu Magnesia Litera. Další ocenění téhož typu obdržel za autorskou knihu *A jako Antarktida* (2019).[93] Společná výstava Aleny Kotzmannové a Davida Böhma – nesoucí poetický název plný pro Kotzmannovou typických motivů – nevznikala v přímé spolupráci, ale spíše v myšlenkovém dialogu. Výsledná instalace je protkána tematickými průsečíky i individuálními výrazy obou autorů. U Kotzmannové se výrazně projevuje snivost, motiv plynutí času a pohybu napříč časoprostorem. Böhm naopak konceptuálně zkoumá samotné podstaty existence, které rozkládá a zpětně skládá do poetických momentů — právě v těchto bodech se oba přístupy znovu propojují.[94]

---

[92] ALENA KOTZMANNOVÁ. *Alena Kotzmannová*. Online. 2009. Dostupné z: https://kotzmannova.cz/. [cit. 2025-04-30].

[93] STARÁ CONDEIXA, Markéta. *David Böhm*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2015. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/david-bohm/. [cit. 2025-04-30].

[94] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Alena Kotzmannová a David Böhm — Velryba má srdce velké jako osobní automobil*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/alena-kotzmannova-a-david-bohm/. [cit. 2025-04-30].

81 Alena Kotzmannová a David Böhm

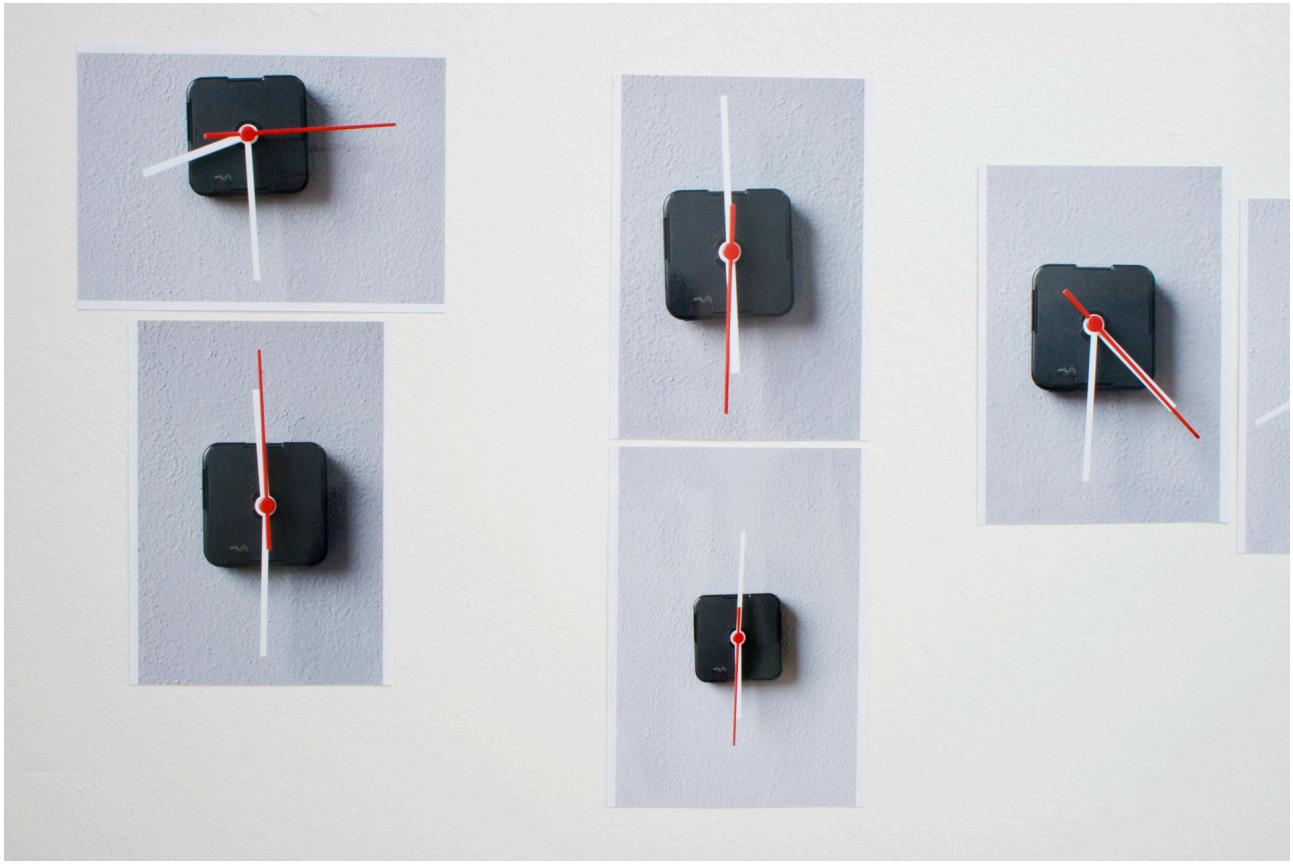

82 Alena Kotzmannová a David Böhm

83 Alena Kotzmannová a David Böhm

84 Alena Kotzmannová a David Böhm

8. Výstavy v roce 2012

Běla Kolářová (v doprovodu Tomáše Vaňka) — Otisk, stopa, linie: fotografie Běly Kolářové (18. 1. 2012 — 17. 2. 2012)

Běla Kolářová, manželka experimentálního básníka Jiřího Koláře, od začátku šedesátých let pracovala s experimentální formou fotografie a vytvářela obrazy bez použití fotoaparátu přímo v temné komoře. Používala roentgenogramy, kresbu světlem a umělé negativy. Konstruktivisticky komponovala také části běžných předmětů do geometrických mřížek. Později začala pracovat také s trojrozměrnými asamblážemi. Objekty jejího zájmu byly často osobního charakteru. V průběhu 60. let se zúčastnila několika významných kolektivních výstav jako *„Křižovatka“* (1964), *„Nová citlivost“* (1968), „*Surrealismus a fotografie“* (1966–67). Kolářová měla během minulého režimu v Československu pouze dvě samostatné výstavy, v Galerii na Karlově náměstí v Praze (1966) a v Minigalerii VÚVL v Brně (1975) a její dílo zůstalo až do 90. let v mimo širším zájem českého publika.

Výstava se primárně věnuje umělým negativům a luminogramům z jejího raného experimentální období. „*Umělý negativ je transparentním otiskem jejího pozorného vnímání, pozitiv potom subtilní otisk obrací v expresivní grafický znak. Autorka rezignuje na příběh, na velké téma, a její realita je tak reálná, že by se bývala mohla vřadit k tehdy právě začínajícím neodadaistům – francouzským novým realistům. Aniž bych se domnívala, že chtěla takto bojovat proti zkompromitované realitě oficiální ideologické doktríny, její detailní manipulace s předměty, zkušenost hmatu je vlastně přímou opozicí nepravdy. Je deklarací pravdivé skutečnosti, ve které ale prožitek blízkosti – podobně jako v o málo starších fotografiích přítele Kolářových Josefa Sudka – zároveň dostává duchovní rozměr.“*[95]

[95] KLIMEŠOVÁ, Marie. *Běla Kolářová (v doprovodu Tomáše Vaňka) — Otisk, stopa, linie: fotografie Běly Kolářové*. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/bela-kolarova-tomas-vanek/. [cit. 2025-04-30].

Kolářovou ve výstavě doprovodil Tomáš Vaněk, který vystudoval AVU v ateliérech Vladimíra Kokolii a Jiřího Sopka. Do české scény se nejvíce zapsal svými tzv. „participy“, které přes šablony sprejuje specificky pro každé výstavní místo. Ty často kombinuje s jinými médii. V roce 2001 získal *Cenu Jindřicha Chalupeckého za parafrázi „Ladových kreseb“* pomocí právě zmiňovaných „participů“.[96]

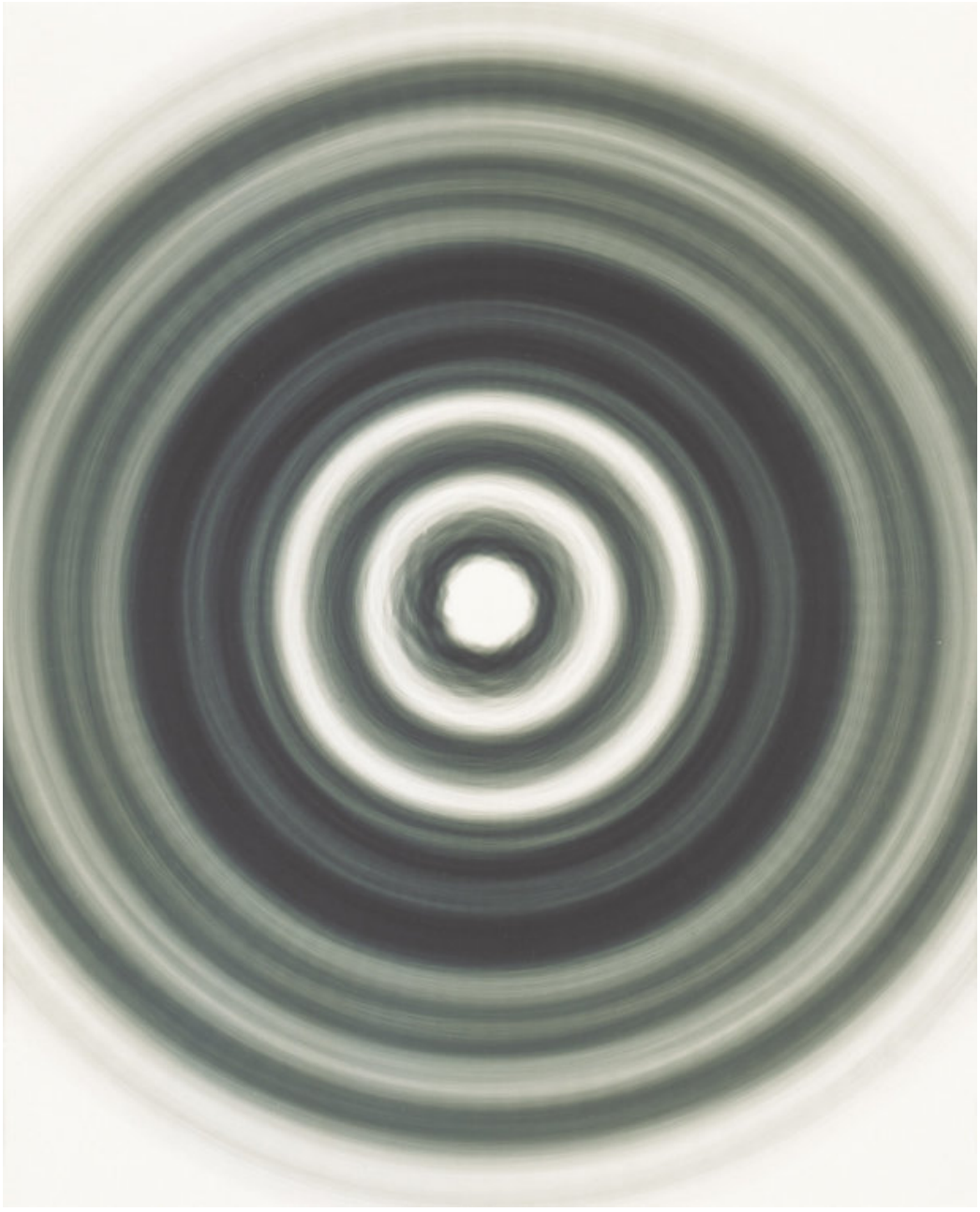

85 Běla Kolářová

[96] CENA JINDŘICHA CHALUPECKÉHO. *Tomáš Vaněk*. Online. Cena Jindřicha Chalupeckého. 2018. Dostupné z: https://www.sjch.cz/tomas-vanek/. [cit. 2025-04-30].

86 Běla Kolářová

87 Běla Kolářová

Tichá žena (22. 2. 2012 — 16. 3. 2012)

Dle slov kurátora výstavy Pavla Vančáta: *„Politicky i esteticky nekorektní výstava, pojednávající o ženě jako objektu ve fotografii 70. a 80. let na zdánlivě disparátních příkladech oficiálního umění i tehdejších outsiderů, chce ukázat, do jaké míry byl fotoaparát nástrojem uctívání ženského půvabu či zotročující zbraní. Vzniká tak subjektivní kurátorská konstrukce o tehdejších genderových kánonech, ale i o době vlastního zrození a jejím sex-appealu, o nostalgii a mizející touze.“*[97] Ve výstavě se objevili: Lukáš Jasanský a Martin Polák, Ota Janeček, Petr Hojda, Miloslav Stibor, Miroslav Tichý, Dalibor Stach, Rostislav Košťál, Taras Kuščynskyj, Petra Skoupilová, Jiří Kryštůfek, Bohdan Holomíček a Michal Tůma.

88 Tichá žena

[97] VANČÁT, Pavel. *Tichá žena*. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/ticha-zena/. [cit. 2025-04-30].

89 Tichá žena

90 Tichá žena

Robert Carrithers — The Groovy dada lounge revisited (21. 3. 2012 — 20. 4. 2012)

Robert Carrithers je americký fotograf, který se od 80. let pohyboval na undergroundové scéně New Yorku, kam se dostal díky svému prvotnímu zaměření, kterou byla performance a zájem o herectví, které studoval na newyorské American Academy of Dramatic Arts. Klubovou scénu a tehdejší underground dokumentoval se vším všudy a bez příkras a vytvořil ze souboru výstavu *„Club 57: Film, Performance, and Art in the East Village, 1978–1983“,* který byla vystavená v newyorském Muzeu moderního umění (MoMA) v roce 2017. Věnuje se také filmu a vydal dvě knihy „*City Primeval: New York, Berlin, Prague“* (2017) a „*The Downtown Luminaries“* (2018), v nichž popisuje kulturní prostředí těchto tří měst skrze své osobní poznatky a fotografie. Výstavu, která českému publiku přestavuje fotografie z *Club 57* připravil Pavel Turek, známý převážně jako hudební publicista, jenž vystudoval žurnalistiku na FSV Univerzity Karlovy a následně doktorát z teorie fotografie a multimédií na FAMU.[98]

91 Robert Carrithers

[98] TUREK, Pavel. *Robert Carrithers — The Groovy dada lounge revisited*. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/robert-carrithers/. [cit. 2025-04-30].

92 Robert Carrithers

93 Robert Carrtihers

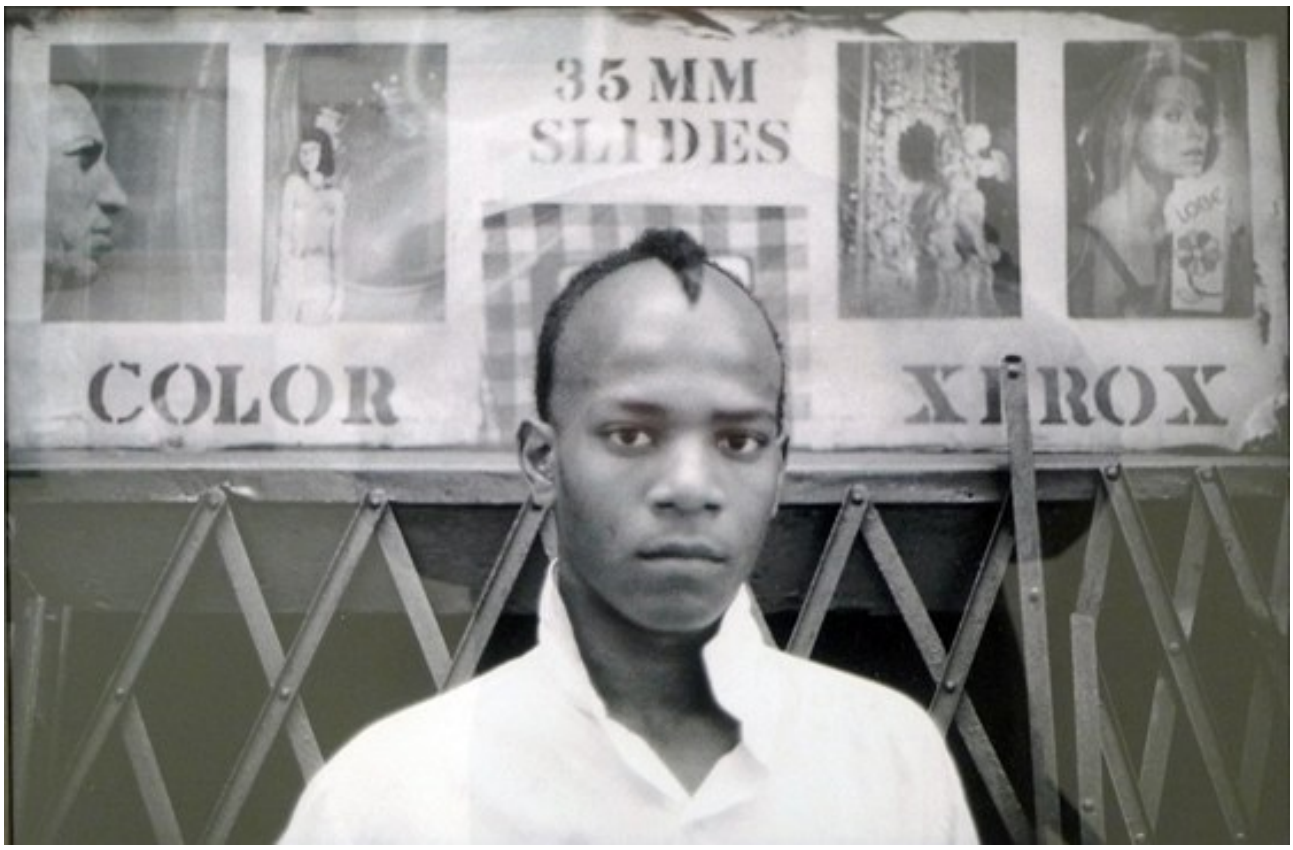

94 Robert Carrithers

Jednotka — A.S.S.S. ABELLO, S.A (25. 4. 2012 — 25. 5. 2012)

Výstava představila tvorbu umělecké skupiny *Jednotka*, kterou založil Kryštof Kintera a která v 90. letech propojovala různé formy umění – od divadla přes výtvarné umění, performance až po hudbu – a reagovala na společenské fenomény po pádu komunismu. Jednotka vnímala realitu kriticky, její projekty kritizovaly zaběhnuté stereotypy, narušovaly hranice mezi soukromým a veřejným a hledaly nové způsoby, jak realitu zaznamenávat, interpretovat a sdílet. Výstava zachytila její různorodé experimenty i otevřený, živý charakter skupiny, která se soustředila na aktivní prožívání současnosti a tvořila v neustálém pohybu. Výstavu připravila Edith Jeřábková.[99]

[99] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Jednotka — A.S.S.S. ABELLO, S.A*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jednotka/. [cit. 2025-04-30].

95 Jednotka

96 Jednotka

97 Jednotka

98 Jednotka

Bára Mrázková — zevní ohraničující membrána, vnitřní jádrová vrstva, zevní plexiformní vrstva, vnitřní jádrová vrstva (30. 5. 2012 — 29. 6. 2012)

Bára Mrázková vystudovala fotografii na FAMU a následně doktorát na UMPRUM v Ateliéru Volná tvorba IV. Dlouhou dobu spolupracovala s Filipem Lábem a společně na sebe upozornili projektem *„Americká noc“* v roce 2004, v němž velkoformátově zachytili militaristické objekty z období studené války za použití stejnojmenné techniky, která se používá pro zachycení nočních scén během denního světla s pomocí speciálních filtrů. Fotografie vzbuzují až tragickou melancholii a nejistotu a zkoumají hranice mezi realitou a fikcí s ohledáváním v prostoru jasně připomínajícím časy bývalého sovětského bloku. Ve své spolupráci se věnovali tématům, které okolo východoevropského postkomunismu často oscilovaly. *„Americkou noc“* následně rozšířili do konkrétního projektu *„Východní blok“* v roce 2007, který mapoval různé zkušenosti zemí a společenských skupin východního bloku s komunismem. *„Východní blok“* byl vystavený v Domě umění v Brně a text k němu napsal filozof Miroslav Petříček.[100] Téma iluzivnosti, které se objevuje i v *„Americké noci“* se u Mrázkové objevuje i v pozdější projektech včetně výstavy ve Fotografu, kde pracovala s podstatou viděného a vidění a jakým způsobem tuto podstatu ovlivňuje světlo. „*Bára Mrázková nás svou instalací zastavuje přesně v místě rozhraní jeskyně a vnějšího světa, v momentě ostrého oslnění, kdy ztrácíme kontakt s minulým (dle Platóna světem smyslů, iluze, stínohry, doxa) neschopni ještě číst svět loga, epistémé. V sítnici vypálená sluneční skvrna nám znemožňuje vidět svět za námi. Jednoduchá a přesná manifestace, stejně symbolická jako komentující fotografické a vědecké principy, se soustřeďuje na fenomén světla jako takový, světla jako podmínky života a vidění a fotografie.“*[101]
Výstava vznikla pod kuratelou Edith Jeřábkové.

---

[100] FUJIFILM. *Fujifilm X-Talk s Bárou Mrázkovou*. Online. FUJIFILM. Fujifilm. 2022. Dostupné z: https://fujifilm-x.cz/x-talk/x-talk-s-barou-mrazkovou/#. [cit. 2025-04-30].

[101] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Bára Mrázková — zevní ohraničující membrána, vnitřní jádrová vrstva, zevní plexiformní vrstva, vnitřní jádrová vrstva*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/bara-mrazkova/. [cit. 2025-04-30].

99 Bára Mrázková

100 Bára Mrázková

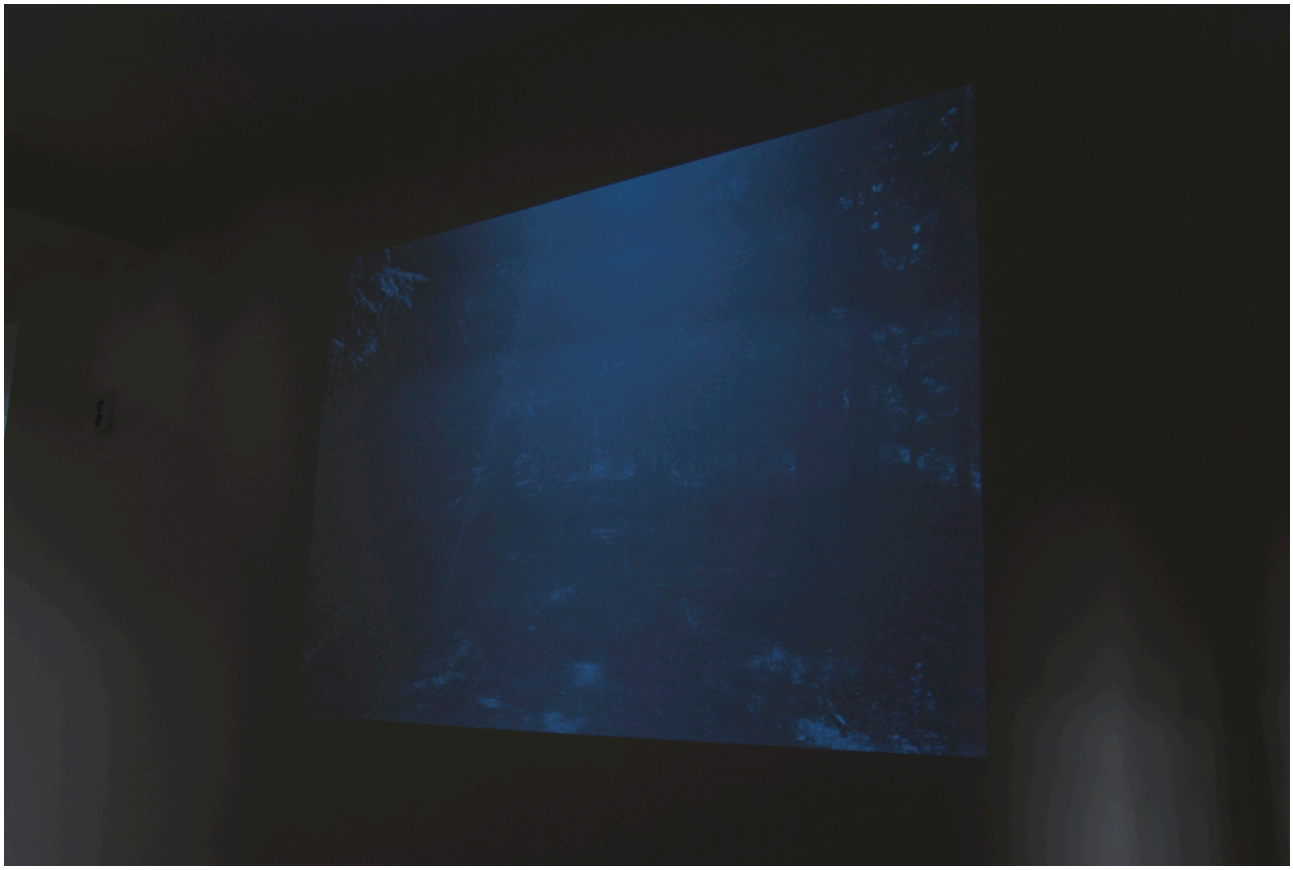

101 Bára Mrázková

Aleksandra Vajd a Hynek Alt — the place from where you think
(30. 5. 2012 — 29. 6. 2012)

Výstava Aleksandry Vajd a Hynka Alta dále rozvíjela a doplňovala výstavu Báry Mrázkové a pracuje se stejným tématem, věnuje se světlu a vidění, a přímo ztělesňuje motiv „*Platónovské jeskyně*“ v několika fotografiích fakticky zachycených z jeskyně. Spolupráce těchto dvou autorů není náhodná, vytvořili společně během předchozí dekády několik význačných projektů, například jako sedmiletý cyklus „*Man Woman Unfinished*“,v nichž s ohledem na jejich partnerský vztah začali fotografovat jeden druhého touze dostat se do jádra toho druhého. [102]

[102] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Aleksandra Vajd a Hynek Alt — the place from where you think*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/aleksandra-vajd-a-hynek-alt/. [cit. 2025-04-30].

102 Aleksandra Vajd a Hynek Alt

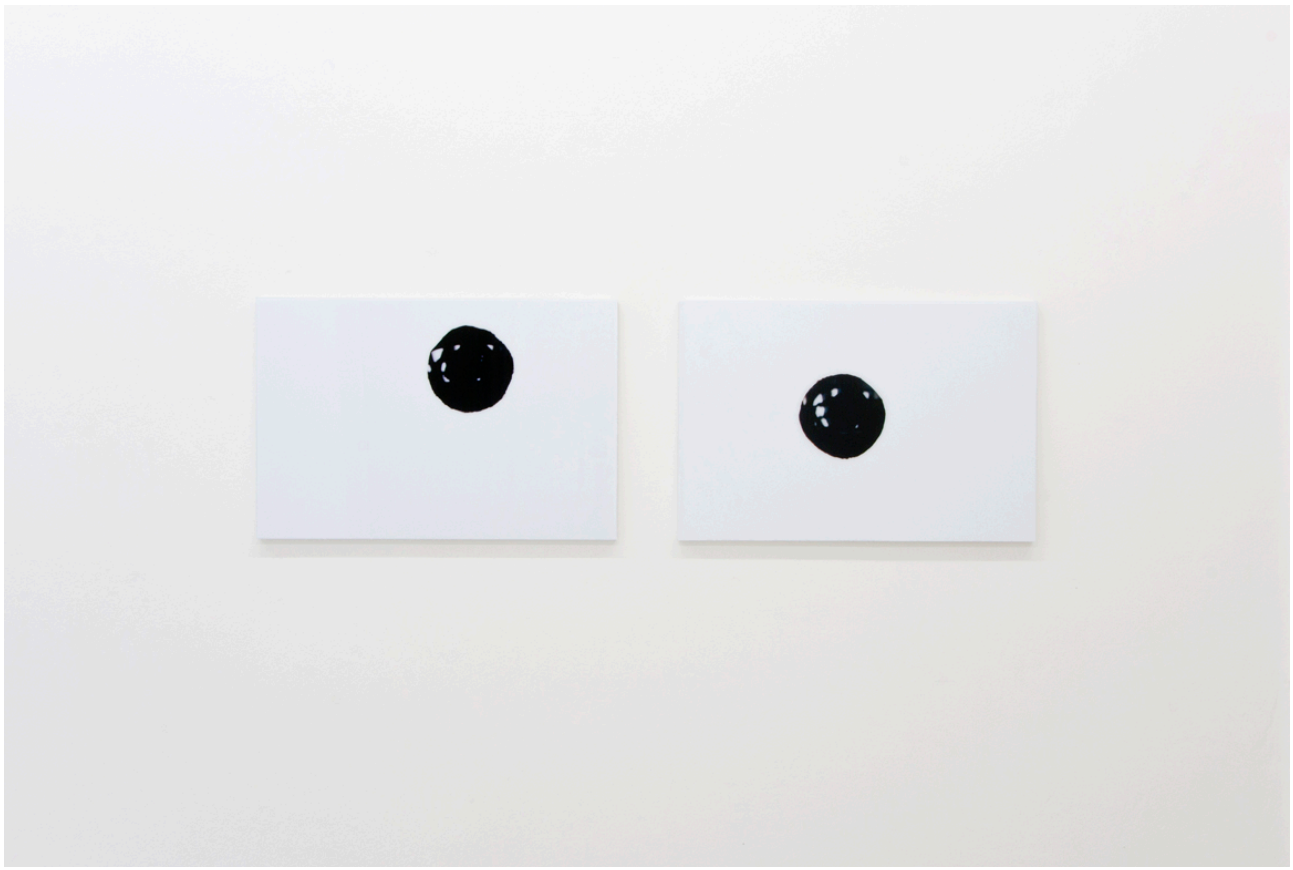

103 Aleksandra Vajd a Hynek Alt

Katarína Hládeková — Second-Best (4. 7. 2012 — 27. 7. 2012)

Katarína Hládeková absolvovala v Ateliéru grafiky a experimentální tvorby Rudolfa Sikory na Košické Fakultě umení, následně na v Ateliéru malířství 3 Petra Kvíčaly, kde následně dokončila i doktorské studium. Pracuje s rozmanitými médii, ale jejím primárním zájmem je objekt v podobě modelu, který se ve finálním výsledku objevuje jako předobraz reality, kterým zkoumá naše vnímání obrazových idejí a důvěry k nim. Do nich Hládeková často zapojuje také témata z niterního světa, které se týkají rituality, kořenů a tradic. Často spolupracovala s Annou Balážovou, která měla výstavu ve Fotograf Gallery v následujícím měsíci po ní. V roce 2016 byla finalistkou *Ceny Jindřicha Chalupeckého* a na FaVU působí jako odborná asistentka. *„Second-Best“* je první výstavou, kterou kurátoroval Jiří Ptáček po převzetí galerie po Edith Jeřábkové. V této výstavě se opět dostáváme k projektu, který opět klade otázky v tématu podstaty obrazu, vidění a důvěry v něj. Hlavní roli hraje model jakéhosi objektu z různých materiálů, který Katarína Hládeková vyfotografovala z několika stran v miniaturním modelu místnosti tak, že působí, že je to rozměrný objekt. Vystavěné výsledné fotografie na stěnách galerie vytváří iluzi, že onen objekt byl vyfotografován právě ve Fotografu a následně byly vystaveny pouze jeho fotografie. Kurátor výstavy Jiří Ptáček považoval tento postup jako klíčový k jasnému vyjádření, že i když se jedná o konceptuální a objektově zaměřené dílo, podstata je v zamýšlení se nad důvěrou ve viděné. [103]

104 Katarína Hládeková

[103] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

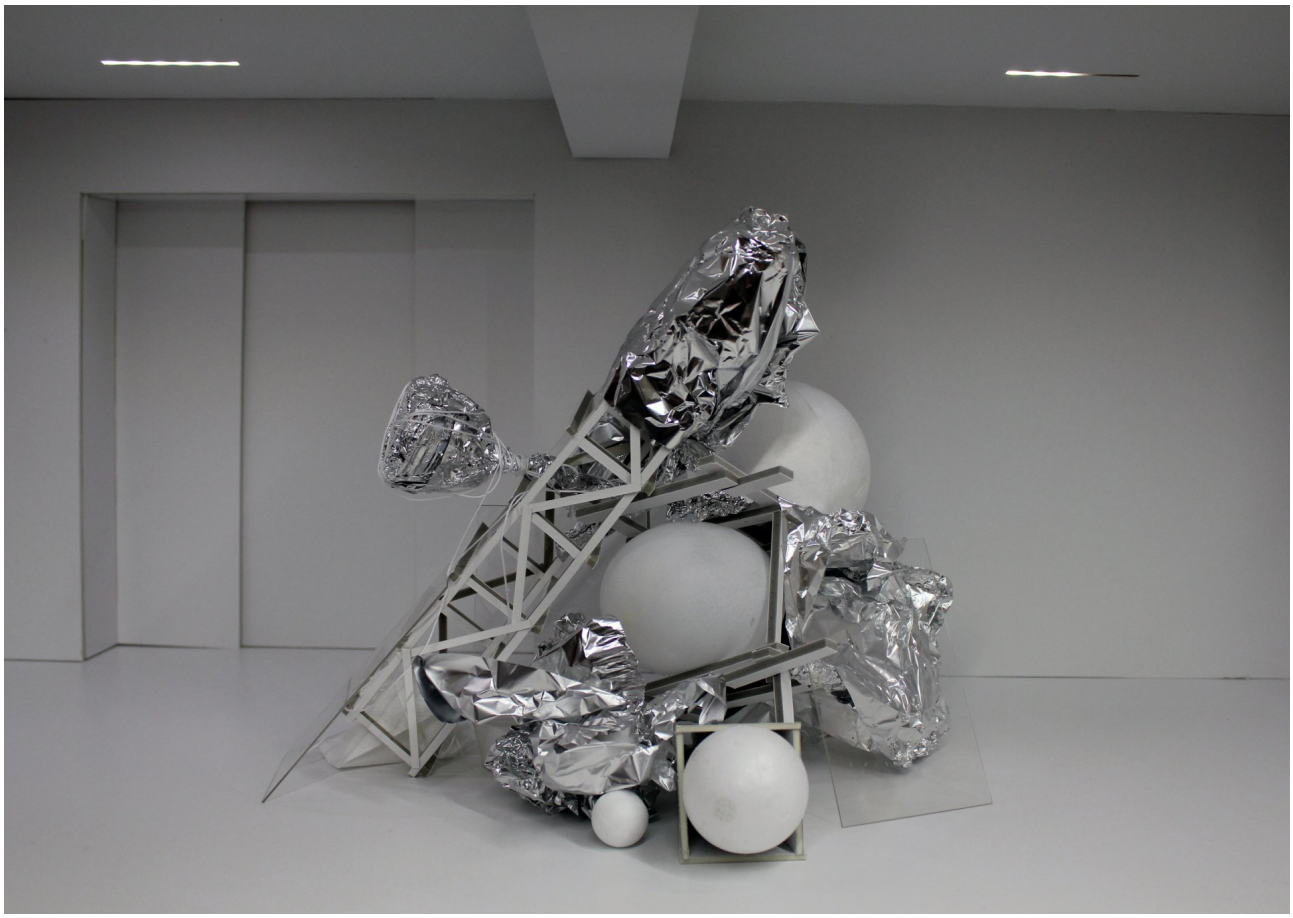

105 Katarína Hládeková

106 Katarína Hládeková

Aleš Čermák — Zamilovaný Hérakleitos (4. 7. 2012 — 27. 7. 2012)

Aleš Čermák vystudoval Ateliér intermediální tvorby II Jiřího Příhody. Čermák se věnuje propojování textu, videa s performativními prvky do instalací, kterou často kritizují nebo zpracovávají společensko-politická témata a jakou roli v nich může hrát role jedntolivce a komunity. Reprezentoval českou republiku na *Bienále fotografie a vizuálního umění Liege* a dvakrát byl finalistou *Ceny Jindřicha Chalupeckého*.[104] Výstava *„Zamilovaný Hérakleitos“* vzdává poctu dvěma ženám, avantgardní filmařce Maye Deren a barokní skladatelce Barbaře Strozzi, mezi nimiž je tři sta let, ale Čermák je propojuje skrze jejich průkopnická díla. Němý film Deren, který se věnuje ženskému tělu a času v podání ženy, jako něčemu neustále se proměňujícímu a čemu její tělo ve filmu diktuje tempo. Ten propojuje s barokní skladbou skladatelky Barabary Strozzi. Čermák nejen propojuje jejich díla, která v mužském prostředí bojovala o svou vlastní existenci a identitu, ale také naráží na obecnější filosofické otázky podstaty času a jeho vnímání skrze tělesnost. Výstavu kurátorsky připravila Edith Jeřábková.[105]

107 Aleš Čermák

[104] ČECH, Viktor. *Aleš Čermák*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2015. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/ales-cermak/. [cit. 2025-04-30].

[105] JEŘÁBKOVÁ, Edith. *Aleš Čermák — Zamilovaný Hérakleitos*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Https://legacy.fotografgallery.cz/ales-cermak/. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/ales-cermak/. [cit. 2025-04-30].

108 Aleš Čermák

Anna Balážová — Něco v obraze (1. 8. 2012 — 17. 8. 2012)

Výstava kurátorovaná Jiřím Ptáčkem volně navazuje na výstavu Kateríny Hládekové s nepoužitým video materiálem z filmu *„Půda, pevná je“* na kterém v tu dobu Anna Balážová s Hládekovou společně pracovala. V materiálu použitém do samostatného díla, Balažová evokuje pracovní postupy vytváření iluze a představivosti pomocí drobných detailů a ruchů v lyricky propojeném podání. Balážová původně vystudovala malbu na FaVU a ve své tvorbě propojuje jak malbu/kresbu, tak video i prostorovou instalaci, v níž zvuk a obraz často hrají odlišnou roli, skrze níž hledá Balážová vztahy mezi oběma médii. S Katarínou Hládekovou spolupracovaly například na animovaném filmu *„Půda, pevná je“*. Mezi její další výrazné výstavy posledních let patří *„Be Good and Shut Up!“* (Galerie Umakart, 2022) nebo *„Hodně by mi v dalších úvahách pomohl jakýkoli plánek“* (Galerie Kurzor, 2021). Působí také jako lektorka v ve vzdělávacím programu pro děti „Výprava za městským pokladem“ pod záštitou brněnského *4AM Fórum pro architekturu a média*. [106]

[106] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

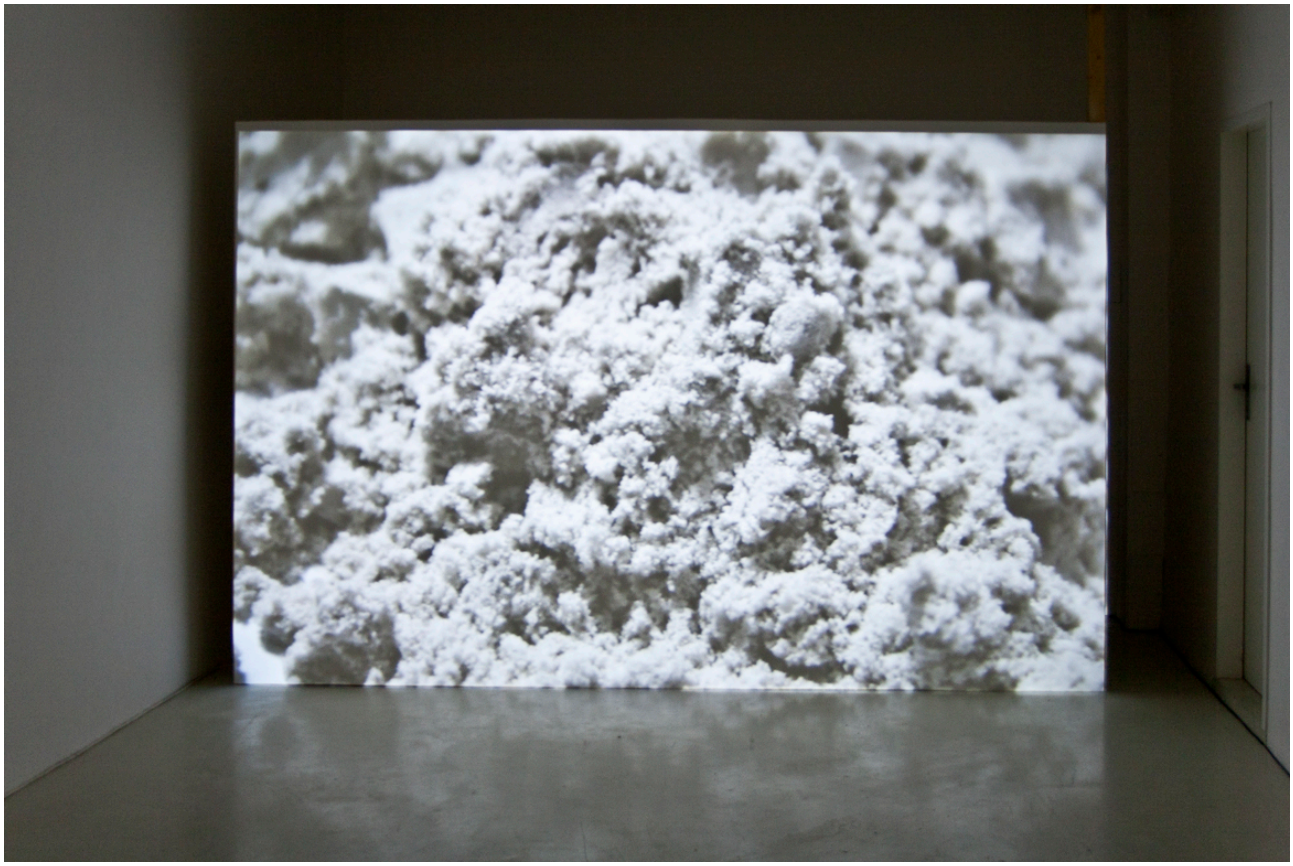

109 Anna Balážová

110 Anna Balážová

111 Anna Balážová

Petra Steinerová — Výměnný obchod (1. 8. 2012 — 17. 8. 2012)

Petra Steinerová vystudovala FAMU v roce 2005 a věnuje se primárně sociálním tématům. Upozornila na sebe nejvýrazněji cyklem „*Táta“* (2007), ve kterém dokumentuje proměnu pohlaví vlastního otce. V dvouletém dokumentu „*Výměnný obchod“* typologicky dokumentuje interiéry bývalých československých, ukrajinských a ruských „družebních“ hotelů v nichž Petra Steinerová hledá zbytky společné estetiky z této doby. Výstavu kurátorovala Edith Jeřábková. [107]

112 Petra Steinerová

[107] OUJEZDSKÝ, Karel. *Dvě nové výstavy v pražské Fotograf Gallery*. Online. Český rozhlas Vltava. 2012. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/dve-nove-vystavy-v-prazske-fotograf-gallery-5084025. [cit. 2025-04-30].

113 Petra Steinerová

114 Petra Steinerová

Michal Ureš — Samaritaine blanc (12. 9. 2012 — 2. 10. 2016)

Michal Ureš vystudoval Ateliér fotografie na UMPRUM v roce 2008 a v Čechách má největší reputaci jako portrétní fotograf. Jiří ptáček se s ním seznámil, když přišel k práci na už domluvené výstavě „Samaritaine blanc“ jako kurátor právě v období, kdy převzal galerii po Edith Jeřábkové. Urešovu výstavu popisuje jako příklon ke klasičtější prezentaci fotografie, v níž viděl ale velmi vyzrálé vidění až téměř „Lynchovsky atmosférických“ záběrů, které Ureš sesbíral v Mexiku, ale klidně by mohly být odjinud. V souboru Michal Ureš nehledá jasný narativní postup, spíše asociační a lyrické pásmo fragmentů vlastního zorného pole. V kontextu Michala Ureše a výstavních printů jednoduše přidělaných na stěnu pomocí hřebíčků, Jiří Ptáček zmiňuje, že tehdy často neměli zbylé peníze na lepší adjustaci nebo rámování a proto se často uchylovali k tomuto řešení, ale časem je to omrzelo a snažili se hledat i jiné dostupné cesty.[108]

115 Michal Ureš

[108] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

116 Michal Ureš

117 Michal Ureš

Filip Cenek & Josef Dabernig: poetry in stadiums (10. 10. 2012 — 9. 11. 2012)

Josef Dabernig (1956) je rakouský filmař, fotograf a vizuální umělec, pocházející z Vídně, kde vystudoval původně architekturu a sochařství na Akademii výtvarných umění. S architektonickými instalacemi Daberning často pracuje a kombinuje je s jinými médii. Ve svém díle se často zabývá veřejným prostorem a tento to zájem ho propojil právě s Filipem Celkem, mladším o dvacet let. Znali se z Brněnských výstav, a roky spolu byli v kontaktu a v tvorbě sdíleli podobné zájmy a pohledy.[109] Filip Cenek vystudoval Fakultu výtvarných umění VUT v Brně, kde od roku 2019 působí jako děkan. Na FaVU také spoluzaložil spolek Fiume, jež měl na svědomí množství výstav spojených s videoinstalací a performance v Brně. I ve svém vlastním díle Cenek pracuje primárně s video instalacemi, ve kterých zároveň kombinuje fotografii. Pro jeho práci je typická jakási nedořečenost, která je často podporovaná neostrostí a nečitelnosti situace. V roce 2011 byl finalistou *Ceny Jindřicha Chalupeckého*.[110] Výstava *„poetry in stadiums“* se zaměřuje na opuštěné sportovní stadiony. Daberning *„navštěvoval prázdné stadiony a hřiště během cest po východní a jižní Evropě, do severní Afriky, Turecka a na Kavkaz. Při pohledu jejich fotografie jako by naše pozornost přeskakovala přes prázdné plochy bez děje a upínala se k okraji, kde přeci jen něco je. Zdi, tribuny, rámy branek, obytné stavby za areály… Ústřední prázdno vytváří kontrastní napětí vůči plnému okraji, obdobně jako jsou omšelé stadiony periferií (okrajem) mamutích klubových a olympijských sportovišť.“*[111] Zatímco Filip Cenek pozoroval osud zarostlého opuštěného stadionu na brněnských Lužánkách, na kterém sám v dětství hrával fotbal. Výstava kombinuje panoramatické typologie Josefa Daberniga vystavených jednoduše na kancelářských stolech z IKEA s dia projekcí a texty Filipa Cenka.

---

[109] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

[110] LANGER, Radim. *Filip Cenek*. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2013. Dostupné z: https://artlist.cz/en/umelci/filip-cenek/. [cit. 2025-04-30].

[111] PTÁČEK, Jiří. *Filip Cenek & Josef Dabernig: poetry in stadiums*. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/filip-cenek-josef-dabernig/. [cit. 2025-04-30].

118 Filip Cenek & Josef Dabernig

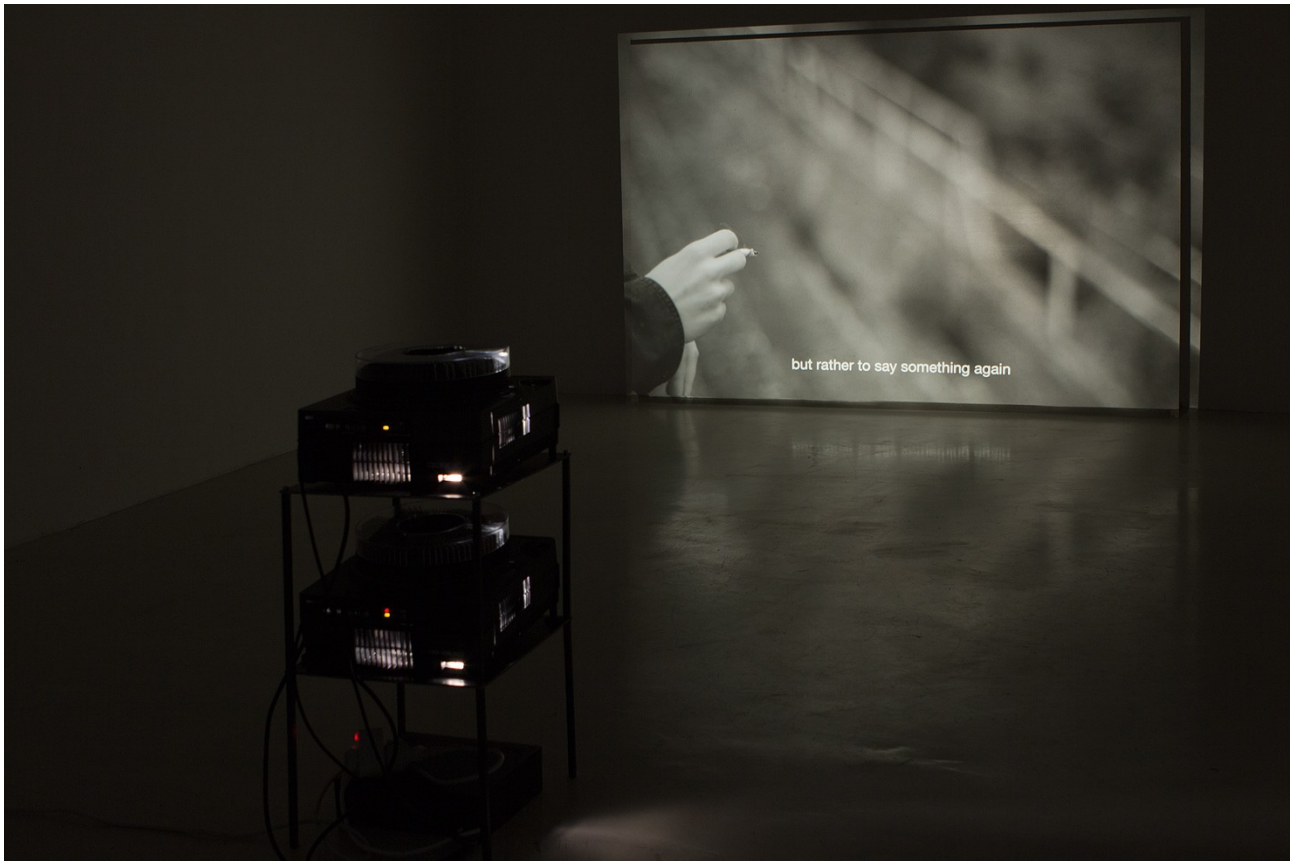

119 Filip Cenek a Josef Dabernig

120 Filip Cenek a Josef Dabernig

121 Filip Cenek a Josef Dabernig

Martin Kochan (host Cyril Blažo) — Podobizny (14. 11. 2012 — 14. 12. 2012)

Martin Kochan kromě pedagogické fakulty vystudoval Ateliér figurativního sochařství I Michala Gabriela na Brněnské FaVU a nejčastěji se zapojuje akčními intervencemi do veřejného prostoru, kde kombinuje jak sochu, tak fotografii. Jeho intervence jsou často komicky vypointované, ale mají v sobě hlubší kontext politických a sociálních témat, které Kochan záměrně akcentuje. Často spolupracuje s taktéž slovenským výtvarníkem Cyrilem Blažem a společně vytvořili různé zásahy do veřejného prostoru, performativního charakteru a zdokumentovali je skrze fotografické médium.[112] Jiří Ptáček jejich výstavu ve Fotografu pojmenovává *„významovým komentářem k nějakým prvkům veřejného prostoru skrze fotografii“*[113] a popisuje, že měla „punkovou“ instalaci, která je pro oba autory typická.

122 Martin Kochan (host Cyril Blažo)

[112] *Martin Kochan*. Online. Martin Kochan. 2013. Dostupné z: https://martinkochan.com/. [cit. 2025-04-30].

[113] Ptáček, Jiří, kurátor Fotograf Gallery 2012–2021 [ústní sdělení]. České Budějovice, 13. 3. 2025

123 Martin Kochan (host Cyril Blažo)

124 Martin Kochan (host Cyril Blažo)

125 Martin Kochan (host Cyril Blažo)

126 Martin Kochan (host Cyril Blažo)

Jiří Hroník — Deník majorův (19. 12. 2012 — 18. 1. 2013)

Jiří Hroník žil 12 let na Islandu, což výrazně ovlivnilo jeho tvorbu, ve které se většinou zabývá černobílým portrétem nebo volnou tvorbou. Na Islandu spolupracoval například s členem hudební kapely *Gus Gus*, Daníelem Ágústem a portrétoval další islandské umělce. Hroník se také v ranných dobách pohyboval v klubové komunitě a jeho práce je často zmiňována v kontextu například s Adamem Holým v podobnosti temného zachycování alternativních komunit potemnělou syrovostí. Výstavu vytvořil v dialogu s kurátorem Davidem Koreckým, který spolupracoval například s Galerií Rudolfinum, Langhans, v Ateliérem Josefa Sudka a mometáně pracuje pro Nadaci současného umění a podílel se na projektu „identita – příběh českého grafického designu.“ *„Deník majorův“*, je sestaven do tří rovin, nejprve jde o fotografie s jasným lineárním narativem s pomocí konkrétních postav a jejich inscenovaných portrétů, druhou rovinu tvoří fotografie abstrahovaných záběrů přírodních živlů a krajiny, navozujícím existenciální otázky a třetí rovina je mizení v podexponovaném obrazu jako symbolickou absencí vyřešení příběhu, který se podvědomě vkrádá do divákova vnímaní díky inscenaci první roviny. [114]

127 Jiří Hroník

[114] KORECKÝ, David. *Jiří Hroník — Deník majorův*. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jiri-hronik/. [cit. 2025-04-30].

128 Jiří Hroník

129 Jiří Hroník

130 Jiří Hroník

9. Závěr

V závěrečné části práce bych rád shrnul jednotlivé výstavní roky, pojmenoval hlavní tematické okruhy, které se ve vystavovaných projektech objevovaly, a na tomto základě se pokusil načrtnout profil galerie v daném období.

První rok galerie, jak již bylo zmíněno, vznikal dramaturgicky na základě rubriky Tendence v magazínu a z návrhů osobností, jako byli Pavel Baňka, Markéta Kinterová, Tomáš Pospěch, Pavel Vančát, Tomáš Hrůza a další. Galerie tehdy ještě neměla jasně definované kurátorské vedení a její program se utvářel spíše komunitním způsobem, podobně jako tomu bylo u jiných tzv. „off-spaces". Edith Jeřábková nastoupila do galerie v průběhu roku, kdy již byla značná část výstav naplánována, a musela tak realizovat i projekty, které by – podle vlastních slov – do programu sama nezařadila. Přesto ocenila příležitost podílet se na jejich přípravě.

Tento první rok se vyznačoval pestrou škálou výstav, které společně mapovaly různé přístupy k současné fotografii i její historii. Výstava „nefotografií" Michala Kalhouse naznačila směr, kterým se galerie v budoucnu plánovala ubírat, ačkoli v ní byl stále patrný silný vliv Pavla Baňky – ten v prvním roce zasáhl do dramaturgie pravděpodobně nejvýrazněji, než se začal více soustředit na festival a časopis. Reflexi minulosti nabídly například výstavy Miroslava Machotky či projekt „Silvestry v hotelu Jalta" Jana Jindry.
Nejvýraznějším tématem roku 2010 bylo hledání identity a promýšlení vlastních kořenů, které se různými přístupy promítalo do několika výstav: například *„Minus jedna"* Terezy Velíkové, *„Adaptace"* Silvie Kolevové, „Teleportace" Terezy Janečkové a Pavlíny Míčové nebo „Ekvilibrium" Dany Machajové. S otázkou identity dále pracovala feministická výstava *„HAMMER!"* (Barbara Hammer, Martina Uhlířová, Veronika Neumanová, Helena Sequensová) i Petr Willert v projektu o hledání identity své babičky.

Existenciální rovinu otevřela výstava Adama Holého, která v každodenních situacích pátrala po obecnějších podstatách bytí. Několik dalších výstav se soustředilo na téma prostoru – od celospolečenského měřítka u Jana Fabiána až po osobnější přístupy k tomu, jak prostor vnímáme, u Terezy Večeřové. Michal Škoda ve své práci přepisoval prostorové kompozice do nové výtvarné roviny prostřednictvím kombinace různých médií. Typologicky Kalhouse doplňoval Jan Mahr, který zkoumal banální předměty konzumní nadprodukce, ovšem s výrazným výtvarným zájmem o barvu a světlo.

Pokud bychom pečlivě analyzovali seznam výstav tohoto roku, jako nejvýraznější se jeví právě téma hledání identity – ať už v osobní rovině, nebo ve vztahu ke společnosti a životnímu prostředí, které zpětně tento proces ovlivňuje.

Druhý rok existence galerie již výrazně ovlivnila Edith Jeřábková, která směřování instituce obohatila o silné teoretické základy. V jejím přístupu se odrážel zájem o hledání nových řešení a přístupů navazujících na poststrukturalismus, postkonceptuální umění a objektově orientovaný diskurz. Rok 2011 otevřela výstava Conrada Ventura *„Screen Tests Revisited“*, která přenesla warholovský pop-art do současného mediálního diskurzu. Následovaly postkonceptuální projekty jako *„Provazový most*" Lenky Vítkové a Pavla Sterce, v němž autoři v dialogu médií stírali hranice mezi fotografií, malbou a instalací. Peter Fabo zkoumal ve svých fotografiích vrstvy podvědomých významů, zatímco Jan Lesák v projektu *„Případ pro začátečníka“* pracoval s existujícími díly a v duchu poststrukturalismu zpochybňoval roli autora. Výstava Jána Budaje a kolektivu DSIP „*Pracovná pamäť“* připomněla performativní a aktivistické dědictví slovenské neoavantgardy a otevřela téma práce s archivem jako nástrojem kolektivní paměti. „*Hey Guys!“* nabídla vhled do postinternetového diskurzu. Podstatu obrazu samotného zkoumali Radek Brousil, Václav Kopecký ve výstavě *„Výstava“* či skupina Authentic Boys spolu s Roderickem Hietbrinkem a Petrem Krátkým v intermediální instalaci *„Moving Images“*. Otázky identity a hodnotových systémů rozvíjel i Matyáš Chochola ve výstavě s prvky rituality a šamanismu. Projekt *„Odlitek ruky s malým torsem“* Jana Haubelta a Jiřího Thýna tematizoval naše vnímání reprodukovatelnosti uměleckého díla. Teoreticky náročná témata byla vyvážena přístupnějšími, ale obsahově hlubokými projekty – portrétní výstavou *„Fotografie 1985–2010“* Andrey Stappert či festivalovou výstavou *„Osmdesátá“* Jaroslava Anděla a Michal Kerna, zaměřenou na vztah člověka ke krajině. Výstava *„Velryba má srdce velké jako osobní automobil“* rozvíjela motivy snivosti a časoprostoru, zatímco Antonín Jirát ve výstavě *„Síla vzniku“* nabídl odlehčený pohled na téma víry. Mezi hlavní tematické linie roku 2011 patřilo hledání podstat – ať už šlo o podstatu obrazu, hranice fotografického média v kombinaci s jinými médii, nebo širší otázky spojené s reprodukovatelností umění a rolí autora, jak je tematizoval například Lesák. Vedle složitě strukturovaných teoretických projektů galerie nabídla i přímočařejší zamyšlení nad podstatami víry, času, lidské existence a smyslového prožitku.

V polovině roku 2012 se pozice hlavního kurátora Fotograf Gallery ujal Jiří Ptáček. Na práci Edith Jeřábkové navázal stejně silným a promyšleným teoretickým základem a výrazným citem pro komponování výstav ve spolupráci s umělci. Výstavní program roku 2012 se výrazně zaměřil na téma vidění, světla a iluzivnosti obrazového vnímání. Výstavy jako *„zevní ohraničující membrána, vnitřní jádrová vrstva, zevní plexiformní vrstva, vnitřní jádrová vrstva“* Báry Mrázkové, *„the place from where you think“* Aleksandry Vajd & Hyneka Alta nebo *„Second-Best*" Kataríny Hládekové kladly důraz na podmínky percepce a důvěru ve fotografii jako médium, přičemž tematizovaly optické klamy i subjektivitu zrakového vjemu. O roli světla pojednávala také experimentální výstava *„Otisk, stopa, linie: fotografie“* Běly Kolářové, v níž se galerie opět obracela k potřebě zviditelňování děl, která v minulých dekádách nedostávala dostatek prostoru – zejména tvorby ženských autorek, jejichž práce bývala v patriarchální společnosti opomíjena. Na tyto tendence navázala i výstava Aleše Čermáka *„Zamilovaný Hérakleitos“*, která spojovala myšlenky tělesnosti, času a pohybu ve feministicko-filozofické rovině a odkazovala k výrazným ženským osobnostem umělecké scény. Výstavy se často pohybovaly na pomezí fotografie, instalace a objektu, čímž dále stíraly hranice mezi realitou a její reprezentací. Druhou výraznou tematickou linkou roku bylo dokumentární zkoumání společnosti, prostoru i samotných autorů a autorek. Výstava *„Tichá žena“* reflektovala genderové stereotypy, socialistickou minulost a specifickou estetiku 80. let. Prostor jako nositel paměti se objevoval ve výstavách „*Výměnná obchod“* Petry Steinerové či v projektu Josefa Daberniga a Filipa Cenka, kteří zachycovali atmosféru opuštěných stadionů a hřišť jako míst kolektivní i osobní imaginace. Motiv prostoru se v odlehčenější formě objevil i ve výstavě *„Podobizny“* Martina Kochana a Cyrila Blaža, nesené satirickým a komickým podtónem. Dokumentární linku dále rozvíjela subkulturní výstava Roberta Carrithersa „*The Groovy Dada Lounge Revisited“* a subjektivně laděné projekty jako *„Samaritaine blanc“* Michala Ureše a *„Deník majorův“* Jiřího Hroníka.

Ačkoli se v mnoha výstavách, které jsme měli možnost analyzovat, fotografie objevovala spíše jako prostředník nebo vedlejší produkt a nehrála hlavní roli, zůstávala jejich nezbytnou součástí. Jak jsem již naznačil výše, ukazuje se, že výstavy – navzdory různorodosti použitých médií – často reflektovaly téma podstaty obrazu, světla, iluzivnosti a naší důvěry k těmto jevům a významům, které jim následně připisujeme. Pokud zkoumáme obraz, vidění a světlo – tedy klíčové atributy spojené se vznikem fotografie – byť prostřednictvím jiných technik, nezkoumáme tím zároveň samotnou

podstatu fotografie? V tomto ohledu vnímám Fotograf Gallery v době jejího vzniku jako obsahově výjimečně specifickou instituci, která se profilovala jako galerie fotografie. Vedle zkoumání hranic média fotografie považuji za klíčový také přínos galerie k rozvoji kritického a pružného přemýšlení o fotografii v souvislostech výtvarného umění – jako zprostředkovatele současných společensko-kritických i univerzálních filozofických témat. Fotograf Gallery tak významně přispěla k rozšiřování povědomí o podstatě lidské existence a vnímání.

Jednou z otázek, nad kterými si v kontextu práce lámu hlavu, je zprostředkovatelnost takto náročně strukturovaných témat širšímu publiku. Zároveň se nabízí úvaha, zda galerie s takto teoreticky koncipovaným programem nejsou spíše institucemi, které přirozeně sdružují užší komunitu odborníků a znalců, a jejich dosah je tak omezený. Další návaznou otázkou je, zda je vůbec v zájmu podobně profilovaných „artist-run“ prostorů usilovat o oslovení širší veřejnosti, nebo zda naopak není jejich smyslem zůstat částečně v ústraní hlavních proudů návštěvnosti a popularity. To jsou však témata, která by si zasloužila samostatnou analýzu. V rámci této práce se necítím dostatečně kvalifikovaný k tomu, abych na ně mohl nabídnout jednoznačné odpovědi.

Domnívám se, že se mi podařilo vytvořit informační základ o vzniku Fotograf Gallery v kontextu české umělecké scény a tehdejšího sociokulturního prostředí. Vím, že někteří kolegové a kolegyně s přímou zkušeností s galerií mohou v práci objevit určité nedostatky, což považuji za přirozené vzhledem k šíři a komplexnosti tématu. Tuto práci vnímám jako součást dlouhodobého procesu zkoumání, který si zasluhuje další rozvoj a hlubší bádání. V průběhu práce jsem dbal na ověřování informací z různých zdrojů, přestože byly často omezeny na internetové prameny. Práce s obecnou teorií umění pro mě představovala výzvu, ke které jsem přistupoval s vědomím vlastních limitů, respektem k tématu a snahou o maximální pečlivost.

Z hlediska osobního rozvoje pozoruji obrovský posun ve vlastním vnímání fotografie a výtvarného umění v rámci umělecké institucionální scény v Česku na konci 20. a na začátku 21. století a rád bych v takovém posunu pokračoval dalším bádáním.

10. Odborná literatura a použité zdroje

Odoborná literatura:

BIELESZOVÁ, Štěpánka, ed. Civilizované iluze: fotografická sbírka Muzea umění Olomouc:Muzeum umění, ©2012. ISBN 978-80-87149-43-0.

BIELESZOVÁ, Štěpánka. ed: Olomoučtí fotografové. Michal Kalhous. Olomouc:

Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, 2022. ISBN 978-80-244-6108-3.

BIRGUS, V., Mlčoch, J.: Česká fotografie 20. století. KANT, Praha 2009, 392 stran. ISBN 978-80-86970-015-1.

BIRGUS, Vladimír a Scheufler, Pavel. Česká fotografie v datech 1839-2019. Praha: GradaPublishing, 2021. ISBN 978-80-271-0535-9.

LÁB, Filip. Postdigitální fotografie. Praha: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-4760-9.

Periodikum:

FOTOGRAF MAGAZINE. 2022, roč. 21, č. #43 Sběratelství. 2022. ISSN 1213-9602.

Online kniha:

BOURRIAUD, Nicolas. Online. Postprodukce. 2004. Praha: tranzit, 2004, ISBN 80-903452-0-4. Dostupné z :https://is.muni.cz/el/phil/jaro2018/UEV_25/Bourriaud_Nicolas_Postprodukce.pdf. [cit.2025-04-05].

Citované online zdroje:

ALENA KOTZMANNOVÁ. Alena Kotzmannová. Online. 2009. Dostupné z:https://kotzmannova.cz/. [cit. 2025-04-30].

ASOCIACE PROFESIONÁLNÍCH FOTOGRAFŮ: APF. Jaroslav Anděl. Online. Asociace profesionálních fotografů: APF. 2004. Dostupné z :https://www.asociacefotografu.com/cz/osobnosti-ceske-fotografie/12/jaroslav-andel.html. [cit. 2025-04-30].

Ateliér Reklamní fotografie. Online. Atelér reklamní fotografie. 2015. Dostupné z: https://arf.works/absolvent/petr-willert/. [cit. 2025-04-30].

BAIEROVÁ, Jana. Edith Jeřábková. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2007. Dostupné z: https://artlist.cz/teoretici/edith-jerabkova/. [cit. 2025-04-24].

BIGBOSS. Jan Jindra: Osmdesátky. Online. BigBoss. 2016. Dostupné z: https://shop.biggboss.cz/products/jan-jindra-osmdesatky. [cit. 2025-04-30].

BOURRIAUD, Nicolas. Online. In: Postprodukce. 2004. Praha: tranzit, 2004, s. 70. ISBN 80-903452-0-4. Dostupné z :https://is.muni.cz/el/phil/jaro2018/UEV_25/Bourriaud_Nicolas_Postprodukce.pdf. [cit.2025-04-05].

BUDDEUS, Hana. Josef Moucha. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2011.Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/josef-moucha/. [cit. 2025-04-07].

BYTELOVÁ, Denisa a SAM, Sráč. Lenka Vítková. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2015. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/lenka-vitkova/. [cit. 2025-04-30].

BYTELOVÁ, Denisa. Matyáš Chochola. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2016. Dostupné z: https://artlist.cz/en/umelci/matyas-chochola/. [cit. 2025-04-30].

CENA JINDŘICHA CHALUPECKÉHO. Tomáš Vaněk. Online. Cena Jindřicha Chalupeckého. 2018. Dostupné z: https://www.sjch.cz/tomas-vanek/. [cit. 2025-04-30].

ČECH, Viktor. Aleš Čermák. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2015. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/ales-cermak/. [cit. 2025-04-30].

ČERVINKOVÁ MYSLÍKOVÁ, Eva. Jan Fabián — Absence krajiny. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-fabian/. [cit. 2025-04-30].

DAŇHELOVÁ, Veronika. Tomáš Moravec — Náhradní měsíc. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/tomas-moravec/. [cit. 2025-04-30].

DAVID, Jiří. Jan Mahr — Synthetic. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-mahr/. [cit. 2025-04-30].

Doc. Mgr. Josef Moucha. Online. Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě. 2004. Dostupné z: http://www.itf.cz/index.php?clanek=5. [cit. 2025-04-07].

DUFEK, Antonín. Miroslav Machotka — Tvarosloví každodennosti. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/miroslav-machotka/. [cit. 2025-04-30].

DVOŘÁK, Tomáš. Tereza Velíková — Minus jedna. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/tereza-velikova/. [cit. 2025-04-30].

FEKETE, František. Radek Brousil. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2017. Dostupné z: https://artlist.cz/en/umelci/radek-brousil/. [cit. 2025-04-30].

FEKETE, František. Tomáš Moravec. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2017. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/tomas-moravec/. [cit. 2025-04-30].

FOTOGRAF 07 Z.S. Fotograf Gallery. Online. Dostupné z: https://fotografgallery.cz/. [cit. 2025-03-12].

Fotograf 2022. Výroční zpráva. Online. In: Fotografgallery.cz. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/wp-content/uploads/2023/10/fotograf07z.s._vyrocni-zprava-2022.pdf. [cit. 2025-04-25].

FOTOGRAF MAGAZINE. #1 Portrét. Online. Fotograf Magazine. 2013. Dostupné z: https://fotografmagazine.cz/magazine/portret/#:~:text=%231%20Portr%C3%A9t,vykreslilo%20obraz%20ve%20sv%C4%9Btlocitliv%C3%A9m%20materi%C3%A1lu.. [cit. 2025-04-07].

FUJIFILM. Fujifilm X-Talk s Bárou Mrázkovou. Online. FUJIFILM. Fujifilm. 2022. Dostupné z:https://fujifilm-x.cz/x-talk/x-talk-s-barou-mrazkovou/#:~:text=V%20s%C3%A9rii%20%E2%80%9EAmerick%C3%A1%20noc%E2%80%9C%20z,t%C4%9Bchto%20m%C3%ADst%20v%20sou%C4%8Dasn%C3%A9%20dob%C4%9B.. [cit. 2025-04-30].

HRŮZA, Tomáš. Brýle na čtení nebo 3D brýle? O (budoucím) čtení časopisu. Fotograf Magazine. 2022, roč. 2022, č. #43, s. 12-15. ISSN 1213 - 9602.

HUNT KASTNER. Jiří Thýn. Online. HUNT KASTNER. 2022. Dostupné z: https://huntkastner.com/artists/jiri-thyn/information/. [cit. 2025-04-30].

JAKŠ, Filip. Kurátor jako prostředník mezi světy. Online. In: Artalk. 2012. Dostupné z: https://artalk.info/news/kurator-jako-prostrednik-mezi-svety. [cit. 2025-04-24].
JAN FABIÁN. Jan Fabián. Online. 2008. Dostupné z: https://janfabian.com/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Aleksandra Vajd a Hynek Alt — the place from where you think. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/aleksandra-vajd-a-hynek-alt/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Alena Kotzmannová a David Böhm — Velryba má srdce velké jako osobní automobil. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/alena-kotzmannova-a-david-bohm/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Aleš Čermák — Zamilovaný Hérakleitos. Online. FOTOGRAF GALLERY. Https://legacy.fotografgallery.cz/ales-cermak/. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/ales-cermak/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Andrea Stappert — Fotografie 1985 – 2010. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/andrea-stappert/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Antonín Jirát — Síla vzniku. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/antonin-jirat/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Bára Mrázková — zevní ohraničující membrána, vnitřní jádrová vrstva, zevní plexiformní vrstva, vnitřní jádrová vrstva. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/bara-mrazkova/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Dana Machajová — Ekvilibrium (počátek osy). Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/dana-machajova/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Jan Haubelt a Jiří Thýn — Odlitek ruky s malým torsem. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-haubelt-a-jiri-thyn/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Jednotka — A.S.S.S. ABELLO, S.A. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jednotka/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Lenka Vítková a Pavel Sterec — Provazový most. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/lenka-vitkova-a-pavel-sterec/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Matyáš Chochola — Cesty toulavý. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/matyas-chochola/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Michal Škoda — Records. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z :https://legacy.fotografgallery.cz/michal-skoda/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Radek Brousil — Bez názvu 9 – Bez názvu 15. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/radek-brousil/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Silvie Kolevová — Adaptace. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z:https://legacy.fotografgallery.cz/silvie-kolevova/. [cit. 2025-04-30].

JEŘÁBKOVÁ, Edith. Václav Kopecký — Výstava. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z :https://legacy.fotografgallery.cz/vaclav-kopecky/. [cit. 2025-04-30].

Jiří Ptáček. Online. ČT ART. 2019. Dostupné z: https://art.ceskatelevize.cz/autor/jiri-ptacek?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2025-04-25].

KERATOVÁ, Mira. Ján Budaj a Dočasná spoločnosť intenzívneho prežívania (DSIP) — Pracovná pamäť. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-budaj-a-docasna-spolocnost-intenzivneho-prezivania-dsip/. [cit. 2025-04-30].

KLIMEŠOVÁ, Marie. Běla Kolářová (v doprovodu Tomáše Vaňka) — Otisk, stopa, linie: fotografie Běly Kolářové. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/bela-kolarova-tomas-vanek/. [cit. 2025-04-30].

KORECKÝ, David. Jiří Hroník — Deník majorův. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jiri-hronik/. [cit. 2025-04-30].

KUBAČÁKOVÁ, Markéta. Authentic Boys, Roderick Hietbrink, Petr Krátký — Moving Images. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/moving-images/. [cit. 2025-04-30].

KUBAČÁKOVÁ, Markéta. Sylva Francová. Online. In: Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2009. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/sylva-francova/. [cit. 2025-04-05].

KUPKOVÁ, Marika. Tereza Janečková a Pavlína Míčová — Teleportace. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/tereza-janeckova-pavlina-micova/. [cit. 2025-04-30].

KUTNÁ HORA. Creepy Teepee. Online. KUTNÁ HORA. Kutná Hora. 1998. Dostupné z:

https://www.kutnahora.cz/calendar/creepy-teepee-2. [cit. 2025-04-29].

LANGER, Radim. Filip Cenek. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2013. Dostupné z: https://artlist.cz/en/umelci/filip-cenek/. [cit. 2025-04-30].

MAGID, Václav. Jan Haubelt. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2017. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/jan-haubelt/. [cit. 2025-04-30].
Markéta Kinterová. Online. 2012. Dostupné z: https://marketakinterova.cz/. [cit. 2025-04-05].

Martin Kochan. Online. Martin Kochan. 2013. Dostupné z: https://martinkochan.com/. [cit. 2025-04-30].

MILLER, Marc H. Nan Goldin, The Ballad of Sexual Dependency, Burden Gallery, Card, 1986. Online. GALLERY 98. Gallery 98. 2024. Dostupné z: https://gallery98.org/2018/burden-gallery-nan-goldin-the-ballad-of-sexual-dependency-card-1986/. [cit. 2025-04-30].

MILLER, Marc H. The Rise of Alternative Spaces in the 1970s and 1980s. Online. GALLERY 98. Gallery 98. 2024. Dostupné z: https://gallery98.org/news/outside-the-commercial-art-world-the-rise-of-alternative-spaces-in-the-1970s-and-1980s/?utm_source=chatgpt.com.
[cit. 2025-04-29].

OUJEZDSKÝ, Karel. Dvě nové výstavy v pražské Fotograf Gallery. Online. Český rozhlas Vltava. 2012. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/dve-nove-vystavy-v-prazske-fotograf-gallery-5084025. [cit. 2025-04-30].

OUJEZDSKÝ, Karel. Michal Kalhous/ Šálek s víčkem. Online. Český rozhlas Vltava. 2009. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/michal-kalhous-salek-s-vickem-5079501. [cit. 2025-04-30].

OUJEZDSKÝ, Karel. Začal první ročník Festivalu Fotograf. Online. In: Český rozhlas Vltava. 2011. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/zacal-prvni-rocnik-festivalu-fotograf-5082546.[cit. 2025-04-25].

Pavel Baňka. Online. 2013. Dostupné z: https://pavelbanka.com/bio/. [cit. 2025-04-24].
PAVEL STEREC. Pavel Sterec. Online. 2018. Dostupné z: https://pavelsterec.org/. [cit. 2025-04-30].

Pavel Vančát. Online. A2. 2008. Dostupné z: https://www.advojka.cz/o-nas/autori/pavel-vancat. [cit. 2025-04-05].

Pavel Vančát. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2012. Dostupné z: https://artlist.cz/teoretici/pavel-vancat/. [cit. 2025-04-05].

Pavel Vančát: Fotografická tvorba Pavla Jasanského. Online. ArtMap. 2025. Dostupné z :https://www.artmap.cz/pavel-vancat-fotograficka-tvorba-pavla-jasanskeho/. [cit. 2025-04-05].

PECHÁČKOVÁ, Mariana. Display. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2022. Dostupné z: https://artlist.cz/prostory/display/. [cit. 2025-04-24].

PECHÁČKOVÁ, Mariana. NoD. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2022. Dostupné z: https://artlist.cz/en/prostory/nod-2/. [cit. 2025-04-24].

PEŠEK, Vladimír. Peter Fabo — Příloha inzerátu. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z :https://legacy.fotografgallery.cz/peter-fabo/. [cit. 2025-04-30].

POSPĚCH, Tomáš. Jan Jindra — Silvestry v hotelu Jalta (1982–1984). Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/jan-jindra/.[cit. 2025-04-30].

POSPĚCH, Tomáš. Petr Willert — Něco z babičky. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/petr-willert/. [cit. 2025-04-30].

PTÁČEK, Jiří. Filip Cenek & Josef Dabernig: poetry in stadiums. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/filip-cenek-josef-dabernig/. [cit. 2025-04-30].

SKŘIVÁNEK, Jan. Jazyk současnosti. Online. In: Art & Antiques. Praha: Artantiques media, 2008, s. 5. ISSN 1213-8398. Dostupné z :https://www.artantiques.cz/jazyk-soucasnosti. [cit. 2025-04-24].

SKŘIVÁNEK, Jan. Jazyk současnosti. Online. Art & Antiques. 2018. ISSN 1213-8398. Dostupné z: https://www.artantiques.cz/jazyk-soucasnosti. [cit. 2025-04-24].

STARÁ CONDEIXA, Markéta. David Böhm. Online. Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2015. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/david-bohm/. [cit. 2025-04-30].

SULTAN, Larry. Pictures from Home. Online. Larry Sultan. 2009. Dostupné z: https://www.larrysultan.com/gallery/pictures-from-home/. [cit. 2025-04-30].

ŠTEFKOVÁ, Zuzana. Barbara Hammer, Martina Uhlířová, Veronika Neumanová, Helena Sequensová — HAMMER!. Online. Fotograf Gallery. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/barbara-hammer/. [cit. 2025-04-30].

TOMÁŠ HRŮZA. Tomáš Hrůza. Online. 2014. Dostupné z: https://tomashruza.cz/cv. [cit. 2025-04-24].

TOOTH, Roger. Super-reality of Gaza funeral photo due to toning technique says contest winner. Online. In: THE GUARDIAN. The Guardian. 2013. Dostupné z: https://www.theguardian.com/technology/2013/may/14/gaza-funeral-photograph-world-press. [cit. 2025-04-25].

TRUBAČOVÁ, Veronika. Markéta Kinterová. Online. In: Artlist — Centrum pro současné umění Praha. 2012. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/marketa-kinterova/. [cit. 2025-04-05].

TUREK, Pavel. Robert Carrithers — The Groovy dada lounge revisited. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/robert-carrithers/. [cit. 2025-04-30].

UHLÍŘOVÁ, Katarína. Jaroslav Anděl, Michal Kern — Osmdesátá. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/osmdesata/. [cit. 2025-04-30].

VANČÁT, Pavel. Adam Holý — Překrásná, dokonalá tvář. Online. FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/adam-holy/. [cit. 2025-04-30].

VANČÁT, Pavel. Tichá žena. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/ticha-zena/. [cit. 2025-04-30].

VITVAR, Jan H. Respekt. Online. Respekt. 2015, s. 8. ISSN 0862-6545. Dostupné z: https://www.respekt.cz/tydenik/2015/13/takove-nezne-prasactvi?srsltid=AfmBOoqQBB-Ev6VPULQIdFjcxyq7mKSlHSPe2B9aCgxTlqpCPk69921u. [cit. 2025-04-30].

Obrazové zdroje:

01 a 02 původně na webu Fotograf Magazine - momentálně nedostupný, kvůli spouštění nového webu Fotograf Zone.

03 ke stažení z *FOTOGRAF GALLERY. Fotograf Gallery. Online. Fotograf Gallery. 2018. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/o-galerii/. [cit. 2025-04-30].*

04–38 dostupné z *FOTOGRAF GALLERY. Archiv / Výstava 2010. Online. Fotograf Gallery. 2010. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/archiv/#. [cit. 2025-04-30].*

38–84 dostupné *FOTOGRAF GALLERY. Archiv / Výstava 2011. Online. Fotograf Gallery. 2011. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/archiv/#. [cit. 2025-04-30].*

84–130 dostupné z FOTOGRAF GALLERY. Archiv / Výstava 2012. Online. Fotograf Gallery. 2012. Dostupné z: https://legacy.fotografgallery.cz/archiv/#. [cit. 2025-04-30].

***Poznámka:** Obrazové dokumenty a přímo autorské fotografie k výstavám jsou označeny jmény orientačně k autorům výstav ne nutně k autorům fotografií.*

11. Jmenný rejstřík

Águst, Daniel - str. 117
Almog, Lilly - str. 15
Alt, Hynek - str. 99, 122
Alvaer, Jasper - str. 24
Anděl, Jaroslav - str. 29, 76, 121

Baladrán, Zbyněk - str. 18
Balážová, Anna - str. 101, 104
Baldwin, Fred - str. 29
Baňka, Pavel - str. 10, 11, 19, 20, 24, 25, 27, 28, 29, 32, 43, 59, 74, 120
Bartoš, Peter - str. 60
Beneš, Jaroslav - str. 29
Bielezsová, Štěpánka - str. 25
Birgus, Vladimír - str. 15, 30
Blažo, Cyril - str. 114, 122
Bogdanov, Georgi - str. 15
Böhm, David - str. 81, 83
Bolf, Štěpán - str. 17
Bourriaud, Nicolas - str. 12, 23
Bromová, Veronika - str. 27
Brousil, Radek - str. 74, 121
Budaj, Ján - str. 60, 121
Buddeus, Ondřej - str. 83

Carrithers, Robert - str. 92, 122
Cenek, Filip - str. 111, 122
Čerepková, Vladka - str. 20
Čermák, Aleš - str. 103, 122
Červenková Myslíková, Eva - str. 45
Česalová, Irena - str. 18

Dabernig, Josef - str. 111, 122

Daňhelová, Veronika - str. 19, 81
David, Jiří - str. 21, 38
Deren, Maya - str. 103
Deutelbaum, Daniela - str. 17
Dudarec, Dan - str. 17
Dufek, Antonín - str. 21, 30, 35
Ďurček, Ľubomír - str. 60
Dvořák, Tomáš - str. 11, 12, 21, 33

Fabián, Jan - str. 27, 45, 120
Fabo, Peter - str. 57, 121
Fárová, Anna - str. 25
Filko, Stano - str. 60
Francová, Sylva - str. 11, 12, 19

Gabriel, Michal - str. 114
Gebauer, Kurt - str. 70
Goldin, Nan - str. 19
Grygar, Štěpán - str. 21

Hammer, Barbara - str. 48, 120
Hanke, Jiří - str. 29, 43
Hansen, Bibbe - str. 53
Haubelt, Jan - str. 68, 70, 121
Havelková, Jolana - str. 15
Healy, Richard - str. 64

Hietbrink, Roderick - str. 79, 121
Hládeková, Katarína - str. 101, 104, 122
Hliva, Tomáš str. 15
Hojda, Petr - str. 90
Holomíček, Bohdan - str. 90
Holý, Adam - str. 50, 117, 120
Hošek, Jakub - str. 17
Hošková, Anežka - str. 17

Hrabě, Václav - str. 20
Hroník, Jiří - str. 117, 122
Hrůza, Tomáš - str. 10, 19, 20, 21, 120

Chalupecký, Jindřich - str. 13
Chochola, Matyáš - str. 68 , 121
Chrobák, Ondřej - str. 18, 53

Jeřábková, Edith - str. 10, 20, 22, 23, 24, 25, 34, 37, 40, 41, 53, 55, 57, 62, 64, 68, 70, 72, 94, 97, 101, 103, 107, 109, 120, 121, 122
Jakš, Filip - str. 23
Janeček, Ota - str. 90
Janečková, Tereza - str. 37, 120
Jarcovjáková, Libuše - str. 43
Jasanský, Lukáš - str. 13, 26, 29, 43, 46, 90
Jasanský, Pavel - str. 13
Jindra, Jan - str. 43, 120
Jirát, Antonín - str. 72, 121
Jirousová, Věra - str. 24
Jírů, Václav - str. 15
Juhás, Rastislav - str. 18
Juráček, Pavel - str. 59

Kabůrková, Tereza - str. 19
Kalhous, Michal - str. 25, 26, 30, 46, 120
Kameník, Karel - str. 29
Karel, Marián - str. 45
Kern, Michal - str. 29, 76, 121
Keratová, Mira - str. 60
Kintera, Kryštof - str. 18, 94
Kinterová, Markéta - str. 10, 11, 12, 15, 19, 20, 23, 27, 28, 29, 120
Kirkland. Sally - str. 53
Klusáková, Jana - str. 13
Kochan, Martin - str. 114, 122

Kokolia, Vladimír - str. 83, 88
Kolář, Jiří - str. 87
Kolář, Viktor - str. 43
Kolářová, Běla - str. 87, 88, 122
Kolečková, Zdena - str. 59
Kolevová, Silvie - str. 34, 120
Kopecký, Václav - str. 66, 121
Korecký, David - str. 22, 117
Košťál, Rostislav - str. 90
Kotzmannová, Alena - str. 25, 26 81, 83
Kovanda Jiří - str. 64, 68
Krátký, Petr - str. 79, 121
Kryštůfek, Jiří - str. 90
Kubačáková, Markéta - str. 79
Kulhánek, David - str. 18
Kupková, Marika - str. 37, 120
Kuščynskyj, Taras - str. 90
Kvíčala, Petr - str. 101

Láb, Filip - str. 25, 97
Lekeš, Miroslav - str. 11
Lesák, Jan - str. 59, 121

Maha, Jiří - str. 64
Mahr, Jan - str. 25, 38, 120
Machajová, Dana - str. 40, 120
Machotka, Miroslav - str. 25, 35, 120
Machulková, Inka - str. 20
Máj, David - str. 18
Mead, Taylor - str. 53
Mekas, Jonas - str. 53
Meisnerová, Zuzana - str. 22
Melone, Silvestr - str. 18

Missirkov, Boris - str. 15
Míčová, Pavlína - str. 37, 120
Montez, Mario - str. 53
Moravčík, Michal - str. 60
Moravec, Tomáš - str. 81
Moucha, Josef - str. 11, 14, 15, 29, 30, 43
Mrázková, Bára - str. 97, 99, 122
Musilová, Hana - str. 23
Müller-Pohle, Andreas - str. 29

Name, Billy - str. 53
Navrátilová, Pavla - str. 46
Neumanová, Veronika - str. 48, 120
Nicholson, Ivy - str. 53
Nikl, Richard - str. 64
Novák, Karel - str. 15

Othová, Markéta - str. 25, 26
Oujezdský, Karel - str. 30

Palmer, Penelope - str. 53
Pepe, Dita - str. 15
Perclová, Irena - str. 18
Pešek, Vladimír - str. 57
Petříček, Miroslav - str. 30, 97
Pivovarov, Viktor - str. 13
Pinkava, Ivan - str. 15, 70
Poláček, Jiří - str. 29
Polák, Martin - str. 13, 26, 29, 43, 46, 90
Pospěch, Tomáš - str. 15, 21, 29, 43, 46, 120
Příhoda, Jiří - str. 81, 103
Ptáček, Jiří - str. 10, 16, 17, 20, 22, 24, 30, 32, 74, 101, 104, 109, 114, 122

Recmanová, Dana - str. 22
Rösl, Vladimír - str. 23

Sedlák, Patrik - str. 18
Sequensová, Helena - str. 48, 120
Severa, Tomáš - str. 70
Severová, Tereza - str. 32, 120
Sikora, Rudolf - str. 101
Sklepl, Vladimír - str. 68
Skoupilová, Petra - str. 90
Slavická, Milena - str. 11, 13
Smolik, Noemi - str. 29
Sontagová, Susan - str. 15
Sopek, Jiří - str. 88
Sousedík, Bořek - str. 29
Stach, Dalibor - str. 90
Stappert, Andrea - str. 62, 121
Stehli, Irene - str. 29
Steinerová, Petra - str. 107, 122
Sterec, Pavel - str. 55, 121
Stibor, Miloslav - str. 90
Stratil, Václav- str. 13, 25
Strozzi, Barbara - str. 103
Sultan, Larry - str. 46
Svoboda, Jan - str. 29
Svoboda, Tomáš - str. 18
Svobodová, Adéla - str. 70
Šefčíková, Jana - str. 22
Šefčík, Jiří - str. 22
Šetlík, Jiří - str. 13
Šimotová, Adriena - str. 13
Škoda, Michal - str. 41, 120
Šofrová, Jana - str. 22
Štefková, Zuzana - str. 21, 48
Štecha, Pavel - str. 70
Štreit, Jindřich - str. 43

Thýn, Jiří - str. 68, 70, 121
Tichý, Miroslav - str. 90
Tůma, Michal - str. 90
Turek, Pavel - str. 92

Uhlířová, Katarína - str. 77
Uhlířová, Martina - str. 48, 120
Ultraviolet - str. 53
Ureš, Michal - str. 109, 122

Vančát, Pavel - str. 11,12, 13, 15, 21, 30, 50, 53, 90, 120
Vaněk, Tomáš - str. 87, 88
Vaňous, Petr - str. 29
Vajd, Aleksandra - str. 99, 122
Velíková, Tereza - str. 33, 120
Ventur, Conrad - str. 53, 121
Viková, Jindra - str. 11
Visser, Hripsimé - str. 29
Vítková, Lenka - str. 55, 121

Watriss, Wendy - str. 29
Willert, Petr - str. 46, 120
Warhol, Andy - str. 53
Woronov, Mary - str. 53

Tomáš Martínek

Vznik Fotograf Gallery a jí výstavní činnost v letech 2009–2012
Teoretická bakalářská práce
Vedoucí práce: doc. Mgr. Štěpánka Bieleszová, Ph.D.
Institut tvůrčí fotografie
FPF Slezské Univerzity v Opavě
Opava, 2025
Počet znaků včetně mezer: 153 427
náklad: 5 ks